

Fremsat den 11. november 2021 af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

(Ændring af reglerne om særlig rejselegitimation til udlændinge, bemyndigelse til at fastsætte regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at varetage opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v., ændring af reglerne om betaling for erstatningsopholdskort, ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke, ophævelse af Online Dansk og pligt til digital selvbooking af jobsamtaler for aktivitetsparate m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 572 af 31. maj 2010, lov nr. 2195 af 29. december 2020, § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021 og § 1 i lov nr. 1191 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. § 39, stk. 5-12, ophæves.

2. Efter § 39 indsættes:

»§ 39 a. Udlændingestyrelsen kan udstede særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Stk. 2. Der kan i særlige tilfælde udstedes laissez-passer til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Stk. 3. Udlændingestyrelsen kan, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument i følgende tilfælde:

- 1) Når der er rejst sigtelse mod udlændingen for et strafbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.
- 2) Når udlændingen er idømt frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller er pålagt bødestraf eller konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke

foreligger, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

- 3) Når udlændingens udrejse ville stride imod bestemmelser i lovgivningen, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse her i landet, indtil den pågældende har opfyldt de forpligtelser over for det offentlige eller over for private, som påhviler den pågældende.
- 4) Når der er grund til at antage, at udlændingen har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.
- 5) Når udlændingen er mindreårig, og der er grund til at antage, at udlændingen ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.
- 6) Når udlændingen flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation i anledning af, at rejselegitimationen er bortkommet.
- 7) Når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har forvansket eller fjernet dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger eller har ladet andre personer forvanske eller fjerne dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger, medmindre forvanskningen eller fjernelsen må anses som undskyldelig.

- 8) Når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har stillet eller forsøgt at stille sin rejselegitimation til rådighed for tredjemand, eller at udlændingens rejselegitimation er blevet benyttet til uberettiget indrejse her i landet eller i et andet EU- eller Schengenland af en tredjemand.
- 9) Når udlændingen ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse over for Udlændingestyrelsen uretmæssigt skaffer sig en rejselegitimation eller bevirker, at en for udlændingen udfærdiget rejselegitimation ikke kommer til at indeholde den pågældendes billede, rigtige navn, fødselsdato eller andre personoplysninger.
- 10) Når det i øvrigt skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme.

Stk. 4. Udlændingestyrelsen kan endvidere inddrage særlig rejselegitimation udstedt til en udlænding, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Stk. 5. Udlændingestyrelsen skal, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, hvis den pågældende er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5.

Stk. 6. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 1-3 og nr. 10, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 7. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 4, der ikke kan overstige 3 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 8. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, kan dog kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år.

Stk. 9. Nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 3, nr. 6-9, vil udlændingen i en periode på 5 år ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 10. Nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 5, vil udlændingen i en periode, der svarer til perioden for udrejseforbuddet, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre politiet har meddelt tilladelse til en specifik rejse efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

Stk. 11. Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister i følgende tilfælde:

- 1) Når en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt særlig rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer enten den dansk udstedte særlige rejselegitimation, det nationalt udstedte pas eller den særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen.
- 2) Når en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter stk. 3, 4 eller 5.
- 3) Når indehaveren af et fremmedpas står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister. Dette gælder dog ikke i forhold til fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling.

Stk. 12. Et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejselegitimation kan af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kræves slettet i andre personers særlige rejselegitimation. Den særlige rejselegitimation, hvori et barn ønskes slettet, kan midlertidigt inddrages med henblik på sletning. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personers særlige rejselegitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom.

Stk. 13. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 1, om indgivelse og behandling af ansøgninger om særlig rejselegitimation, om gyldighedstid og rejsebegrensning og om deponering af rejselegitimation. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselegitimation til udlændinge.

Stk. 14. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af laissez-passes, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 2, om indgivelse og behandling af ansøgninger om laissez-passes og om gyldighedstid for et laissez-passes.«

3. I § 44, stk. 2, ændres »§ 4 a og § 4 b« til: »§§ 4 a, 4 b og 4 c«.

4. § 44, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. For genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr på 1200 kr. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.«

5. I § 44 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Beløbet, der er angivet i stk. 3, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.«

6. § 44 affattes således:

»§ 44. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling for ansøgninger om visum og forlængelse af visum.

Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a, 4 b og 4 c.

Stk. 3. Ved indgivelse af en ansøgning til Udlændingestyrelsen eller til Styrelsen for International Rekruttering og Integration om udstedelse af laissez-passers efter § 39 a, stk. 2, betales et gebyr på 300 kr. for ansøgere, der er fyldt 18 år, og et gebyr på 150 kr. for ansøgere under 18 år, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Stk. 4. For genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr på 1200 kr. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Stk. 5. De beløb, der er angivet i stk. 3 og 4, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.«

7. I § 46, stk. 1, ændres »og 9« til: »og 10«.

8. I § 46 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Afgørelser om laissez-passers efter § 39 a, stk. 2, kan foruden af Udlændingestyrelsen, jf. stk. 1, træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.«

Stk. 8-10 bliver herefter stk. 9-11.

9. I § 46 a, stk. 7, nr. 4, ændres »§ 39, stk. 10 og 11« til: »§ 39 a, stk. 11«.

10. I § 47, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Udenrigsministeren kan meddele tilbagerejsetilladelse til en udlænding, der er omfattet af 1. eller 2. pkt., og som opholder sig lovligt her i landet.«

11. I § 53 a, stk. 2, 5. pkt., ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-3 og 5-6«.

12. I § 58 g indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette efter stk. 3, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

13. I § 58 h indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen efter stk. 1, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

14. Efter § 59 b indsættes:

»§ 59 c. Med bøde straffes juridiske personer, der forårsager, at personer ombord på fly ved ankomst fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejser uden først at være blevet underkastet den påkrævede indrejsekontrol i henhold til Schengengrænsekodeks.

Stk. 2. Ved straffens udmåling efter stk. 1 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller i gentagelsestilfælde.«

§ 2

I lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 23, ophæves.

§ 3

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, som ændret ved § 6 i lov nr. 2189 af 29. december 2020 og § 3 i lov nr. 1192 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. *Overalt* i loven ændres »Rådet for Etniske Minoriteter« til: »Det Nationale Integrationsråd«.

2. I § 2, stk. 6, nr. 5, indsættes efter »efter«: »udlændingelovens«.

3. I § 2, stk. 8, 1. pkt., indsættes efter »Udlændingestyrelsen«: »eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration«.

4. I § 20, stk. 4, indsættes efter »jobparate«: »og aktivitetsparate«.

5. Overskriften til kapitel 8 affattes således:

»Kapitel 8

Integrationsråd og Det Nationale Integrationsråd«.

6. § 42 affattes således:

»§ 42. Kommunalbestyrelsen kan oprette et integrationsråd.

Stk. 2. Integrationsrådet rådgiver og informerer kommunalbestyrelsen om forhold af betydning for den lokale integrationsindsats.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af rådet som repræsentanter for kommunen. Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsorden for integrationsrådet.«

7. I § 43, stk. 2, 1. pkt., ændres »stk. 4, 2. pkt.« til: »stk. 3«.

8. I § 44, stk. 4, ændres »flygtninge og indvandrere« til: »integrationsindsatsen i Danmark«.

§ 4

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 2018 af 11. december 2020, foretages følgende ændring:

1. § 16 a ophæves.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 1, 2, 6-9 og 11, træder i kraft den 1. marts 2022.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 1, nr. 12 og 13, og § 2.

Stk. 4. § 1, nr. 2, finder ikke anvendelse på ansøgninger om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der er indgivet før den 1. marts 2022. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse på ansøgninger om udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. § 1, nr. 4, finder ikke anvendelse på ansøgninger om genudstedelse af opholdskort, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 7. § 44, stk. 3 og 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, finder ikke anvendelse på ansøgninger om udstedelse af laissez-passers og genudstedelse af opholdskort, der er indgivet før den 1. marts 2022.

Stk. 8. § 1, nr. 11 finder ikke anvendelse på klager indbragt for Flygtningenævnet før den 1. marts 2022. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 9. Regler udstedt i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 12, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 39 a, stk. 12, 3. pkt., og stk. 13, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.

Stk. 10. For de siddende medlemmer af integrationsråd efter integrationslovens § 42, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020 finder § 42, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020 anvendelse indtil udløbet af medlemmernes funktionsperiode.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men lovens §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

- 2.1. Udstedelse, nægtelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge
  - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.1.1. Udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge
    - 2.1.1.2. Nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge
    - 2.1.1.3. Inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge
    - 2.1.1.4. Spærring af dansk udstedt rejselegitimation i Det Centrale Pasregister
    - 2.1.1.5. Klageadgang
    - 2.1.1.6. Forvaltningslovens regler om partshøring
  - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.1.3. Den foreslåede ordning
    - 2.1.3.1. Udstedelse af særlig rejselegitimation
    - 2.1.3.2. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation
    - 2.1.3.3. Varighed af en afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation
    - 2.1.3.4. Spærring af særlig rejselegitimation
    - 2.1.3.5. Sletning af et barn under 15 år i andre personers særlige rejselegitimation
    - 2.1.3.6. Bemyndigelse til fastsættelse af regler om udstedelse, nægtelse og inddragelse mv. af særlige rejselegitimation
    - 2.1.3.7. Afskaffelse af opsættende virkning ved klage til Flygtningenævnet
- 2.2. Fordobling af gebyret for udstedelse af dansk særlig rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen
  - 2.2.1. Gældende ret
  - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.2.3. Den foreslåede ordning
- 2.3. Laissez-passer

- 2.3.1. Gældende ret
  - 2.3.1.1. Udlændingestyrelsens praksis
  - 2.3.1.2. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations praksis
  - 2.3.1.3. Klageadgang og gebyr i sager om laissez-passer
- 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
- 2.3.3. Den foreslåede ordning
- 2.4. Ændring af reglerne om betaling for udstedelse af erstatningsopholdskort
  - 2.4.1. Gældende ret
  - 2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.4.3. Den foreslåede ordning
- 2.5. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen
  - 2.5.1. Gældende ret
    - 2.5.1.1. SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser om indberetning og udveksling af supplerende oplysninger
    - 2.5.1.2. Udlændingelovens bestemmelser om indberetning i SIS og udveksling af oplysninger mv.
    - 2.5.1.3. Hjemrejselovens bestemmelser om udveksling af oplysninger
    - 2.5.1.4. Databeskyttelsesretlige regler
  - 2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.5.3. Den foreslåede ordning
- 2.6. Straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v.
  - 2.6.1. Gældende ret
    - 2.6.1.1. Udlændingelovens regler om ind- og udrejsekontrol
    - 2.6.1.2. Visse bestemmelser i udlændingeloven om bødestraf mv.
    - 2.6.1.3. Schengengrænsekodeksens regler om ind- og udrejsekontrol
    - 2.6.1.4. Oprettelse af et ind- og udrejse system til bl.a. registrering af ind- og udrejseoplysninger (EES)
  - 2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.6.3. Den foreslåede ordning
- 2.7. Obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper

- 2.7.1. Gældende ret
- 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
- 2.7.3. Den foreslåede ordning
- 2.8. Ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke og navn
  - 2.8.1. Gældende ret
  - 2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.8.3. Den foreslåede ordning
- 2.9. Forenkling af integrationslovens § 42 om etablering og udvælgelse af medlemmer til integrationsrådene i kommunerne
  - 2.9.1. Gældende ret
  - 2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.9.3. Den foreslåede ordning
- 2.10. Ophævelse af statslig pligt til at tilbyde online danskundervisning
  - 2.10.1. Gældende ret
  - 2.10.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
  - 2.10.3. Den foreslåede ordning

3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

- 3.1. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge
  - 3.1.1. Konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling (flygtningekonventionen) og Konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling (statsløsekonventionen)
  - 3.1.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention
  - 3.1.3. FN's konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 (børnekonvention)
- 3.2. Fordobling af gebyret for særlig rejselegitimation

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

- 9.1. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

- 9.2. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen
- 9.3. Straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er et samlelovforslag, der har til formål at gennemføre en række ændringer af udlændingeloven, integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Med lovforslaget lægges der op til at tydeliggøre og samle reglerne om særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke selv kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, i udlændingeloven samt ensarte udlændingelovens regler om nægtelse af udstedelse af og inddragelse af sådan rejselegitimation med paslovens regler herom. Samtidig lægges der op til at styrke kontrolindsatsen på udlændingeområdet ved at skabe hjemmel til at nægte at udstede eller at inddrage særlig rejselegitimation i flere tilfælde end i dag, hvor der er mistanke om eller konstateres misbrug af rejselegitimationen. Og der indføres hjemmel til – som der i dag gælder for udstedelse af danske pas – at fordoble gebyret for udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, hvis en gyldig eller udløbet dansk rejselegitimation tilhørende en udlænding ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand.

Endvidere lægges der op til at regulere Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations udstedelse af laissez-passes i udlændingeloven, herunder indføre gebyr for ansøgninger om laissez-passes.

Lovforslaget indeholder desuden et forslag om at ændre reglerne om betaling for udstedelse af erstatningsopholdskort, således at gebyret for at få udstedt et erstatningsopholdskort bliver et lovfastsat beløb.

Herudover indeholder lovforslaget yderligere ændringer af udlændingeloven som følge af den danske implementering af Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen).

Der er igennem en årrække konstateret tilfælde, hvor bl.a. flypassagerer, der ankommer fra ikke-Schengenlande, som følge af fejl begået af virksomheder, der er beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer, bliver ledt mod et område i lufthavnen, hvor de ikke underkastes den påkrævede indrej-

sekontrol ("forkerte afsætninger"). Dette er i strid med Danmarks Schengenforpligtelser, idet alle personer, der indrejser over de ydre Schengengrænser, herunder danske statsborgere, som udgangspunkt skal underkastes indrejsekontrol.

Med lovforslaget lægges der på den baggrund op til, at der etableres hjemmel til, at de pågældende virksomheder kan pålægges bødestraf i sådanne tilfælde med henblik på at skabe det fornødne incitament til at sikre korrekt håndtering af personer om bord på fly, der ankommer fra ikke-Schengenlande.

Med lovforslaget lægges herudover op til, at aktivitetsparate udlændinge fremover, ligesom jobparate udlændinge, selv skal booke jobsamtaler digitalt for blandt andet at opretholde ensartethed på tværs af målgrupper på udlændinge- og beskæftigelsesområdet.

Med henblik på at fortsætte og udvikle den sammenhængende integrationsindsats lægges der endvidere op til at gennemføre en justering af Rådet for Etniske Minoriteters navn og virke samt at forenkle bestemmelsen om etablering og udvælgelse af medlemmer til integrationsrådene i kommunerne.

Med lovforslaget lægges endelig op til at ophæve det online danskundervisningstilbud, som Udlændinge- og Integrationsministeriet i dag tilbyder, idet den gruppe af brugere, der i dag primært anvender tilbuddet om Online Dansk, ikke er de potentielle udenlandske arbejdstagere og deres familier uden for Danmark, som tilbuddet var tiltænkt.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udstedelse, nægtelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

Efter udlændingelovens § 39, stk. 12, 1. pkt., fastsætter udlændinge- og integrationsministeren regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Ved særlig rejselegitimation forstås rejsedokument for flygtninge (konventionspas) og fremmedpas.

Reglerne for udstedelse af særlig rejselegitimation mv. til udlændinge er fastsat i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen).

Efter udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 1, udstedes rejsedokument for flygtninge og fremmedpas af Udlændingestyrelsen.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 1, udstedes rejsedokument for flygtninge efter ansøgning i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (flygtningekonventionen) til en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 2, udstedes fremmedpas efter ansøgning til 1) en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 eller 3, 2) en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 2 eller 3, 3) en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, eller 4) en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, hvis én af den pågældendes forældre har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8.

Det fremgår af udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 3, 1. pkt., at udstedelse af rejselegitimation efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, skal betinges af, at udlændingens pas eller rejselegitimation deponeres hos Udlændingestyrelsen. Det fremgår af udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 3, 2. pkt., at rejselegitimation udstedt efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, nr. 4, eller § 7, stk. 3, kan inddrages, hvis udlændingen får udstedt nationalitetspas.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 3, udstedes fremmedpas efter ansøgning til en udlænding, der ikke er i stand til at skaffe sig pas eller anden rejselegitimation, såfremt udlændingen er meddelt 1) tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 11, jf. §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3, 2) tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 q, stk. 8, jf. § 9 q, stk. 1, 3) tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold efter udlændingelovens §§ 9-9 f eller 9 q, 4) tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, 5) opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, 6) opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, når tilladelsen er meddelt en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, 7) opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 4, eller 8) opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e.

Det er op til udlændingen at dokumentere, eller i visse til-

fælde sandsynliggøre, at den pågældende er forhindret i at få udstedt et pas eller anden rejselegitimation af myndighederne i hjemlandet. En statsløs person er ikke omfattet af dette dokumentationskrav. Fornøden dokumentation vil f.eks. være et skriftligt afslag på udstedelse af pas eller rejselegitimation fra den udstedende myndighed i udlændingens hjemland (statsborgerskabsland) eller fra det pågældende lands ambassade her i landet eller i udlandet.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 4, kan rejsedokument for flygtninge og fremmedpas udstedes efter ansøgning til en udlænding, der ikke er omfattet af stk. 1-3, når særlige grunde taler derfor.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 15, finder reglerne om udstedelse af pas til danske statsborgere i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Et rejsedokument for flygtninge giver som udgangspunkt den pågældende udlænding samme adgang til at rejse som danske statsborgere med dansk nationalitetspas. Rejsedokumentet vil dog som udgangspunkt ikke være gyldigt for rejser til hjemlandet (statsborgerskabslandet) eller de lande, hvor den myndighed, der har meddelt opholdstilladelsen, har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse omfattet af udlændingelovens § 7. Rejsedokumenter for flygtninge og fremmedpas, der udstedes til udlændinge med tidsbegrænset opholdstilladelse på grundlag af asyl, forsynes med en påtegning om rejsebegrænsning. En udlænding, der har fået udstedt fremmedpas, skal afhængig af nationalitet i forhold til de fleste lande ansøge om visum før indreisen, men har herudover samme rejseadgang som udlændinge, der har fået udstedt rejsedokument for flygtninge.

Hvis en udlændings rejsedokument for flygtninge eller fremmedpas bortkommer, skal det anmeldes til politiet. Politiet registrerer oplysninger om bortkomne pas i Det Centrale Pasregister, der indeholder oplysninger om personer, for hvem der er udstedt pas af danske myndigheder. Oplysningerne registreres endvidere i Schengeninformationssystemet, der bl.a. indeholder oplysninger om stjålne eller på anden vis forsvundne identitetsdokumenter (pas, identitetskort, kørekort), for at sikre, at dokumenterne beslaglægges og/eller tilbageholdes som bevis med henblik på retsforfølgning, hvis de igen bruges af indehaveren eller en anden person.

2.1.1.2. Nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

Efter udlændingelovens § 39, stk. 5, kan udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke selv kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, nægtes, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, hvis ansøgeren flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation, i anledning af at rejselegitimationen er bortkommet, eller hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, jf. dog stk. 6.

Det fremgår af bemærkningerne til udlændingelovens § 39,

stk. 5, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 6, at det vil bero på en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i hver enkelt sag, om der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at danne grundlag for en mistanke om misbrug, der kan begrunde, at udstedelse af rejselegitimation kan nægtes. Det forudsættes i bemærkningerne, at der i almindelighed vil være tilstrækkeligt grundlag for en mistanke om misbrug, hvis en udlænding to gange inden for en periode på fem år har fået udstedt ny rejselegitimation med den begrundelse, at rejselegitimationen er bortkommet.

For så vidt angår nægtelse af udstedelse af rejselegitimation, når det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 6, at det vil bero på et konkret skøn, der foretages af udlændingemyndighederne, om der i den enkelte sag er grund til at antage, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for den nationale sikkerhed, en trussel mod den offentlige orden eller skade statens omdømme.

Ifølge bemærkningerne forstås med udtrykket »den nationale sikkerhed« især de interesser, der værnes af straffelovens kapitel 12 (Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.). Med udtrykket »den offentlige orden« sigtes til andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for den nationale sikkerhed. Det fremgår desuden af bemærkningerne, at hvis det er åbenlyst, at en ansøger tidligere har misbrugt eller forsøgt at misbruge en særlig rejselegitimation til udlændinge, også selv om det kun er sket i et enkeltstående tilfælde, vil udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge endvidere kunne nægtes under hensyn til den offentlige orden. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor ansøgeren indrømmer et tidligere misbrug eller forsøg på misbrug, eller hvor dette er blevet opdaget af Udlændingestyrelsen. Med udtrykket »statens omdømme« henvises til situationer, hvor det vurderes, at ansøgeren ved sine handlinger i udlandet vil kunne skade Danmarks relationer til andre lande.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 6, kan udstedelse af rejselegitimation for flygtninge i medfør af flygtningekonventionen og fremmedpas til statsløse i medfør af konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling (statsløsekonventionen) kun nægtes efter udlændingelovens § 39, stk. 5, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen bl.a., at dette indebærer, at tærsklen for, hvornår mistanke om misbrug kan føre til nægtelse af udstedelse af rejselegitimationer for flygtninge eller fremmedpas til statsløse personer, er højere end ved nægtelse efter § 39, stk. 5. Der henvises i

den forbindelse til Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 7.

Nægtes udstedelse af særlig rejselegitimation efter udlændingelovens § 39, stk. 5 eller 6, med henvisning til, at ansøgeren flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation, i anledning af at rejselegitimationen er bortkommet, vil ansøgeren i en periode på 5 år ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. udlændingelovens § 39, stk. 8.

Efter bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 7, forstås med udtrykket »ganske særlige omstændigheder« i den forbindelse bl.a. tilfælde, hvor afgørende familiemæssige hensyn taler for, at den pågældende bør have adgang til at foretage en specifik rejse ud af landet, selvom der ikke er forløbet fem år fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om nægtelse af rejselegitimation som følge af mistanke om misbrug. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der opstår dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiemedlem. Der vil efter omstændighederne også kunne gives tilladelse til, at en person foretager en specifik rejse som led i sit arbejde, hvis det vil medføre betydelig ulempe eller økonomisk tab for den pågældende eller dennes arbejdsgiver, såfremt rejsen ikke kan gennemføres.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 7, kan udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, der ikke selv kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, nægtes, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, når der er grund til at antage, at den mindreårige udlænding ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 7, dækker over de rejser, som det vil være strafbart at sende sine børn på i medfør af straffelovens § 260 a om forbud mod religiøse vielser af mindreårige og indgåelse af andet ægteskabslignende forhold med mindreårige og straffelovens § 215 a om forbud mod at sende sit barn på eller lade sit barn deltage i udlandsophold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare. Det bemærkes, at udlændingelovens § 39, stk. 7, er tilsvarende § 2, stk. 1, nr. 5 og 6 i lov om pas til danske statsborgere m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 76 af 19. januar 2017, som ændret ved § 2 i lov nr. 1542 af 18. december 2018, § 2 i lov nr. 167 af 29. februar 2020, § 4 i lov nr. 124 af 30. januar 2021 og § 2 i lov nr. 415 af 13. marts 2021 (pasloven). Det fremgår af bemærkningerne til § 39, stk. 7, at det tilsigtes, at Udlændingestyrelsen skal kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til mindreårige udlændinge efter tilsvarende betingelser, der gælder for nægtelse af udstedelse af pas til mindreårige danske statsborgere i medfør af paslovens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6. Der henvises til bemærk-

ningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 126 som fremsat, side 19.

Nægtes udstedelse af særlig rejslegitimation efter udlændingelovens § 39, stk. 7, skal Udlændingestyrelsen fastsætte en frist for afgørelsen, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Dog kan afgørelser truffet efter stk. 7 kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år. Den mindreårige udlænding vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejslegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Dette fremgår af udlændingelovens § 39, stk. 9.

Med ”særlige omstændigheder” forstås, at der undtagelsesvist vil kunne udstedes rejslegitimation til en mindreårig udlænding med henblik på at foretage en specifik rejse ud af landet, selv om der ikke er forløbet 1 år fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om nægtelse eller inddragelse af rejslegitimation, jf. bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 126 som fremsat, side 21.

Det følger af udlændingelovens § 46, stk. 1, at det er Udlændingestyrelsen, der har kompetencen til at træffe afgørelse om at nægte at udstede særlig rejslegitimation til udlændinge.

2.1.1.3. Inddragelse af særlig rejslegitimation til udlændinge

Efter udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., kan særlig rejslegitimation til udlændinge inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, eller når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet. Reglerne om, at politiet kan nægte udstedelse af pas til en dansk statsborger eller inddrage et allerede udstedt pas, fremgår af paslovens § 2.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 3, 2. pkt., kan rejslegitimation udstedt efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, nr. 4, eller § 7, stk. 3, inddrages, hvis udlændingen får udstedt nationalitetspas.

Det følger af udlændingelovens § 46, stk. 1, at det er Udlændingestyrelsen, der har kompetencen til at træffe afgørelse om at inddrage særlig rejslegitimation udstedt til udlændinge.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 12, 2. pkt., kan et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejslegitimation af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kræves slettet i andre personers særlige rejslegitimation.

Baggrunden for bestemmelsen er hensynet til at forebygge børnebortførelser.

2.1.1.4. Spærring af dansk udstedt rejslegitimation i Det Centrale Pasregister

Efter udlændingelovens § 39, stk. 10, kan Udlændingestyrelsen spærre en dansk udstedt rejslegitimation i Det Centrale Pasregister, såfremt en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt rejslegitimation og nationalt udstedt pas og ikke ønsker at deponere den dansk udstedte rejslegitimation eller det nationalt udstedte pas hos styrelsen.

Reglen i udlændingelovens § 39, stk. 10, gør sig i praksis gældende for udlændinge, der får udstedt rejslegitimation efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, da udstedelse herefter betinges af, at udlændingens pas eller rejslegitimation deponeres hos Udlændingestyrelsen, jf. udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 3. Spærring af rejsedokument ved manglende deponering gør sig således gældende for både rejsedokument for flygtninge og fremmedpas.

Såfremt Udlændingestyrelsen får orientering om, at en udlænding, der har fået udstedt særlig rejslegitimation efter udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 1 eller 2, tillige har fået udstedt et nationalitetspas, vil Udlændingestyrelsen anmode udlændingen om at deponere et af passene. Såfremt udlændingen ikke efter anmodning indsender et af sine pas til deponering hos Udlændingestyrelsen, vil det dansk udstedte rejsedokument blive spærret.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 11, kan Udlændingestyrelsen endvidere spærre et dansk udstedt fremmedpas i Det Centrale Pasregister, såfremt indehaveren står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 5, at det følger af tillægget til flygtningekonventionen, at hvis en flygtning tager fast ophold i et andet land end det, der har udstedt dokumentet, vil det være myndighederne i det nye opholdsland, der vil skulle inddrage det gamle rejsedokument for flygtninge og tilbagesende det til den udstedende myndighed. Det ville således stride mod Danmarks internationale forpligtelser, hvis en udlænding med opholdstilladelse som flygtning i henhold til flygtningekonventionen ville kunne få sit rejsedokument for flygtninge spærret, alene fordi den pågældende var registreret som udrejst i CPR. Tilsvarende ville det ikke være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser at spærre en statsløs udlændings fremmedpas, alene fordi den pågældende var registreret som udrejst i CPR.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 11, om spærring af fremmedpas finder således ikke anvendelse i forhold til udlændinge omfattet af statsløsekonventionen.

Det er forudsat i bemærkningerne til udlændingelovens § 39, stk. 10 og 11, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, side 8, at der ved spærring af rejsedokumenter for flygtninge eller fremmedpas i medfør af de pågældende bestemmelser vil ske indberetning til de relevante databaser, herunder Schengeninformationssystemet og Interpols

database for stjålne, ulovligt handlede, mistede eller ugyldiggjorte rejsedokumenter. Herved sikres, at grænsemyndighederne i såvel Danmark som andre lande har mulighed for at standse den pågældende i forbindelse med en eventuel kontrol, der foretages ved ind- og udrejsekontrol.

2.1.1.5. Klageadgang

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog bl.a. stk. 7 og § 53 a. Det betyder bl.a., at Udlændingestyrelsens afgørelser om nægtelse af udstedelse af dansk fremmedpas eller inddragelse af et sådant rejsedokument kan påklages til Udlændingenævnet. Klagen skal være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3. Klagen er ikke gebjortlagt.

Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 4, kan klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument indbringes for Flygtningenævnet. Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 5. pkt., har påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-6, opsættende virkning.

At en klage har opsættende virkning betyder ifølge almindelige processuelle principper, at den påklagede afgørelse ikke har nogen retsvirkning og derfor ej heller kan håndhæves, før den måtte blive stadfæstet. Det betyder i praksis, at en udlænding, som har fået inddraget særlig rejselegitimation af Udlændingestyrelsen, fortsat kan benytte og rejse med rejselegitimationen under klagesagens behandling i Flygtningenævnet.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 7, nr. 4, kan Udlændingestyrelsens afgørelser om spærring af dansk udstedt rejselegitimation i Det Centrale Pasregister i medfør af § 39, stk. 10 og 11, ikke påklages.

2.1.1.6. Forvaltningslovens regler om partshøring

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at hvis en part ikke kan antages at være bekendt med, at en myndighed er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må myndigheden ikke træffe afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse (partshøring). Det gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

I bestemmelsens stk. 2 fremgår en række situationer, hvor der kan gøres undtagelse fra ovennævnte hovedregel om partshøring. Af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 1, fremgår det således, at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis det efter oplysningernes eller vurderingernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Bestemmelsen tager ifølge dens forarbejder, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg

A, spalte 153, navnlig sigte på tilfælde, hvor der ikke er rimelig grund til at tro, at de yderligere oplysninger, der er tilvejebragt i forbindelse med sagens behandling, vil kunne korrigeres eller suppleres af den pågældende part, og det heller ikke i øvrigt som følge af sagens karakter kan anses for påkrævet at gennemføre en høring. Der skal endvidere foretages en bedømmelse af, om parten kan antages at have mulighed for ved tilvejebringelse af yderligere oplysninger at afsvække den pågældende oplysningens betydning for sagens afgørelse. Efter omstændighederne må sagens beskaffenhed indgå som et selvstændigt element i vurderingen, således navnlig hvis den påtænkte afgørelse vil være af indgribende betydning for den pågældende part som f.eks. forbud, påbud, fratagelse af rettigheder mv.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det med den nuværende opbygning af reglerne om særlig rejselegitimation – hvor reglerne om udstedelse er fastsat i udlændingebekendtgørelsen, hvor reglerne om nægtelse findes i udlændingeloven, og hvor der i udlændingeloven henvises til de regler om inddragelse, som gælder om pas til danske statsborgere – kan være vanskeligt for såvel borgere som myndigheder tydeligt at gennemskue, hvilke regler der gælder om udstedelse, nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge.

For at tydeliggøre, hvornår der kan ske henholdsvis udstedelse, nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, finder Udlændinge- og Integrationsministeriet det hensigtsmæssigt at samle reglerne herom i udlændingeloven, således at reglerne for udstedelse af særlig rejselegitimation fremadrettet vil følge direkte af udlændingeloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det i den forbindelse hensigtsmæssigt så vidt muligt at ensarte udlændingelovens regler om nægtelse af udstedelse af og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge med paslovens regler herom for så vidt angår pas til danske statsborgere, således at det som udgangspunkt bliver muligt for Udlændingestyrelsen at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation til udlændinge i tilsvarende situationer, som politiet kan nægte udstedelse af eller inddrage pas til danske statsborgere.

Herudover oplever Udlændingestyrelsen flere tilfælde af misbrug af særlig rejselegitimation, hvor en udlændings rejselegitimation fremstår med forvanskede eller fjernede dele, eller at påtegninger i rejselegitimationen ses fjernet. Som eksempel herpå kan nævnes sager, hvor en udlændings særlige rejselegitimation fremstår forvansket, hvor rejselegitimationens påtegninger er ændret eller fjernet, rejselegitimationens chip er ødelagt og hvor dele af rejselegitimationen – herunder rejsebegrænsninger, viseringer, rejsestempler og påtegninger om, at passet er annulleret – er revet eller klippet ud.

Udlændingestyrelsen formoder, at rejselegitimationen i nogle tilfælde beskadiges af udlændingen for at skjule, hvor længe udlændingen har opholdt sig uden for Danmark, eller for at forsøge at rejse til hjemlandet på trods af en påført rejsebegrænsning.

Udlændingestyrelsen oplever endvidere i praksis misbrug i forbindelse med ansøgninger om udstedelse af ny rejselegitimation samt misbrug af rejselegitimation, der stadig er gyldig. Styrelsen har således bl.a. oplevet, at udlændinge med opholdstilladelse i Danmark angiver at have mistet deres rejselegitimation under en ferie, og hvor styrelsen på baggrund af sagens oplysninger, herunder bl.a. på baggrund af indberetning herom, har mistanke om, at rejselegitimationen er blevet overdraget til en anden person med henblik på, at vedkommende kan indrejse ulovligt.

Styrelsen oplever herudover, at udlændinge forsøger at få udstedt rejselegitimation med en anden persons foto, at der er skrevet falske forlængelser i rejselegitimation, eller at der er lavet falske ophævelser af rejsebegrænsninger i rejselegitimation.

Udlændingestyrelsen sender en række sager vedrørende ødelagt rejselegitimation til dokumentteknisk undersøgelse hos Nationalt ID Center, hvis styrelsen vurderer, at der vil kunne foretages en sådan undersøgelse. Det betyder, at f.eks. brændte pas, meget våde pas eller pas uden sider ikke sendes til Nationalt ID Center. Styrelsen sender desuden sager, hvor der er tvivl om en ansøgers identitet, til vurdering hos Nationalt ID Center med henblik på identitetsfastlæggelse.

Der er efter de gældende regler ikke mulighed for, at udlændinge kan nægtes eller få inddraget særlig rejselegitimation alene på baggrund af en mistanke om, at en udlænding f.eks. har forvansket eller fjernet dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger med ulovlig hensigt, eller at udlændingen har stillet en tidligere udstedt rejselegitimation til rådighed for en uvedkommende person. Det skal efter de gældende regler være åbenlyst, at udlændingen f.eks. har fået udstedt særlig rejselegitimation med en uvedkommende persons generalia, før rejselegitimationen kan nægtes udstedt eller inddrages. Det kan være en udfordring for udlændingemyndighederne at fastlægge, at misbruget er åbenlyst, fordi det tilgængelige billedmateriale fra tidligere sager ofte er af så ringe kvalitet, at en eventuel ansigtssammenligning foretaget af Nationalt ID Center ikke med sikkerhed kan konkludere, hvorvidt indehaveren af rejselegitimationen er identisk med personen på fotoet i rejselegitimationen.

Det er vigtigt, at myndighederne er i stand til at kende og kontrollere identiteten på de udlændinge, der rejser ind og ud af Danmark, eller som allerede opholder sig her i landet. Udlændinge her i landet, som forfalsker deres identitet, eller som har ukendt baggrund, vanskeliggør myndighedernes arbejde med at føre en effektiv kontrol på udlændingeområdet.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsmini-

steriets opfattelse, at der er behov for at udvide Udlændingestyrelsens muligheder for at kunne nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation til udlændinge i tilfælde af mistanke om misbrug af en tidligere udstedt rejselegitimation eller forsøg på misbrug i forbindelse med en ansøgning om rejselegitimation.

Endelig er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den gældende regel om, at påklage af Udlændingestyrelsens afgørelser om at nægte at udstede eller inddrage et dansk rejsedokument for flygtninge har opsættende virkning, ikke er hensigtsmæssig. Det bemærkes i den forbindelse, at sådanne negative afgørelser om rejsedokument for flygtninge alene vil kunne træffes, når Udlændingestyrelsen vurderer, at der foreligger tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, eller når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet, og at effektivering af en sådan afgørelse – hvorved et rejsedokument nægtes udstedt eller inddrages under henvisning til sådanne tvingende hensyn – efter ministeriets opfattelse ikke bør suspenderes afventende klagebehandlingen i Flygtningenævnet.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget lægges der op til at samle og tydeliggøre reguleringen af udstedelse, nægtelse af udstedelse, inddragelse og spærring af særlig rejselegitimation til udlændinge i en ny bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, herunder i vid udstrækning at ensarte den foreslåede bestemmelse med reglerne i pasloven om nægtelse af udstedelse og inddragelse af pas til danske statsborgere.

Det foreslås således at ophæve de gældende regler i udlændingelovens § 39, stk. 5-12, om særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, og overføre indholdet af de ophævede regler til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, ligesom det i bestemmelsen foreslås at udvide mulighederne for nægtelse af udstedelse eller inddragelse samt spærring af særlig rejselegitimation til udlændinge ved mistanke om misbrug eller forsøg på misbrug af sådan rejselegitimation.

2.1.3.1. Udstedelse af særlig rejselegitimation

Det foreslås at indsætte en hjemmel i udlændingeloven til, at Udlændingestyrelsen kan udstede særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 1.

Ved særlig rejselegitimation forstås rejsedokument for flygtninge (konventionspas) og fremmedpas.

Det tilsigtes ikke med lovforslaget at ændre reglerne om, hvilke udlændinge der vil kunne få udstedt særlig rejselegitimation i medfør af regler udstedt af udlændinge- og integrationsministeren.

2.1.3.2. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation

Med de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-10, foreslås det at angive de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen – medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser – vil kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument. De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-5, er i vidt omfang en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere. Bestemmelserne foreslås indsat med henblik på at ensarte udlændingelovens og paslovens regler om nægtelse af udstedelse og inddragelse af henholdsvis særlig rejselegitimation til udlændinge og pas til danske statsborgere.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne nægte at udstede og inddrage særlig rejselegitimation til udlændinge efter det samme regelsæt. Udlændingestyrelsen vil som hidtil ikke kunne nægte at udstede eller inddrage en særlig rejselegitimation til en udlænding, hvis det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med Danmarks internationale forpligtelser sigtes i den forbindelse særligt til flygtningekonventionen og statsløsekonventionen. De foreslåede bestemmelser om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation vil således skulle administreres i overensstemmelse med artikel 28 i henholdsvis flygtningekonventionen og statsløsekonventionen og tillæggene til begge konventioner. Udlændingestyrelsen vil således alene kunne nægte at udstede eller inddrage et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

Det bemærkes, at der for så vidt angår Danmarks internationale forpligtelser efter flygtningekonventionen og statsløsekonventionen er tale om en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 6, der foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 1. Med ophævelsen tilsigtes ingen ændring i forståelsen af Danmarks forpligtelser efter henholdsvis flygtningekonventionen og statsløsekonventionen. Tærsklen for, hvornår der vil kunne ske nægtelse af udstedelse eller inddragelse af et rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas til en statsløs person, vil således – som det er tilfældet i dag – være højere end for udlændinge, der ikke er omfattet af de to konventioner. Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 3 om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 1, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som

af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når der er rejst sigtelse mod udlændingen for et strafbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, og der på grund af sagens beskaffenhed eller den sigtedes forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 1, der alene gælder for danske statsborgere, og vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at det typisk vil være politiet eller anklagemyndigheden, der anmoder Udlændingestyrelsen om at nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation efter bestemmelsen.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 2, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen er idømt frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller er pålagt bødestraf eller konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke foreligger, og der på grund af sagens beskaffenhed eller den sigtedes forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 2, der alene gælder for danske statsborgere, og vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 2. Det bemærkes i den forbindelse, at det typisk vil være politiet eller anklagemyndigheden, der anmoder Udlændingestyrelsen om at nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation efter bestemmelsen.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 3, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingens udrejse ville stride imod bestemmelser i lovgivningen, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse her i landet, indtil den pågældende har opfyldt de forpligtelser over for det offentlige eller over for private, som påhviler den pågældende.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 3, der alene gælder for danske statsborgere, og vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når der er

grund til at antage, at udlændingen har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i paslovens § 2, stk. 1, nr. 4. Med den foreslåede bestemmelse kommer det til at fremgå udtrykkeligt af udlændingeloven, at der vil kunne ske såvel inddragelse som nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til en udlænding under samme antagelse om udlændingens hensigter i udlandet, som politiet vil kunne nægte at udstede eller inddrage pas til danske statsborgere efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4 – det vil sige, når der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Det vil bero på en konkret vurdering af oplysningerne i hver enkelt sag, om der foreligger tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, der muliggør nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen eller statsløsekonventionen. Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4, vil skulle ses i sammenhæng med udlændingelovens § 21 b, jf. mere herom længere nede.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes, uanset om den person, over for hvem der træffes afgørelse, befinder sig i Danmark eller i udlandet. Udlændingestyrelsen vil således også kunne inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation fra en person, der opholder sig i udlandet.

Mistankekravet (»grund til at antage«) følger systematikken i paslovens § 2, stk. 1, nr. 4. Ved vurderingen af, om der er grund til at antage, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vil der således skulle lægges vægt på de samme momenter, som politiet lægger vægt på ved vurderinger efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Det vil bero på et konkret skøn, der vil skulle foretages af Udlændingestyrelsen, om der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet. Det bemærkes i den forbindelse, at politiet ofte i praksis vil videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen om, at en udlænding kan have til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Vurderingen af, om en persons formodede deltagelse i aktiviteter i udlandet kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsent-

lig trussel mod den offentlige orden, vil ligeledes bero på et konkret skøn. Denne vurdering vil skulle foretages af politiet. Politiet vil således – enten af egen drift ved videregivelse af informationer til Udlændingestyrelsen eller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen – skulle fremkomme med en vurdering af, om de formodede aktiviteter kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Politiets vurdering heraf vil skulle lægges til grund ved Udlændingestyrelsens behandling af en sag om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4.

Udtrykket »statens sikkerhed« omfatter især de interesser, der følger af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og straffelovens kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.

Udtrykket »andre staters sikkerhed« omfatter alvorlige forbrydelser, som vil kunne bringe andre staters sikkerhed i fare. Det gælder bl.a. terrorisme, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Hensynet til at forebygge sådanne alvorlige forbrydelser i andre lande vil således også efter omstændighederne kunne begrunde en afgørelse om at nægte udstedelse af særlig rejselegitimation eller at inddrage en allerede udstedt rejselegitimation.

Med udtrykket »væsentlig trussel mod den offentlige orden« sigtes til andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for statens sikkerhed. Dette kan bl.a. være drab (straffelovens § 237), frihedsberøvelse (straffelovens § 261), grov vold (straffeloven § 245), ildspåsættelse (straffelovens §§ 180-181) eller anvendelse af kemiske, biologiske eller nukleare våben eller kampstoffer (straffelovens § 183).

Der skal efter lovforslaget være tale om, at de aktiviteter, som udlændingen vurderes at have til hensigt at deltage i, kan påvirke den pågældende i en sådan grad, at det indebærer eller forøger en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Heri ligger, at en mere bagatelagtig trussel mod den offentlige orden ikke er tilstrækkelig.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4, skal ses i sammenhæng med bl.a. udlændingelovens § 21 b og de mulige opholdsretlige konsekvenser, det kan have for en herboende udlænding, hvis vedkommende udrejser for at deltage i en væbnet konflikt. Det følger således af udlændingelovens § 21 b, stk. 1, 1. pkt., at en opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder, hvis en udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet, og der er grund til at antage, at udlændingen under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel

mod den offentlige orden, medmindre bortfald vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 21 b, stk. 3, at hvis der foreligger oplysninger om, at en udlænding kan have til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vejleder Udlændingestyrelsen udlændingen om reglerne om bortfald efter stk. 1. Hvis Udlændingestyrelsen således f.eks. har truffet afgørelse efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, om, at en udlændings opholdstilladelse er bortfaldet, vil det kunne være relevant at undersøge, om der på samme baggrund vil kunne træffes afgørelse om f.eks. inddragelse af udlændingens særlige rejselegitimation, hvis den pågældende har fået udstedt et sådant dokument, og efterfølgende spærring af rejselegitimationen i Det Centrale Pasregister i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, jf. længere nede. Eller hvis Udlændingestyrelsen f.eks. har modtaget oplysninger, der har givet styrelsen anledning til at vejlede en udlænding efter reglen i udlændingelovens § 21 b, stk. 3, vil det kunne være relevant at undersøge, om der på baggrund af de samme oplysninger vil kunne træffes afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af en udlændings særlige rejselegitimation for at forebygge, at den pågældende anvender rejselegitimationen til at udrejse med.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen er mindreårig, og der er grund til at antage, at udlændingen ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 7, sammenholdt med bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., og svarer til bestemmelserne i paslovens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6. Der tilsigtes ingen indholdsmæssig ændring af Udlændingestyrelsens mulighed for at kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation i de situationer, som er nævnt i den foreslåede § 39 a, stk. 3, nr. 5.

Det tilsigtes således med bestemmelsen, at Udlændingestyrelsen som hidtil vil kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding efter tilsvarende betingelser, der gælder for nægtelse af udstedelse af pas til mindreårige danske statsborgere i medfør af paslovens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6.

Det vil bero på et konkret skøn, der foretages af Udlændin-

gestyrelsen, om der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet.

Oplysninger, der i almindelighed kan antages at have betydning for, om en sådan situation foreligger, som giver grund til at nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, vil eksempelvis være, at den pågældende mindreårig udlænding selv henvender sig til myndighederne for at få hjælp, eller at en lærer eller anden omsorgsperson for den mindreårig udlænding henvender sig, fordi vedkommende har fået mistanke om, at den pågældende er i fare for at blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårig udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold. Der bør dog ligeledes ses på, om oplysningerne bestyrkes af familieforholdene, ligesom også andre typer af oplysninger kan være væsentlige.

I de tilfælde, hvor henvendelsen ikke kommer fra den mindreårig udlænding selv, og hvor den mindreårig er fyldt 10 år, bør den mindreårig udlænding, så vidt det er muligt, inddrages i spørgsmålet. Den bevismæssige værdi af den mindreårig udlændings egen opfattelse af situationen bør bl.a. afhænge af udlændingens alder og modenhed. Den mindreårig udlændings egen anskuelse af situationen bør dog som udgangspunkt ikke tillægges afgørende vægt.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 6, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation i anledning af, at rejselegitimationen er bortkommet.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 5.

Det vil som hidtil bero på en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i hver enkelt sag, om der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at danne grundlag for en mistanke om misbrug, der kan begrunde, at udstedelse af særlig rejselegitimation kan nægtes, eller at særlig rejselegitimation kan inddrages efter den foreslåede bestemmelse.

Situationer, hvor det kan lægges til grund, at der har været tale om undskyldelige omstændigheder og således ikke misbrugstilfælde, vil ikke være omfattet af bestemmelsen. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen kan godtgøre, at vedkommendes særlige rejselegitimation er bortkommet ved brand. Det kan også være tilfældet, hvis udlændingen har anmeldt, at vedkommendes særlige rejselegitimation er bortkommet som følge af tyveri, og politiet efterfølgende tilvejebringer dette.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 7, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med

Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har forvansket eller fjernet dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger eller har ladet andre personer forvanske eller fjerne dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger, medmindre forvanskningen eller fjernelsen må anses som undskyldelig.

Omfattet af bestemmelsen vil bl.a. være tilfælde, hvor en tidligere udstedt dansk særlig rejselegitimation er blevet ødelagt eller beskadiget, og hvor Udlændingestyrelsen vurderer, at ødelæggelsen af rejselegitimationen kan være udført med den hensigt at skjule oplysninger om indehaverens rejseaktiviteter.

Tilfælde, hvor den særlige rejselegitimation i øvrigt er forsvundet ændret ved forfalskning, vil ligeledes være omfattet af bestemmelsen, herunder hvor der i rejselegitimationen er skrevet en forlængelse af rejselegitimationens gyldighed, der ikke er foretaget af Udlændingestyrelsen.

De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning af tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen kan nægte udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 7.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 8, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har stillet eller forsøgt at stille sin rejselegitimation til rådighed for tredjemand, eller at udlændingens rejselegitimation er blevet benyttet til uberettiget indrejse her i landet eller i et andet EU- eller Schengenland af en tredjemand.

Omfattet af bestemmelsen vil bl.a. være tilfælde, hvor der er mistanke om, at særlig rejselegitimation er blevet stillet eller forsøgt stillet til rådighed for tredjemand, eller hvor rejselegitimationen er blevet overdraget til tredjemand med henblik på, at vedkommende kan indrejse ulovligt i Schengenområdet. Det vil kunne indgå som et moment i Udlændingestyrelsens vurdering efter bestemmelsen, om udlændingen har forholdt sig passivt i forhold til at forhindre tredjemands misbrug af rejselegitimationen, herunder om den pågældende uden unødigt ophold har meldt sin rejselegitimation bortkommet til myndighederne.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 9, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller

inddrage et sådant dokument, når udlændingen ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortællelse over for Udlændingestyrelsen uretmæssigt skaffer sig særlig rejselegitimation eller bevirker, at en for udlændingen udfærdiget rejselegitimation ikke kommer til at indeholde den pågældendes foto, rigtige navn, fødselsdato eller andre personoplysninger.

Omfattet af bestemmelsen vil bl.a. være tilfælde, hvor udlændingen har forsøgt at få udstedt særlig rejselegitimation med urigtige oplysninger i den hensigt, at tredjemand skal anvende rejselegitimationen, f.eks. en anden persons foto, navn, underskrift, fødselsdato eller anden personoplysning.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 10, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når det i øvrigt skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 10, er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 5.

Det vil som hidtil bero på et konkret skøn, der foretages af udlændingemyndighederne, om der i den enkelte sag er grund til at antage, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter – der ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 3, nr. 4 – hvor dette kan indebære eller forøge en fare for den nationale sikkerhed, en trussel mod den offentlige orden eller skade statens omdømme.

Hvis det er åbenlyst, at en udlænding tidligere har misbrugt eller forsøgt at misbruge en særlig rejselegitimation for udlændinge, også selv om det kun er sket i et enkeltstående tilfælde, vil udstedelse af særlig rejselegitimation kunne nægtes udstedt eller inddrages under hensyn til den offentlige orden. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor den pågældende indrømmer et tidligere misbrug eller forsøg på misbrug, eller hvor dette er blevet opdaget af Udlændingestyrelsen eller politiet.

For så vidt angår statens omdømme henvises til situationer, hvor det vurderes, at udlændingen ved sine handlinger i udlandet vil kunne skade Danmarks relationer til andre lande. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor myndighederne bliver bekendt med, at en person ansøger om særlig rejselegitimation alene med det formål at ville skade Danmarks omdømme i udlandet.

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse ingen ændring af praksis for, hvornår det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation.

Det bemærkes, at rejsedokument for konventionsflygtninge

og fremmedpas til statsløse personer omfattet af statsløsekonventionen alene vil kunne nægtes udstedt eller inddraget, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen endvidere kan inddrage særlig rejselegitimation udstedt til en udlænding, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge bl.a. kan inddrages, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Omfattet af bestemmelsen er bl.a. tilfælde, hvor en udlænding har fået udstedt særlig rejselegitimation på grundlag af, at udlændingen havde en bestemt type opholdstilladelse, men hvor udlændingen ikke længere har en sådan opholdstilladelse, og det således objektivt kan konstateres, at grundlaget for udstedelsen er bortfaldet. Bestemmelsen omfatter også tilfælde, hvor en udlænding har fået udstedt nationalitetspas, og grundlaget for at udstede særlig rejselegitimation på den baggrund er bortfaldet.

Der er med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtet nogen ændring af Udlændingestyrelsens praksis for at inddrage særlig rejselegitimation, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 5, at Udlændingestyrelsen skal nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, hvis den pågældende er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Den foreslåede bestemmelse er en følge af forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om pas til danske statsborgere m.v. (Styrket indsats mod seksuelle overgreb mod børn og styrket rådgivning til ofre for seksuelle overgreb) (L 78), der den 10. november 2021 blev fremsat af justitsministeren.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 5, indebærer, at anklagemyndigheden i umiddelbar forlængelse af, at der er afsagt endelig dom, vil skulle underrette Udlændingestyrelsen om, at en udlænding er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5.

Udlændingestyrelsen vil herefter skulle nægte at udstede særlig rejselegitimation til udlændingen eller af egen drift inddrage allerede udstedt rejselegitimation, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med Danmarks internationale forpligtelser sigtes i den forbindelse alene til artikel 28 i henholdsvis flygtningekonven-

tionen og statsløsekonventionen og tillæggene til begge konventioner.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 5, vil skulle nægte at udstede eller inddrage allerede udstedt særlig rejselegitimation til udlændinge, der er meddelt udrejseforbud efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 236, stk. 5, nr. 1, medmindre der er tale om et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen. I dette tilfælde vil Udlændingestyrelsen skulle foretage en konkret vurdering af, om tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger, at rejsedokumentet for flygtninge eller fremmedpasset skal nægtes udstedt eller inddrages. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.1.3.3. Varighed af en afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation

Det foreslås med lovforslaget, at Udlændingestyrelsen ved afgørelser truffet efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-10, i hvert enkelt tilfælde vil skulle fastsætte en frist for varigheden af afgørelsen.

I udlændingelovens § 39 a, stk. 6, foreslås det således, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 1-3 om sigtelse, idømt frihedsstraf eller i øvrigt i strid med bestemmelser i lovgivningen og nr. 10 om hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Det bemærkes, at afgørelserne alene vil kunne gælde, så længe betingelserne i de enkelte bestemmelser fortsat er opfyldt. Den fastsatte tidsfrist vil således ikke kunne strække sig over længere tid, end hvad der er nødvendigt for f.eks. at fastholde udlændingen i Danmark.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder i hver enkelt sag, om en eventuel forlængelse af fristen skal fastsættes til 1 år eller kortere.

I udlændingelovens § 39 a, stk. 7, foreslås det, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4, der ikke kan overstige 3 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Fristen på tre år i den foreslåede bestemmelse svarer til den frist, som politiet i medfør af paslovens § 2, stk. 2, kan fastsætte for afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af pas til danske statsborgere i tilfælde som dem, der er omfattet af den foreslåede § 39 a, stk. 3, nr. 4.

Fristen vil skulle fastsættes ud fra en konkret vurdering af, hvor tungtvejende og alvorlige de foreliggende oplysninger i den enkelte sag må anses for at være, og hvor lang en periode der må anses for nødvendig for, at den pågældendes ønske om og vilje til i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for bl.a. statens sikkerhed, vil kunne ændres.

Der vil i alle tilfælde være tale om en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder.

Ved at fastsætte den foreslåede maksimale tidsmæssige udstrækning til tre år tilsigtes det at skabe mulighed for at differentiere mellem de enkelte sager og deres forskellige karakter, hvorved Alvoren af de konkrete forhold, som begrundet afgørelsen, vil kunne afspejles i den tidsmæssige udstrækning af afgørelsen.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder, om en eventuel forlængelse af fristen skal fastsættes til 1 år eller kortere.

Der vil ved afgørelser om forlængelse af fristen kunne lægges vægt på de samme omstændigheder som ved den oprindelige afgørelse om inddragelse af særlig rejselegitimation eller nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation. Det vil bero på en konkret vurdering af de omstændigheder, som har begrundet den oprindelige afgørelse, om der kan ske forlængelse alene på baggrund heraf.

I udlændingelovens § 39 a, stk. 8, foreslås det, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, om mindreårige, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Dog kan afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5 kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 9, og betyder, at Udlændingestyrelsen i hvert enkelt tilfælde skal fastsætte en frist for varigheden af afgørelsen på maksimalt 1 år, dog således at fristen kan forlænges med op til 1 år ad gangen, hvis betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, fortsat er opfyldt. Fristen kan dog maksimalt forlænges, til den mindreårige udlænding fylder 18 år. Den mindreårige udlænding vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Det forudsættes i den forbindelse, at fristen i første omgang som udgangspunkt fastsættes til 1 år, idet det må anses for tvivlsomt, at forældrenes ønske om og vilje til at sende den mindreårige udlænding til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse

uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, vil kunne ændres inden for en kortere tidsperiode.

Ved en eventuel forlængelse af fristen vil der derimod kunne være grund til at overveje at fastsætte en kortere frist. Dette vil afhænge af de konkrete omstændigheder.

Der vil ved afgørelser om forlængelse af fristen kunne lægges vægt på de samme omstændigheder som ved den oprindelige afgørelse om nægtelse af udstedelse af eller inddragelse af særlig rejselegitimation. Det vil bero på en konkret vurdering af styrken af de omstændigheder, som har begrundet den oprindelige afgørelse, om der vil kunne ske forlængelse alene på baggrund heraf.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 9, at udlændingen i en periode på 5 år ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, såfremt Udlændingestyrelsen efter stk. 3, nr. 6-9, har nægtet udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddraget en allerede udstedt særlig rejselegitimation.

Den foreslåede bestemmelse er dels en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 8, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 6, dels en udvidelse til også at omfatte tilfælde af misbrug efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 7-9.

Det bemærkes, at der efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 8, kan udstedes ny særlig rejselegitimation, selvom der ikke er forløbet fem år fra Udlændingestyrelsens afgørelse om særlig rejselegitimation, såfremt der foreligger "ganske særlige omstændigheder". Efter den foreslåede nye bestemmelse i § 39 a, stk. 9, vil der skulle foreligge "særlige omstændigheder". Begrebet "ganske særlige omstændigheder" er defineret i bemærkningerne til § 39, stk. 8, som gengivet under pkt. 2.1.1.2 ovenfor, og dækker over de samme tilfælde, der vil kunne begrunde udstedelse af rejselegitimation til en specifik rejse, som begrebet "særlige omstændigheder" dækker over, jf. den angivne definition heraf længere nedenfor. Det forhold, at der i den gældende bestemmelse i § 39, stk. 8, henvises til "ganske særlige omstændigheder", mens at der i den foreslåede tilsvarende bestemmelse i § 39 a, stk. 9, henvises til "særlige omstændigheder", er således alene udtryk for en sproglig ensretning af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 6-9, om fastsættelse af tidsfrister for Udlændingestyrelsens afgørelser om særlig rejselegitimation. Der er således ikke tilsigtet en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Det betyder, at en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 6-9, ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i en periode på fem år regnet fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Det bemærkes, for så vidt angår de fastsatte tidsfrister i medfør af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 6-9, at det forudsættes, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra den pågældende, hvis særlige rejselegitimation er nægtet udstedt eller inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt i den periode, som udlændingen ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i.

Udlændingestyrelsen vil efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 6-9, under særlige omstændigheder kunne udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation efter bestemmelserne i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-10, selv om den fastsatte tidsfrist ikke er udløbet.

Med »særlige omstændigheder« forstår bl.a. tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes ret til familieliv, uddannelse eller arbejde med afgørende vægt taler for at give tilladelse til at foretage en specifik rejse ud af landet.

Det forudsættes, at en udlænding, over for hvem særlig rejselegitimation er nægtet udstedt, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget, selv vil skulle søge tilladelse til at få udstedt særlig rejselegitimation med henblik på at foretage en specifik rejse, og at den pågældende i den forbindelse vil skulle dokumentere, at betingelserne herfor er opfyldt.

Det bemærkes i den forbindelse, at rejselegitimation udstedt som følge af en sådan særlig omstændighed alene vil skulle udstedes for det tidsrum, som er påkrævet af hensyn til rejsens varighed, og alene vil skulle være gyldigt for rejse til de lande, som udlændingen planlægger at transitere eller opholde sig i. Rejselegitimationen vil skulle udstedes mod sædvanlig betaling.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 10, at nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 5, vil udlændingen i en periode, der svarer til perioden for udrejseforbuddet, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre politiet har meddelt tilladelse til en specifik rejse efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

Den foreslåede bestemmelse er en følge af forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om pas til danske statsborgere m.v. (Styrket indsats mod seksuelle overgreb mod børn og styrket rådgivning til ofre for seksuelle overgreb) (L 78), der den 10. november 2021 blev fremsat af justitsministeren.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen vil udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, der er meddelt tilladelse dertil efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

2.1.3.4. Spærring af særlig rejselegitimation

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, at Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister, når 1) en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt særlig rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer enten den dansk udstedte særlige rejselegitimation, det nationalt udstedte pas eller den særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen, 2) en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter stk. 3, 4 eller 5, eller 3) indehaveren af et fremmedpas står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister. Nr. 3 vil dog ikke gælde i forhold til fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling.

Det bemærkes, at der efter gældende praksis ved spærring af en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister endvidere skal ske indberetning til de relevante databaser, herunder Schengeninformationssystemet og Interpols database for stjålede, ulovligt handlede, mistede eller ugyldiggjorte rejsedokumenter. Herved sikres, at grænsemyndighederne i såvel Danmark som andre lande har mulighed for at standse den pågældende i forbindelse med en eventuel kontrol, der foretages ved ind- og udrejsekontrol.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, nr. 1, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 10.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister, såfremt det konstateres, at udlændingen er i besiddelse af både dansk udstedt særlig rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer det ene rejsedokument hos styrelsen.

Derved sikres det, at en udlænding, som ikke deponerer enten sin dansk udstedte særlige rejselegitimation eller sit nationalt udstedte pas eller sin særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen, ikke længere vil kunne benytte den dansk udstedte særlige rejselegitimation til at rejse med.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, nr. 2, medfører, at Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister, når en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter en af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, 4 eller 5. Herved sikres det, at en inddraget særlig rejselegitimation ikke vil kunne benyttes til at rejse med, f.eks. i tilfælde af, at det ikke har været muligt at inddrage rejselegitimationen fysisk.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, nr. 3, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 11, og medfører, at Udlændingestyrelsen kan spærre et dansk udstedt fremmedpas i Det

Centrale Pasregister, såfremt indehaveren har opgivet sin bopæl i Danmark. Derved sikres det, at et fremmedpas, som tilhører en udlænding, der har opgivet sin bopæl i Danmark og står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister, ikke længere vil kunne benyttes til at rejse med.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke kunne finde anvendelse i forhold til indehavere af fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers reststilling, da det ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser at spærre en statsløs persons fremmedpas, alene fordi den pågældende er registreret som udrejst i Det Centrale Personregister.

2.1.3.5. Sletning af et barn under 15 år i andre personers særlige rejselegitimation

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, at et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejselegitimation af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kan kræves slettet i andre personers særlige rejselegitimation, og at den særlige rejselegitimation, hvori et barn ønskes slettet, midlertidigt kan inddrages med henblik på sletning. Det foreslås endvidere, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personer særlige rejselegitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom.

De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, 1. og 2. pkt., er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 2. pkt., sammenholdt med bestemmelsen i § 39, stk. 12, 3. pkt., og svarer til reglerne i paslovens § 2 a, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen indebærer, at et barn under 15 år med selvstændigt pas, selvstændigt rejsedokument for flygtninge eller selvstændigt fremmedpas af den eller dem, der har forældremyndigheden over barnet, som hidtil vil kunne kræves slettet af andre personers rejsedokument for flygtninge eller fremmedpas. Rejsedokumentet for flygtninge eller fremmedpasset, hvori et barn ønskes slettet, vil endvidere efter den foreslåede bestemmelse som hidtil kunne inddrages midlertidigt med henblik på sletning af barnet.

Den eller de, der ønsker et barn slettet af andre personers særlige rejselegitimation, vil skulle dokumentere at være indehaver eller indehavere af forældremyndigheden over barnet, og at der er udstedt selvstændigt pas eller særlig rejselegitimation til det pågældende barn.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 12, 3. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personers særlige rejselegitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom. Det kan f.eks. være regler om, hvor og hvordan anmodninger om sletning af et barn skal indgives, og hvilken dokumentation der vil skulle fremlægges i den forbindelse.

2.1.3.6. Bemyndigelse til fastsættelse af regler om udstedelse, nægtelse og inddragelse mv. af særlige rejselegitimation

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 13, at udlændinge- og integrationsministeren gives bemyndigelse til at kunne fastsætte nærmere regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 1, om indgivelse og behandling af ansøgninger om særlig rejselegitimation, om gyldighedstid og rejsebegrænsning og om deponering af rejselegitimation. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselegitimation til udlændinge.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 13, 1. pkt., om fastsættelse af regler om udstedelse af særlig rejselegitimation er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 1. pkt. Det er hensigten, at bestemmelsen udmøntes ved, at der i en bekendtgørelse vil blive fastsat regler, der i det væsentlige svarer til de gældende regler i udlændingebekendtgørelsen om udstedelse af særlig rejselegitimation, ligesom det er hensigten, at reglerne i videst muligt omfang vil have lighed med reglerne for udstedelse af nationalitetspas til danske statsborgere.

Udlændinge- og integrationsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse bl.a. kunne fastsætte nærmere regler om den fysiske udformning af særlig rejselegitimation, herunder vil der kunne fastsættes regler om, at form og udseende mv. skal følge de tilsvarende regler om pas til danske statsborgere tilpasset kravene til den særlige rejselegitimation.

Udlændinge- og integrationsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse endvidere bl.a. kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke udlændinge der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 1, om udstedelse af særlig rejselegitimation. Der vil i medfør heraf kunne fastsættes regler om, hvilke opholdstilladelser eller opholdsgrundlag der giver mulighed for, at Udlændingestyrelsen vil kunne udstede særlig rejselegitimation til den pågældende, ligesom der vil kunne fastsættes regler om, at særlig rejselegitimation vil kunne udstedes, når særlige grunde i øvrigt taler herfor. Det forventes, at der i medfør af bestemmelsen vil blive fastsat regler om, at de samme grupper af udlændinge, som i dag i medfør af udlændingebekendtgørelsen vil kunne få udstedt særlig rejselegitimation, fremadrettet også vil kunne få udstedt særlig rejselegitimation, idet det dog samtidig forventes at blive tydeliggjort, at også tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i Danmark i medfør af EU-reglerne som familiemedlem til en unionsborger, vil kunne få udstedt særlig rejselegitimation.

Udlændinge- og integrationsministeren vil endvidere i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om bl.a. indgivelse af og behandlingen af ansøgninger om særlig rejselegitimation. Det kan f.eks. være regler om, hvilken

form for dokumentation der kan kræves vedlagt en ansøgning, til hvilken myndighed og hvordan ansøgninger skal indgives og regler om personligt fremmøde i forbindelse med en ansøgning.

Udlændinge- og integrationsministeren vil herudover kunne fastsætte regler om bl.a. gyldighedstid og rejsebegrænsning og om deponering af rejselegitimation. Det kan f.eks. være regler om længden af rejselegitimationens gyldighedsperiode, herunder forskellig gyldighedsperiode for forskellige persongrupper, f.eks. børn. Det kan endvidere være regler om, i hvilke tilfælde og over for hvilke grupper af udlændinge der vil skulle fastsættes en rejsebegrænsning i den særlige rejselegitimation, samt i hvilke tilfælde der vil kunne ske ophævelse af en fastsat rejsebegrænsning. Det kan desuden være regler om, i hvilke tilfælde der skal ske deponering af en udlændings nationalitetspas eller anden rejselegitimation, og i hvilke tilfælde nationalitetspasset eller rejselegitimationen vil skulle udleveres til den pågældende igen, herunder om vejledning til udlændingen i den forbindelse. De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 13, 2. pkt., vil udlændinge- og integrationsministeren kunne fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselegitimation til udlændinge. Det kan f.eks. være regler om, hvordan en afgørelse om inddragelse eller spærring skal meddeles den pågældende udlænding, og om hvilke myndigheder der vil skulle underrettes om en sådan afgørelse.

2.1.3.7. Afskaffelse af opsættende virkning ved klage til Flygtningenævnet

Som det fremgår under pkt. 2.1.1.5 ovenfor, kan en udlænding, som har fået inddraget særlig rejselegitimation af Udlændingestyrelsen, fortsat benytte og rejse med rejselegitimationen under klagesagens behandling i Flygtningenævnet, idet påklage til Flygtningenævnet af en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af et dansk rejsedokument for flygtninge har opsættende virkning.

Det foreslås, at der fremover ikke skal være opsættende virkning ved påklage til Flygtningenævnet af en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af et dansk rejsedokument for flygtninge.

Det betyder, at hvis Udlændingestyrelsen f.eks. træffer afgørelse om at inddrage et rejsedokument for flygtninge, fordi indehaveren af rejsedokumentet ikke længere har opholdstilladelse i Danmark som flygtning, eller fordi det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, så vil afgørelsen have virkning med det samme, også selv om den måtte blive påklaget til Flygtningenævnet.

2.2. Fordobling af gebyret for udstedelse af dansk særlig rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen

2.2.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 44, stk. 2, betales for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens § 4 a og § 4 b.

Efter paslovens § 4 a, stk. 1, betales for udstedelse af pas et gebyr, jf. stk. 2-6, og for optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas et gebyr, jf. § 4 b.

Efter paslovens § 4 a, stk. 2, betales for udstedelse af pas til personer, der er fyldt 18 år, men ikke har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, 862 kr.

Efter paslovens § 4 a, stk. 3, betales for udstedelse af fællespas 862 kr.

Efter paslovens § 4 a, stk. 4, betales for udstedelse af pas til personer, der har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, 350 kr.

Efter paslovens § 4 a, stk. 5, betales for udstedelse af pas til personer, der er under 18 år, 150 kr.

Efter paslovens § 4 a, stk. 6, 1. og 2. pkt., gælder stk. 1-5 også ved ombytning af pas, udstedelse af ekstra pas og udstedelse af nyt pas i gyldighedsperioden. Dog udstedes nyt pas uden betaling, hvis et pas på grund af forhold, der må tilregnes den pasudstedende myndighed, lider af væsentlige mangler.

Efter paslovens § 4 b, stk. 1, betales for optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas 25 kr. Gebyret efter stk. 1 pris- og lønreguleres en gang årligt den 1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb. Justitsministeren bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted. Dette følger af paslovens § 4 b, stk. 2.

Det følger af § 2 i bekendtgørelse nr. 2124 af 14. december 2020 om regulering af gebyr for optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas, at det i paslovens § 4 b, stk. 1, nævnte beløb udgør 28 kr. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 2021.

Efter paslovens § 4 c fordobles de efter paslovens § 4 a, stk. 2-5 og stk. 6, 1. pkt., og § 4 b, stk. 1, gældende gebyrer for udstedelse af pas, hvis et gyldigt eller udløbet pas tilhørende pasansøgeren ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis passet fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse af pas eller udstedelse af nyt pas i gyldighedsperioden.

Paslovens § 4 c blev indsat ved lov nr. 124 af 30. januar 2021 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af dele af aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023), uden at der blev fore-

taget en tilsvarende ændring af udlændingelovens § 44, stk. 2. Loven trådte i kraft den 1. februar 2021.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at der hvert år forsvinder tusindvis af pas, og at årsagen til, at danske pas bortkommer, kan være mange. De kan bl.a. blive stjålet, ødelagt, tabt eller bortkomme i posten, men størstedelen af de pas, der årligt bortkommer, registreres af Rigspolitiet som forlagte. Bortkomstårsagen kan dog også være, at pasindehaveren ulovligt har solgt sit pas videre, hvorefter det f.eks. kan anvendes af bl.a. organiserede kriminelle, der misbruger danske pas til dokumentfalskneri og identitetstyveri. Det fremgår endvidere, at danske pas er eftertragtede handelsvarer, og at Rigspolitiet ser med stor alvor på sager om tyveri, salg og tab af pas, fordi passene i nogle tilfælde kan blive brugt til bl.a. kriminalitet. Det er Rigspolitiets forventning, at en fordobling af gebyret for udstedelse af pas i henhold til paslovens § 4 a og § 4 b vil kunne medvirke til at indskærpe vigtigheden af at opbevare passet omhyggeligt, så det ikke bortkommer eller bliver ødelagt. Der henvises til Folketings-tidende 2020-21, A, L 132 som fremsat, side 15.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

De gældende gebyrer for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk i forbindelse med udstedelsen følger gebyrerne for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen af danske pas.

Da bestemmelsen i paslovens § 4 c om fordobling af pasgebyret i visse tilfælde for udstedelse af pas blev indført i februar 2021, blev der ikke samtidig indsat en henvisning til paslovens § 4 c i udlændingelovens § 44, stk. 2.

Udlændingestyrelsen har således på nuværende tidspunkt ikke hjemmel til at fordoble gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge i sådanne situationer, som er nævnt i paslovens § 4 c.

På baggrund af bl.a. Udlændingestyrelsens erfaringer med formodet misbrug af særlig rejselegitimation til udlændinge, jf. pkt. 2.1.2 ovenfor, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der også over for udlændinge med dansk udstedt særlig rejselegitimation – ligesom over for danske statsborgere – kan være god grund til at indskærpe vigtigheden af at opbevare rejselegitimationen omhyggeligt, så den ikke bortkommer eller bliver ødelagt.

Udlændinge- og Integrationsministeriets finder derfor, at der i udlændingeloven bør tilvejebringes hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kan fordoble gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen i tilsvarende situationer, som fremgår af paslovens § 4 c – det vil sige, hvis en gyldig eller udløbet dansk rejselegitimation tilhørende udlændingen ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning

om fornyelse heraf eller om udstedelse af ny rejselegitimation.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund at indsætte en henvisning til paslovens § 4 c i udlændingelovens § 44, stk. 2, således at der for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelsen af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a, 4 b, og 4 c.

Det betyder, at gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen fremover vil skulle fordobles, hvis en gyldig eller udløbet rejselegitimation tilhørende udlændingen ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse heraf eller udstedelse af ny rejselegitimation i gyldighedsperioden.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at en fordobling af gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge vil kunne gennemføres inden for rammerne af flygtninge- og statsløsekonventionerne, når det sker under tilsvarende forhold, som gælder i forhold til udstedelse af pas til danske statsborgere. Der henvises i øvrigt til pkt. 3 nedenfor om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser.

2.3. Laissez-passer

2.3.1. Gældende ret

Udstedelse af laissez-passer er ikke reguleret ved lov, men følger af mangeårig praksis.

Et laissez-passer er en midlertidig rejselegitimation, som Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration i særlige tilfælde kan udstede til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Det bemærkes, at Hjemrejsestyrelsen herudover som led i styrelsens arbejde med at udsende udlændinge vil kunne udstede laissez-passer, herunder særligt laissez-passer, der opfylder kravene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1953 af 26. oktober 2016 om indførelse af et europæisk rejsedokument til brug ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold til et sådant dokumentets udformning.

2.3.1.1. Udlændingestyrelsens praksis

Udlændingestyrelsen udsteder alene laissez-passer i særlige tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis en herboende udlændings nationalitetspas kun kan udstedes eller forlænges ved personligt fremmøde i hjemlandet eller på hjemlandets ambassade i et andet land end Danmark, eller i tilfælde, hvor en udlænding akut har behov for at rejse til udlandet, f.eks.

på grund af dokumenteret kritisk sygdom eller dødsfald i nærmeste familie.

Der kan endvidere være tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen bemyndiger udstedelse af laissez-passes via en dansk repræsentation i udlandet. Det kan f.eks. være ved første indrejse i Danmark for et familiesammenført familiemedlem til en herboende flygtning, der ikke er i besiddelse af eller i stand til at skaffe sig nationalitetspas. I perioder med mange sager om familiesammenføring til herboende flygtninge, udstedes der laissez-passes i et ikke ubetydeligt omfang i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse. Omfanget af udstedte laissez-passes kan således variere betydeligt fra år til år.

Endvidere kan der eksempelvis udstedes laissez-passes i situationer, hvor en herboende udlænding eller en udlænding med tidligere fast bopæl i Danmark henvender sig til en dansk repræsentation i udlandet eller til en repræsentation, som Danmark har indgået repræsentationsaftale med, og anmoder om hjælp til at kunne indrejse i Danmark. Det kan f.eks. være i tilfældet, hvor en udlænding mister sit pas i udlandet og derfor ikke kan indrejse i Danmark.

I sager af denne type vil den danske repræsentation i udlandet eller en repræsentation, som Danmark har indgået repræsentationsaftale med, anmode Udlændingestyrelsen om bemyndigelse til at udstede et laissez-passes til den pågældende, hvorefter styrelsen vil tage konkret stilling til, hvorvidt der kan udstedes laissez-passes og/eller tilbagerejsetilladelse, således at den pågældende kan indrejse i Danmark.

Udstedelse af laissez-passes forudsætter, at udlændingen har en gyldig opholdstilladelse i Danmark, og ikke allerede er i besiddelse af et nationalitetspas eller anden gyldig rejselegitimation. Der kan dog være ganske særlige tilfælde, f.eks. bortfaldssager, hvor styrelsen kan vælge at udstede et laissez-passes til en udlænding, som tidligere har haft en opholdstilladelse og efter et længerevarende udlandsophold henvender sig til styrelsen med ønske om at returnere til Danmark, og hvor det efter indrejsen nærmere skal vurderes, om opholdstilladelsen skal anses for bortfaldet, og/eller hvorvidt der måtte være grundlag for udstedelse af ny opholdstilladelse. Dette sker dog kun i et yderst begrænset omfang.

Som udgangspunkt udstedes et laissez-passes kun for den periode, som den rejse, der begrunder behovet for et laissez-passes, nødvendiggør. Gyldighedsperioden begrænses mest muligt, og et laissez-passes udstedes som udgangspunkt af Udlændingestyrelsen med en varighed på 5 dage, medmindre ganske særlige grunde taler for en længere gyldighedsperiode.

Det er udlændingens eget ansvar at sikre sig, at et laissez-passes udstedt i Danmark gyldigt kan anvendes som rejselegitimation i det land, som den pågældende påtænker at foretage rejse til.

Selve udstedelsen af et laissez-passes kræver, at udlændingen møder personligt op i Udlændingestyrelsens borgerser-

vice, således at styrelsen kan foretage den fornødne identifikation af den pågældende.

Udstedelse af et laissez-passes fra udlandet kræver, at udlændingen møder personligt op og indgiver ansøgningen, således at den danske repræsentation kan foretage den fornødne identifikation af den pågældende.

Efter endt brug skal et laissez-passes indsendes til den udstedende myndighed.

2.3.1.2. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations praksis

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) udsteder alene laissez-passes i særlige tilfælde og i praksis i meget begrænset omfang. Det kan f.eks. være, hvis en ansøgers nationalitetspas kun kan udstedes eller forlænges ved personligt fremmøde på hjemlandets ambassade i et andet land end Danmark.

Der kan endvidere være tilfælde, hvor udlændingen opholder sig i udlandet, og hvor SIRI bemyndiger en dansk repræsentation i udlandet eller en repræsentation, som Danmark har indgået repræsentationsaftale med, til at udstede laissez-passes.

Udstedelse af et laissez-passes kræver, at udlændingen møder personligt op, således at SIRI, den danske repræsentation i udlandet eller en repræsentation, som Danmark har indgået repræsentationsaftale med, kan foretage den fornødne identifikation af den pågældende.

Der kan som udgangspunkt kun udstedes et laissez-passes til varigheden af den rejse, der begrunder behovet for et laissez-passes. Gyldighedsperioden begrænses mest muligt, og et laissez-passes udstedes som udgangspunkt med en varighed på 5 dage i EU og 30 dage til hjemlandet.

Efter endt brug skal et laissez-passes indsendes til den udstedende myndighed.

2.3.1.3. Klageadgang og gebyr i sager om laissez-passes

Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afslag på udstedelse af laissez-passes kan påklages til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. principperne i udlændingelovens § 46 a, jf. dog bl.a. § 53 a.

Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 8, kan afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om bl.a. laissez-passes vedrørende udlændinge, der har påberåbt sig at være omfattet af eller er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 eller § 9 c, stk. 2 eller 3, indbringes for Flygtningenævnet.

Der opkræves i dag ikke gebyr for ansøgninger om eller udstedelse af laissez-passes.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udstedelse af laissez-passers er som nævnt ikke nærmere reguleret i udlændingeloven, men følger af praksis på udlændingeområdet.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det kan være vanskeligt for såvel borgere som myndigheder tydeligt at gennemskue, hvilke regler der gælder i forhold til myndighedernes behandling af ansøgninger om laissez-passers, herunder om mulighederne for at få udstedt et laissez-passers og adgangen til at klage over afgørelser om afslag på laissez-passers, når reglerne ikke fremgår af udlændingeloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at det vil være hensigtsmæssigt, herunder af hensyn til ansøgnernes retssikkerhed, at regulere udstedelsen af laissez-passers i udlændingeloven, så det bliver tydeligere for såvel borgere som myndigheder, hvornår der eksempelvis vil kunne udstedes laissez-passers samt klages over afslag på en ansøgning om laissez-passers.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder således, at der i udlændingeloven bør tilvejebringes udtrykkelig hjemmel for Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration til i særlige tilfælde at kunne udstede laissez-passers til udlændinge.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt at skabe mulighed for, at udlændinge- og integrationsministeren – hvis der opstår behov herfor – vil kunne fastsætte nærmere regler om udstedelse af laissez-passers, herunder om hvilke udlændinge der kan få udstedt laissez-passers, om indgivelse og behandling af ansøgninger om laissez-passers og om gyldighedstiden for laissez-passers, der udstedes til udlændinge til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at indgivelse af en ansøgning om laissez-passers bør gebyrpålægges – ligesom udstedelse af såvel fremmedpas som rejsedokument for flygtninge i dag er gebyrbelagt.

Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen i nogle tilfælde oplever, at udlændinge, der har ansøgt om laissez-passers, ikke afhenter dokumentet efter udstedelse, og at udlændinge ansøger om laissez-passers i stedet for at ansøge om særlig rejselegitimation, fordi det er nemmere og omkostningsfrit. Dette er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssigt.

Det er dog samtidig Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der ikke bør indføres gebyr for laissez-passers i sager, hvis Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet. Det kan f.eks. være ved første indrejse i Danmark for et familiesammenført familiemedlem til en herboende flygtning, hvor familiemedlemmet ikke er i besiddelse af eller i stand til at skaffe sig nationalitetspas eller anden gyldig rejselegitimation, og hvor Udlændingestyrelsen derfor af egen drift i forlængelse af behandlingen af ansøgningen om familiesammenføring bemyndiger udstede-

delse af laissez-passers via en dansk repræsentation i udlandet med henblik på udlændingens indrejse i Danmark.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i udlændingeloven tilvejebringes hjemmel til i udlændingelovens § 39 a, stk. 2, at der i særlige tilfælde kan udstedes laissez-passers til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Ved laissez-passers forstås midlertidig rejselegitimation, som i særlige tilfælde kan udstedes til en udlænding til brug for at foretage en specifik rejse, såfremt den pågældende ikke er i besiddelse af et nationalitetspas eller anden gyldig rejselegitimation.

Laissez-passers vil efter den foreslåede bestemmelse som i dag kunne udstedes af Udlændingestyrelsen og af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil således fremover med udtrykkelig hjemmel i udlændingeloven – hvor det hidtil har fulgt af mangeårig praksis – i særlige tilfælde kunne udstede laissez-passers til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Det bemærkes, at der med bestemmelsen ikke tilsigtes ændringer i forhold til gældende praksis for, i hvilke særlige tilfælde Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan udstede laissez-passers. Det bemærkes endvidere, at der med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtes ændringer i forhold til Hjemrejsestyrelsens muligheder for at udstede laissez-passers som led i styrelsens arbejde med at udsende udlændinge. Hjemrejsestyrelsen vil således fortsat kunne udstede laissez-passers efter praksis som led i styrelsens arbejde med at udsende udlændinge.

Det foreslås endvidere, at udlændinge- og integrationsministeren i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 14, vil kunne fastsætte nærmere regler om udstedelse af laissez-passers, herunder om, hvilke udlændinge der er omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 39 a, stk. 2, om indgivelse og behandling af ansøgninger om laissez-passers og om gyldighedstid for et laissez-passers.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse således kunne fastsættes regler om bl.a., hvilke udlændinge der har mulighed for at få udstedt et laissez-passers og i hvilke situationer, samt om gyldighedstiden for et laissez-passers, og hvilke områder og lande et laissez-passers vil kunne anvendes til at indrejse i. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om bl.a., hvilken form for dokumentation der kan kræves vedlagt en ansøgning, til hvilken myndighed ansøgningen kan indgives, hvordan ansøgninger skal indgives og regler om personligt fremmøde i forbindelse med en ansøgning.

Det bemærkes, at der med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse ikke tilsigtes ændringer i forhold til gældende praksis for udstedelse af laissez-passers.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Det foreslås desuden, at der for indgivelse af en ansøgning til Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration om udstedelse af laissez-passes fra ansøgere, der er fyldt 18 år, indføres et gebyr på 300 kr., og for ansøgere under 18 år et gebyr på 150 kr., medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet. Gebyret tilfalder den udstedende myndighed.

Det foreslås endvidere, at gebyret satsreguleres årligt efter satsreguleringsprocenten, og at det regulerede beløb afrundes til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

Det betyder, at der fremadrettet som udgangspunkt vil skulle betales gebyr, når en udlænding indgiver en ansøgning til Udlændingestyrelsen og til Styrelsen for International Rekruttering om udstedelse af laissez-passes. Det foreslåede gebyr indføres primært med et adfærdregulerende sigte. Gebyret er skønsmæssigt fastsat under hensyntagen til bl.a. prisen på rejsedokument for flygtninge og fremmedpas, som udgør 890 kr. i 2021-niveau for en voksen, og overstiger ikke de omkostninger, der er forbundet med behandlingen af en ansøgning om udstedelsen af et laissez-passes.

Det betyder endvidere, at der ikke vil skulle betales gebyr i forbindelse med udstedelse af laissez-passes til en udlænding, hvor Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Det vil f.eks. kunne være tilfældet ved første indrejse i Danmark for et familiesammenført familiemedlem til en herboende flygtning, hvor familiemedlemmet ikke er i besiddelse af eller i stand til at skaffe sig nationalitetspas eller anden gyldig rejseselegitimation, og hvor Udlændingestyrelsen derfor af egen drift i forlængelse af behandlingen af ansøgningen om familiesammenføring bemyndiger udstedelse af laissez-passes via en dansk repræsentation i udlandet med henblik på udlændingens indrejse i Danmark.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

2.4. Ændring af reglerne om betaling for udstedelse af erstatningsopholdskort

2.4.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 44, stk. 3, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p og 9 q.

Sådanne regler er fastsat i § 32, stk. 6, i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021 om udlændingens adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen). Det fremgår af denne bestemmelse, at der for udstedelse af hvert opholdskort, der udstedes på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse,

eller når udlændingen ønsker ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr, der fastsættes omkostningsbestemt. Der opkræves dog ikke gebyr for opholdskort, der udstedes ved ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller ved navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Det omkostningsbestemte gebyr for et erstatningsopholdskort beregnes årligt og fremgår af en vejledning om regulering af beløbssatser efter udlændingeloven m.v. Det fremgår således af Udlændinge- og Integrationsministeriets Vejledning nr. 10004 af 11. december 2020 om regulering pr. 1. januar 2021 af beløbssatser efter udlændingeloven m.v., at gebyret i perioden 1. januar 2021 til 31. december 2021 udgør 458,00 kr. for erstatningsopholdskort udstedt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration, mens gebyret i samme periode udgør 1.195,00 kr. for erstatningsopholdskort udstedt af Udlændingestyrelsen.

Gebyrernes størrelse beregnes som nævnt omkostningsbestemt, og forskellen på gebyrernes størrelse i Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udlændingestyrelsen skyldes, at der er tale om to forskellige myndigheder med forskellige sagstyper, omkostninger og produktionsforudsætninger.

2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at gebyret for at få udstedt et nyt opholdskort bør være det samme, uanset om opholdstilladelsen er meddelt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udlændingestyrelsen. Størrelsen af det beløb, der skal betales for et nyt opholdskort, bør ikke afhænge af, om opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af f.eks. beskæftigelse, der henhører under Styrelsen for International Rekruttering og Integration, eller på grundlag af f.eks. familiesammenføring, der henhører under Udlændingestyrelsen.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at gebyret for udstedelse af erstatningsopholdskort fremover skal fremgå som et fast beløb i udlændingeloven, og at gebyret skal være det samme, uanset om der ansøges om udstedelse af erstatningsopholdskort i Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udlændingestyrelsen. Det foreslås, at beløbet fastsættes til 1200 kr. (afrundet), hvilket er fastlagt på baggrund af Udlændingestyrelsens omkostninger til udstedelse af erstatningsopholdskort. Gebyret tilfalder den udstedende myndighed.

Det foreslås endvidere, at gebyret satsreguleres årligt efter satsreguleringsprocenten, og at det regulerede beløb afrundes til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

2.5. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser om indberetning og udveksling af supplerende oplysninger

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 3, at medlemsstaterne indlæser indberetninger i SIS om tredjelandsstatsborgere, som er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse. Dette med henblik på, at medlemsstaterne kan kontrollere, at afgørelsen om tilbagesendelsen bliver efterlevet, og på at støtte håndhævelsen af en afgørelse om tilbagesendelse.

Indberetning i SIS efter artikel 3 skal ske straks efter, at en tilbagesendelsesafgørelse er truffet. Hvis tilbagesendelsesafgørelsen vedrører en tredjelandsstatsborger, som er frihedsberøvet, indtil udsendelsen gennemføres, eller hvis afgørelsen om tilbagesendelse træffes på en medlemsstats ydre grænse og fuldbyrdes omgående, kan indberetning i SIS undlades.

Fristen for frivillig udrejse samt en eventuel suspendering eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen registreres omgående i indberetningen.

De kategorier af oplysninger, som en indberetning om tilbagesendelse må indeholde, fremgår af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 4.

Det følger af artikel 5 i SIS-tilbagesendelsesforordningen, at udveksling af supplerende oplysninger om tredjelandsstatsborgere, som er omfattet af indberetninger om tilbagesendelse, sikres af det udpegede SIRENE-kontor. Det følger herudover af præambelbetragtning nr. 12, at udveksling af supplerende oplysninger altid bør foretages via det netværk af kontorer, der betegnes SIRENE-kontorerne, og som fungerer som kontaktpunkt.

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 6, at den fuldbyrdende medlemsstat i tilfælde af et hit på en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandsstatsborger, som søger at udrejse via en medlemsstats ydre grænser, informerer den indberettende medlemsstat herom ved udveksling af supplerende oplysninger (bekræfte tilbagesendelsen), som f.eks. sted og tidspunkt for kontrollen. Den indberettende medlemsstat skal straks efter modtagelsen af bekræftelsen slette indberetningen om tilbagesendelse og, hvis det er relevant, straks indlæse en nægtelse af indrejse og ophold i henhold til artikel 24, stk. 1, litra b, i forordning (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaføtalen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006 (SIS-forordningen).

Sker udrejsen via den indberettende medlemsstats egen ydre grænse, sendes bekræftelsen af tilbagesendelse til den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med nationale procedurer.

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 7, stk. 2, at der, med forbehold for proceduren omhandlet i artikel 6, stk. 1 (om hit ved de ydre grænser ved udrejse), artikel 8 (om hit ved de ydre grænser ved indrejse) og artikel 12 (om konsultation i tilfælde af hit vedrørende en tredjelandsstatsborger, der er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold), og i tilfælde af hit på en indberetning om tilbagesendelse, skal ske udveksling af supplerende oplysninger med henblik på at afgøre, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

Opstår der et hit på en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandsstatsborger, som indrejser på medlemsstaternes område via en medlemsstats ydre grænser, følger det af forordningens artikel 8, at hvor en afgørelse om tilbagesendelse er ledsaget af et indrejseforbud, skal medlemsstaten underrette den indberettende medlemsstat herom omgående. Derefter sletter den indberettende medlemsstat omgående indberetningen om tilbagesendelse og indlæser en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold i medfør af SIS-forordningen.

Er tilbagesendelsesafgørelsen ikke ledsaget af et indrejseforbud, underretter medlemsstaten den indberettende medlemsstat herom omgående med henblik på, at den indberettende medlemsstat straks sletter indberetningen om tilbagesendelse.

Det fremgår af artiklerne 9-12 i SIS-tilbagesendelsesforordningen, at medlemsstaterne konsulterer hinanden ved udveksling af supplerende oplysninger i en række situationer.

Konsultationsproceduren i forordningens artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor en medlemsstat overvejer at meddele eller forlænge en opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, der er genstand for en indberetning om tilbagesendelse, der er indlæst af en anden medlemsstat.

Den medlemsstat, der har meddelt eller ønsker at meddele opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, som er genstand for en indberetning om tilbagesendelsesafgørelse ledsaget af et indrejseforbud, skal ifølge SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 9, stk. 1, konsultere den medlemsstat, der har indberettet tredjelandsstatsborgeren i SIS. Det er den udstedende medlemsstat, der træffer beslutning om, hvorvidt indberetningen skal opretholdes, eller om den skal tilsidesættes efter konsultation af den indberettende medlemsstat.

Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 10 kalenderdage. Såfremt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold bevarer, eller der meddeles opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, der er indberettet i SIS, skal indberetningen om tilbagesendelse slettes.

Såfremt tilbagesendelsesafgørelsen ikke er ledsaget af et indrejseforbud, underretter den udstedende medlemsstat ifølge SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 9, stk. 2,

straks den indberettende medlemsstat om, at den har til hensigt at meddele eller har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, hvorefter den indberettende medlemsstat straks sletter indberetningen om tilbagesendelse.

Af forordningens artikel 10 fremgår videre reglerne om konsultationsproceduren i de tilfælde, hvor en medlemsstat har truffet afgørelse om tilbagesendelse og overvejer at indlæse en indberetning om tilbagesendelse i SIS vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold, som er udstedt af en anden medlemsstat.

Den indberettende medlemsstat skal underrette den medlemsstat, der har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til tredjelandstatsborgeren, om tilbagesendelsesafgørelsen. Den medlemsstat, der har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Den udstedende medlemsstat har en svarfrist på 14 kalenderdage efter anmodningens modtagelse. Såfremt opholdsgrundlaget fastholdes, indlæser den medlemsstat, der har truffet afgørelsen om tilbagesendelse, ikke indberetning om tilbagesendelse.

Det følger af forordningens artikel 11, at hvis en medlemsstat har indlæst en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal den indberettende medlemsstat iværksætte konsultationsproceduren. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 kalenderdage efter modtagelsen. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal fastholdes. Såfremt opholdsgrundlaget fastholdes, skal indberetningen slettes omgående i SIS.

Af forordningens artikel 12 følger det, at hvis en medlemsstat får et hit på en indberetning om tilbagesendelse indlæst af en medlemsstat vedrørende en tredjelandstatsborger, der har en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, underretter den fuldbyrdende medlemsstat den indberettende medlemsstat, som indleder konsultationsproceduren i artikel 11. Den indberettende medlemsstat underretter den fuldbyrdende medlemsstat om det endelige resultat af konsultationen.

Det følger af forordningens artikel 14, stk. 1, at foruden situationerne i artiklerne 6 og 8-12 slettes indberetninger om tilbagesendelse, når den afgørelse, der lå til grund for at indlæse indberetningen, er blevet trukket tilbage eller annulleret af den kompetente myndighed, ligesom der skal ske sletning, når den pågældende tredjelandstatsborger kan påvise, at vedkommende har forladt medlemsstaternes område i overensstemmelse med den respektive afgørelse om tilbagesendelse.

Det følger af forordningens artikel 14, stk. 2, at indberetninger om tilbagesendelse vedrørende en person, der har opnået statsborgerskab i en medlemsstat eller i enhver stat, hvis statsborgere har ret til fri bevægelighed i henhold til EU-retten, slettes, så snart den indberettende medlemsstat bliver klar over eller er blevet underrettet om, at vedkommende har opnået et sådant statsborgerskab.

Det følger af forordningens artikel 19, at i det omfang, der ikke er fastsat selvstændige bestemmelser om indlæsning, behandling og opdatering af indberetninger, bestemmelser om medlemsstaternes og eu-LISAs ansvarsområder, betingelserne vedrørende adgang til og undersøgelsesfristen for indberetninger, behandling af oplysninger, databaseskyttelse, erstatningsansvar, overvågning og statistikker, finder SIS-forordningens bestemmelser herom anvendelse på oplysninger, der er indlæst og behandlet i SIS i overensstemmelse med SIS-tilbagesendelsesforordningen.

SIS-tilbagesendelsesforordningen finder anvendelse fra den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. artikel 66, stk. 2, i SIS-forordningen.

2.5.1.2. Udlændingelovens bestemmelser om indberetning i SIS og udveksling af oplysninger mv.

Anvendelsen af SIS i Danmark er reguleret i bl.a. udlændingeloven, udlændingebekendtgørelsen og visumbekendtgørelsen.

Det fremgår af udlændingeloven, at en udlænding kan afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, at der ikke kan gives opholdstilladelse, og at en opholdstilladelse altid kan inddrages, hvis en udlænding er indberettet i SIS, jf. § 28, stk. 1, nr. 6, § 10, stk. 2, nr. 4, og § 19, stk. 4. Det følger af visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 6, at der meddeles afslag på en ansøgning om Schengenvisum, hvis udlændingen er indberettet i SIS, og det følger af udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 5, nr. 4, at der ikke kan ske indrejse til Danmark fra et land uden for Schengenområdet, hvis udlændingen er indberettet i SIS.

Det følger af udlændingelovens § 44 a, stk. 2, at Udlændingestyrelsen administrerer Udlændingelinformationsportalen (UIP), der indeholder personoplysninger om udlændinge, oplysninger om udlændinges ophold og oplysninger om indkvartering og modtagelse af ydelser her i landet samt oplysninger om modtagelse af hjælp til repatriering. Udlændingestyrelsen kan give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning. Styrelsen for International Rekruttering og Integration har adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af Styrelsen for International Rekruttering og Integrations opgaver efter udlændingeloven eller anden lovgivning.

Ifølge udlændingelovens § 44 a, stk. 3, kan myndigheder

og private organisationer, der har adgang til UIP, uden udlændingens samtykke indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens eller organisationens virksomhed eller er påkrævet for en afgørelse, som myndigheden eller organisationen skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Udlændingemyndighederne har således i UIP adgang til oplysninger på tværs af myndighederne, hvoraf det bl.a. fremgår, hvilken myndighed der har truffet afgørelse, med hvilken hjemmel der er truffet afgørelse og afgørelsens udfald, ligesom der fremgår grundlæggende personoplysninger såsom navn og fødselsdato.

Sådanne oplysninger fremgår endvidere af udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystem Public360.

Udlændingelovens kapitel 7 a indeholder en række bestemmelser, som omhandler udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden mv.

Udlændingemyndighederne kan ifølge udlændingelovens § 45 a, stk. 1 og 2, uden udlændingens samtykke og under visse betingelser, udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne.

Det følger af udlændingelovens § 45 a, stk. 5, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter udlændingelovens § 47, stk. 1, vedrørende opholdstilladelser til diplomater m.fl., som udstedes af Udenrigsministeriet.

Udlændingelovens kapitel 8 a omhandler videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen mv., og kapitlet indeholder herudover regler om indberetning af udlændinge i SIS mv.

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II i en række tilfælde, herunder hvis udlændingen er meddelt indrejseforbud.

Ifølge udlændingelovens § 58 g, stk. 2, kan udlændingemyndighederne indberette en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II, hvis udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.

Det fremgår af lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af

Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.), at i udlændingelovens § 58 g indsættes som et nyt stk. 3, at udlændingemyndighederne i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Det følger også af § 1, nr. 1, i ovennævnte lov om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, at overalt i udlændingeloven ændres »SIS II« til »SIS«, og »SIS II-forordningen« ændres til »SIS-forordningen«.

Det følger af forarbejderne til loven, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, specielle bemærkninger til § 3, at bestemmelserne forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. SIS-forordningens artikel 66, stk. 2.

De pågældende bestemmelser forventes, efter udlænding- og integrationsministerens fastsættelse heraf, at træde i kraft primo 2022.

Ifølge udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, at finder Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter Rigspoliti- tichefen den pågældende i SIS II.

Udlændingelovens § 58 h er ændret ved ovennævnte lov nr. 721 af 27. april 2021, men ændringen er endnu ikke sat i kraft. Ved udlænding- og integrationsministerens fastsættelse af bestemmelsernes ikrafttræden vil det følge af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og 2, at udlændingemyndighederne forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom, og at finder udlændingemyndighederne efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS, slettes den pågældende i SIS.

2.5.1.3. Hjemrejselovens bestemmelser om udveksling af oplysninger

Ifølge § 20, stk. 1, i lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven) videregiver Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet uden udlændingens samtykke alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom, jf. dog udlændingelovens § 45 b, til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af en udlænding.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, pkt. 3.17.2, om ministeriets overvejelser, at hjemrejseloven skal understøtte Hjemrejsestyrelsens opgavevaretagelse, og at ministeriet finder, at der generelt er behov for at sikre, at Hjemrejsestyrelsen er i besiddelse af eller kan indhente nødvendige oplysninger om udlændingen.

Det fremgår herudover bl.a., at nærmere kendskab til udlændingens private forhold kan være nødvendige i hjemrejsefasen, herunder særligt i relation til planlægning af relevant hjemrejseforberedende undervisning og aktivering samt i forhold til fastsættelse af hjemrejsestøtten.

Det fremgår yderligere, at for så vidt angår behandling af almindelige personoplysninger efter artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) er det ministeriets vurdering, at behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse og under offentlig myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og at Hjemrejsestyrelsens varetagelse af opgaven vedrørende udlændingens udrejse af landet må anses for at være i samfundets interesse.

Det fremgår vedrørende behandling af særlige kategorier af personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det følger af udlændingeloven, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at politiet (nu Hjemrejsestyrelsen) drager omsorg for udrejsen, hvis ikke udlændingen udrejser frivilligt, jf. dagældende udlændingelovs § 30, stk. 1 og 2.

Udlændingelovens § 30 blev ved hjemrejselovens vedtagelse ophævet, og bestemmelsen fremgår nu af hjemrejselovens § 1.

Det fremgår vedrørende vurderingen efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, om, at behandlingen skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, og re-

spekttere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse mv., at Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger i forbindelse med udlændingens udrejse kan være afgørende i forhold til at sikre, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejser.

2.5.1.4. Databeskyttelsesretlige regler

Det følger af § 28, stk. 1, 1. pkt., i forvaltningsloven, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018 om ændring af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen samt medieansvarslovens anvendelse på offentligt tilgængelige informationsdatabaser m.v.), at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, jf. § 2, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Det fremgår endvidere af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., at for videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at for elektronisk videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder gælder reglerne om behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Det fremgår af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Databeskyttelsesloven supplerer og gennemfører databeskyttelsesforordningen, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 1. Loven og forordningen gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling.

Videregivelse og indhentelse af oplysninger om fysiske personer til og fra en anden offentlig myndighed er en behandling af personoplysninger, der er omfattet af de nævnte regler.

Behandling af personoplysninger er reguleret af databeskyttelsesforordningen, hvoraf det fremgår, at både registrering, søgning, brug og videregivelse ifølge artikel 4, nr. 2, udgør en behandling af personoplysninger.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra d).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle almindelige personoplysninger. Det fremgår af artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger må finde sted, hvis mindst én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. Det er bl.a. tilfældet, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c, eller behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, som vedrører almindelige personoplysninger, er behandling af personoplysninger kun lovlige, hvis og i det omfang behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere præcise specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlige og rimelige behandling.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, bl.a., at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag, eller for så vidt angår den behandling,

der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder, behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer.

Det fremgår endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 foreligger der fælles dataansvar, hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling.

I tilfælde af fælles dataansvar, indeholder databeskyttelsesforordningen en udtrykkelig forpligtelse for de dataansvarlige til at fastsætte en ordning, der fastsætter deres respektive roller, ansvar og forhold til de registrerede, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, stk. 2.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

SIS-tilbagesendelsesforordningen gør det bl.a. obligatorisk at indberette tilbagesendelsesafgørelser – dvs. alle afgørelser, der indeholder en beslutning om udrejse, f.eks. afslag på opholdstilladelse, inddragelse eller udvisning – i SIS. Forordningen oplister endvidere en række situationer, hvor medlemsstaterne skal slette indberetninger om tilbagesendelse, foretage konsultationer ved at udveksle supplerende oplysninger og indlæse indberetninger om indrejseforbud. Det er forventningen, at opgaverne skal håndteres fra begyndelsen af 2022, hvor det nye SIS idriftsættes i Danmark og de øvrige lande i Schengensamarbejdet.

Det er udlændingemyndighederne, som skal varetage indberetnings- og konsultationsopgaverne i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Opgaverne forbundet med at foretage indberetninger i SIS er fordelt mellem flere forskellige udlændingemyndigheder, således at hver enkelt udlændingemyndighed varetager de opgaver, som følger af SIS-tilbagesendelsesforordningen, og som har afsæt i de sager, som myndigheden behandler. Træffer en udlændingemyndighed således afgørelse om tilbagesendelse af en tredjelandsstatsborger, er det som udgangspunkt denne myndighed, som skal foretage indberetning af tilbagesendelsesafgørelsen og varetage de eventuelle konsultationer, som omhandler denne afgørelse.

Der er en vis usikkerhed om antallet af registreringer og konsultationer, der skal foretages af udlændingemyndighederne, og på hvilke tidspunkter af døgnet disse opgaver vil skulle håndteres. Det er imidlertid forventningen, at hovedparten af opgaverne kan håndteres inden for almindelig kontortid, men at der også uden for almindelig kontortid vil skulle varetages opgaver som følge af SIS-tilbagesendelsesforordningen for at kunne leve op til de forpligtelser, som Danmark er bundet af.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har overvejet forskellige modeller for, hvordan opgaverne mest hensigtsmæssigt varetages af udlændingemyndighederne, herunder særligt uden for almindelig kontortid, hvor udlændingemyndighederne i det væsentlige ikke er bemandede. På den ene side er der behov for, at opgaverne varetages af de myndigheder, der fagligt er mest kvalificeret til at varetage opgaven, herunder ved direkte adgang til de fulde sagsoplysninger i sagsbehandlingssystemet, og på den anden side er der behov for, at opgavevaretagelsen sker på en måde, som ikke er uforholdsmæssigt ressourcetung. Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse fundet, at den mest hensigtsmæssige opgavevaretagelse sker ved, at myndighederne kan bistå hinanden i forhold til indberetnings- og konsultationsopgaverne i SIS.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har således vurderet, at det er nødvendigt, at varetagelsen af de af SIS-tilbagesendelsesforordningen følgende opgaver, af hensyn til en smidig samt fagligt og ressourcemæssigt forsvarlig opgavevaretagelse, kan samles, således at én eller flere udlændingemyndigheder kan varetage opgaverne for én eller flere andre udlændingemyndigheder, herunder navnlig uden for almindelig kontortid.

Det kan ikke udelukkes, at der også vil være andre situationer, hvor opgavevaretagelsen mest hensigtsmæssigt sker hos en anden udlændingemyndighed, end den, som har truffet afgørelsen om tilbagesendelse.

Det er i den forbindelse Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at SIS-tilbagesendelsesforordningen ikke er til hinder for, at én myndighed foretager indberetninger på andre myndigheders vegne.

Det er besluttet, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en tidsbegrænset periode – skal varetage indberetninger og konsultationsopgaver uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige styrelser mv. i det væsentlige ikke er bemandede. Der er således tale om en delegation af opgavevaretagelsen i dette tidsrum.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12.

Udlændingemyndighederne har som angivet ovenfor under pkt. 2.5.1.2 på nuværende tidspunkt i UIP og Public360 adgang til oplysninger på tværs af myndighederne, hvoraf det bl.a. fremgår, hvilken myndighed der har truffet afgørelse mv. samt grundlæggende personoplysninger såsom navn og fødselsdato.

Den enkelte udlændingemyndighed har dog ikke adgang til selve afgørelsen, herunder begrundelsen eller de øvrige akter, som er indgået i sager hos andre udlændingemyndigheder.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at oplysninger om øvrige udlændingemyndigheders afgørelser, jf. ovenfor, som udlændingemyndighederne på nuværende tidspunkt har adgang til, ikke vil være tilstrækkelige til at varetage opgaverne forbundet med SIS-tilbagesendelsesforordningen for de øvrige udlændingemyndigheder.

Det betyder, at det i forbindelse med håndteringen af opgaverne skal være muligt at kunne tilgå en afgørelse og eventuelle sagsakter i andre udlændingemyndigheders sagsbehandlingssystemer. Som nævnt kan udlændingemyndighederne på nuværende tidspunkt ikke tilgå hinandens sager.

For at kunne varetage opgaverne, som følger af SIS-tilbagesendelsesforordningen, på de øvrige udlændingemyndigheders vegne, er der således behov for at foretage direkte søgninger i andre myndigheders afgørelser og eventuelt sagsakter. En sådan søgning er efter databeskyttelsesreglerne en behandling af personoplysninger.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt i national ret, herunder i udlændingeloven eller forvaltningsloven, eller i EU-lovgivningen er hjemmel til, at udlændingemyndighederne kan foretage behandlinger af personoplysninger, som stammer fra de øvrige udlændingemyndigheders sager, i forbindelse med varetagelsen af opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Det er yderligere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at disse behandlinger vil være lovlige efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, som en behandling, der er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, såfremt der, i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, litra b, skabes en hjemmel i dansk lovgivning hertil.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en hjemmel, som sikrer, at udlændingemyndighederne kan foretage de nødvendige behandlinger af personoplysninger i forbindelse med indberetninger og konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette og foretage konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen. Det giver mulighed for at tilpasse opgavevaretagelsen i overensstemmelse med eventuelle organisationsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

I den forbindelse er det vurderingen, at nødvendighedskravet er opfyldt på baggrund af de opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, som det påhviler udlændingemyndighederne at varetage på hinandens vegne. Det bemærkes hertil, at SIS-tilbagesendelsesforordningen har til formål bl.a. at forbedre mulighederne for at imødegå sikkerheds- og migrationsudfordringer i EU.

Udlændingemyndighedernes varetagelse af de af SIS-tilbagesendelsesforordningens følgende opgaver på hinandens vegne vil indebære en behandling af oplysninger ved udveksling mellem udlændingemyndighederne af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder almindelige oplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere vurderet, at der efter omstændighederne kan blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem udlændingemyndigheder i form af følsomme oplysninger, jf. artikel 9 i databeskyttelsesforordningen, f.eks. visse oplysninger som fremgår af sagsakterne på en udlændingesag, såsom helbredsoplysninger og biometriske data.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer i den forbindelse, at den nævnte behandling kan anses for at være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, idet der er tale om, at de pågældende oplysninger skal deles med en anden myndighed, for at den pågældende myndighed er i stand til at løse de opgaver i relation til indberetning og konsultation efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, som den pågældende myndighed er pålagt efter national ret.

Det bemærkes, at der hos myndighederne skal fastsættes passende og i visse tilfælde specifikke foranstaltninger i forhold til den registrerede i forhold til behandling, herunder videregivelse, af følsomme oplysninger. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er omfattet af en lovbestemt tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at de omhandlede myndigheder, herunder Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Hjemrejsestyrelsen, Udlændingenævnet og Flygtningenævnet, uanset den nærmere fordeling af opgaver under alle omstændigheder vil skulle overholde de generelle principper for behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere vurderet, at der efter omstændighederne kan blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i form af også oplysninger om strafbare forhold, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 10.

Det er vurderingen, at der er hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., til at videregive oplysninger om strafbare forhold, f.eks. straffedomme som anført i

bestemmelsens ordlyd, som kan fremgå af f.eks. sagsfremstillingen i tilbagesendelsesafgørelsen, som den udlændingemyndighed, som varetager opgaverne efter SIS-tilbagesendelsesforordningen vil have adgang til i forbindelse med besvarelse af en konsultation fra en anden medlemsstat. Der er herved lagt vægt på, at behandlingen af personoplysningerne ved lovforslagets vedtagelse får hjemmel i national ret, som giver passende garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. ovenfor.

Der er endvidere lagt vægt på, at videregivelse efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 2. pkt., nr. 3, kan ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, og at videregivelsen fra en udlændingemyndighed til en anden udlændingemyndighed i en sag er nødvendig for udførelsen af de opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, som det påhviler udlændingemyndighederne at varetage på hinandens vegne.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 foreligger der som ovenfor anført fælles dataansvar, hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling.

I tilfælde af fælles dataansvar indeholder databeskyttelsesforordningen en udtrykkelig forpligtelse for de dataansvarlige til at fastsætte en ordning, der fastsætter deres respektive roller, ansvar og forhold til de registrerede, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, stk. 2.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at en ordning, hvorefter myndighederne kan foretage behandlinger af personoplysninger i hinandens systemer kan medføre, at myndighederne ifalder fælles dataansvar, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, og at dette kan give anledning til databeskyttelsesretlige overvejelser. Disse overvejelser vil blive håndteret i samarbejde mellem udlændingemyndighederne i forbindelse med den endelige tilrettelæggelse af opgavevaretagelsen.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Udlændinge- og Integrationsministeriet har som nævnt ovenfor vurderet, at en hjemmel for udlændingemyndighederne til at foretage indberetninger og konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen på vegne af andre udlændingemyndigheder mest hensigtsmæssigt tilvejebringes som en ændring af udlændingeloven, hvorved der indsættes en bemyndigelse for udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte regler, hvorefter udlændingemyndighederne kan foretage indberetninger og konsultationer på andre myndigheders vegne.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en bestemmelse i udlændingelovens § 58 g, som bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at foretage indberetninger mv. efter SIS-tilbagesendelsesforord-

ningen, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Det foreslås herudover, at der indsættes en bestemmelse i udlændingelovens § 58 h, som bemyndiger udlænding- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer mv. efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Indsættelsen af disse bestemmelser vil indebære, at indberetningerne og konsultationerne i medfør af de administrative forskrifter, som fastsættes i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne, vil være en del af offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Det vil indebære, at hjemlen til at behandle oplysningerne til brug for dette vil følge af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Se nærmere herom under pkt. 2.5.1.4 og 2.5.2 om de databeskyttelsesretlige regler.

Der er ved udformningen af bestemmelserne i udlændingeloven lagt vægt på hensynet til, at systematikken i lovgivningen på udlændingområdet opretholdes, idet der tidligere er indsat hjemmel i udlændingelovens §§ 58 g og 58 h til at foretage indberetninger og konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen, og at der i udlændingelovens § 30, stk. 4, fremgik en lignende hjemmel til videregivelse af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og politiet, hvilken nu fremgår af hjemrejselovens § 20 og vedrører videregivelse af oplysninger til Hjemrejsestyrelsen.

De foreslåede bestemmelser vil således medføre, at varetagelsen af opgaven med at indberette tilbagesendelsesafgørelser i SIS og at forestå konsultationer med andre medlemsstater kan delegeres mellem udlændingemyndighederne.

De foreslåede bestemmelser vil herudover medføre, at udlændingemyndighederne, når en sådan delegation er fastsat af udlænding- og integrationsministeren, i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne kan få adgang til de sager, herunder de konkrete sagsakter, som danner grundlag for indberetningerne og konsultationerne, uanset at sagerne hører under en anden udlændingemyndighed.

2.6. Straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v.

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1. Udlændingelovens regler om ind- og udrejsekontrol

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, skal ind- og udrejsekontrol finde sted i medfør af Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) artikel 7 og 8.

Af udlændingelovens § 38, stk. 2, fremgår det, at ind- og udrejsekontrol ikke må finde sted ved grænsen til et Schen-

genland. Dog kan der undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 25.

Det fremgår af udlændingelovens § 38, stk. 3, at ind- og udrejse over grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, medmindre andet er fastsat i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 5, 19 og 20, alene må finde sted ved de grænseovergangssteder (havne og lufthavne), der er godkendt af udlænding- og integrationsministeren, og alene inden for disses åbningstid. Udlænding- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere vilkår for godkendelsen af en havn eller lufthavn som grænseovergangssted. Heri indgår bl.a. et krav om, at lufthavnen skal have en infrastruktur, der sikrer en effektiv fysisk adskillelse af passagerer til/fra Schengen- og ikke-Schengen-destinationer, indtil/efter ind- og udrejsekontrol har fundet sted.

Det er politiet, der er ansvarlig for den praktiske udmøntning af ind- og udrejsekontrollen ved grænseovergangsstederne, herunder i lufthavne.

Det gælder for den aktuelle håndtering af flypassagerer i de større danske lufthavne, at når passagerer, der ankommer med fly fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, forlader flyet, bliver de pågældende ledt mod et såkaldt "non-Schengenområde" i lufthavnen. I dette område befinder der sig alene passagerer, der er udrejsekontrolleret med henblik på afrejse til ikke-Schengenlande samt passagerer, der er ankommet fra et ikke-Schengenland, og som skal indrejsekontrolleres for at indrejse i Schengenområdet. Der er tale om et særligt sikret område, hvor der alene er udgang fra og adgang til via særlige ind- og udrejsebaner med pasbokse, som er bemandet med grænsekontrolpersonale. Når grænsekontrolpersonalet har konstateret, at passagererne opfylder betingelserne for at indrejse i Schengenområdet, kan de pågældende passere den ydre grænse og herefter bevæge sig frit uden yderligere kontrol, før de forlader lufthavnen.

Adgang til og fra "non-Schengenområdet" for lufthavnspersonale eller passagerer med særlige behov kan også ske via særlige sluser og skydedøre. Som udgangspunkt overvåges disse sluser og døre fysisk af politipersonale og kan kun benyttes af personer med særlige adgangskort.

2.6.1.2. Visse bestemmelser i udlændingeloven om bødestraf mv.

Af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1, fremgår det, at med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid. Det fremgår endvidere, at bestemmelsen i 1. pkt. ikke gælder ved indrejse fra eller udrejse til et Schengenland, medmindre der undtagelsesvis sker kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 25, jf. udlændingelovens § 38, stk. 2. Endelig fremgår det § 59, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., at det ved straffens

udmåling skal betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Udlændingeloven § 59, stk. 8, nr. 1, fastsætter, at med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet.

Af udlændingelovens § 59 a, stk. 1, fremgår det, at den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. udlændingelovens § 39.

Af udlændingelovens § 59 a, stk. 3, fremgår, at bøder for transportvirksomheders overtrædelse af stk. 1 udmåles til maksimum 37.200 kr. pr. udlænding, der beforders.

Ved lov nr. 821 af 9. juni 2020 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler, herunder om klageadgangen til Udlændingenævnet og indrejseforbud, indførelse af en bagatelgrænse for tilbagebetaling af gebyr, præcisering af adgangen og ændring af kompetencen til at forlænge en udrejsefrist, opfølgning på evaluering af Danmarks anvendelse af Schengenreglerne om bl.a. tilbagesendelse og præcisering af rækkevidden af indrejseforbud omfattet af udsendelsesdirektivet m.v.) indførtes ovennævnte maksimumbeløb i udlændingelovens § 59 a, stk. 3, for bødeniveauet for transportøransvar på baggrund af Rådets direktiv 2001/51/EF af 28. juni 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til artikel 26 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 189 som fremsat, afsnit 2.19.3, at der i udlændingelovens § 59 a, stk. 3, indføres et maksimumbeløb på 37.200 kr. for bødeniveauet for transportøransvar. Derudover blev den hidtidige anvendelse for så vidt angår transportvirksomheder, hvorefter der alene skal rejses tiltale i gentagelsestilfælde, ændret, så der fremover som udgangspunkt også i 1. gangstilfælde pålægges bødeansvar over for transportvirksomheder i tilfælde, hvor en transportvirksomhed medtager passagerer til Danmark, og de pågældende passagerer ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, og den pågældende virksomhedskontrol har eller burde have afsløret, at de pågældende rejsende ikke havde fornøden rejselegitimation og visum.

Det fremgår endvidere, at bøden for overtrædelse af transportøransvaret for transportvirksomheder i udlændingelovens § 59 a, stk. 1, skal stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen, og bødeniveauet skal i udgangspunktet sættes højt for at have en afskrækkende virkning. En tilkendt bøde skal herefter fastsættes til maksimum 37.200 kr. pr. udlænding, der beforders.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at der ikke med ændringen i øvrigt var tiltænkt nogen ændring af praksis for fastsættelse af bødeniveauet for overtrædelse af transpor-

tøransvaret, at det forudsattes, at domstolene ville fortsætte den gældende praksis, hvorefter der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 12.000 kr. pr. person, der beforders, og at der fortsat kunne ske en satsregulering af niveauet for normalbøden.

Det fremgår yderligere af bemærkningerne, at fastsættelsen af bøden beror på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne bødeniveau vil kunne fraviges, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, dog således at domstolene skal fastsætte bøden til 37.200 kr. eller derunder pr. udlænding, der beforders, og at bøden skal have en afskrækkende virkning, være effektiv og stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det skal betragtes som en skærpende omstændighed, hvis der foreligger gentagelsestilfælde, hvorved der forstås, at transportvirksomheden tidligere er straffet for overtrædelse af udlændingelovens § 59 a, stk. 1.

Det følger af udlændingeloven § 61, at der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

2.6.1.3. Schengengrænsekodeksens regler om ind- og udrejsekontrol

Schengengrænsekodeks fastsætter regler for udøvelse af grænsekontrol af personer, der passerer Schengenområdet ydre grænser, ligesom kodeksen indeholder bestemmelser med henblik på at sikre, at personer ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser mellem medlemsstaterne.

Af Schengengrænsekodeksens artikel 5, stk. 1, fremgår det, at passage af de ydre grænser kun kan ske ved grænseovergangsstederne og inden for normal åbningstid. Åbningstiderne skal angives klart ved grænseovergangssteder, der ikke er åbne døgnet rundt.

Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 1, fastsætter indrejsebetingelserne for tredjelandstatsborgere ved indrejse på medlemsstaternes område, herunder at de ikke må være indberettet i Schengeninformationssystemet (SIS) som uønskede, jf. litra d, og at de må ikke være betragtet som en trussel mod medlemsstaternes offentlige orden, indre sikkerhed, offentlig sundhed eller internationale forbindelser, og må navnlig ikke på dette grundlag være indberettet som uønskede i medlemsstaternes nationale databaser, jf. litra e.

Efter artikel 8 i Schengengrænsekodeks skal der ske systematisk kontrol af alle personer, der indrejser via en ydre Schengengrænse. Kontrollen omfatter den ind- eller udrejsendes identitet og nationalitet samt rejsedokumentets ægtighed og gyldighed til grænsepassage, herunder ved søgning i de relevante databaser, navnlig Schengeninformationssystemet (SIS).

For tredjelandstatsborgere skal der tillige ske en kontrol af

indrejsebetingelserne, jf. artikel 6, stk. 1, samt eventuelt opholds- og arbejdstilladelser (den såkaldte indgående indrejsekontrol), jf. artikel 8, stk. 3.

Schengengrænsekodexens bilag VII fastsætter bl.a. særlige regler for ind- og udrejsekontrol af luftfartspiloter og andre besætningsmedlemmer, jf. Schengengrænsekodexens artikel 20. Det fremgår således af bilag VII, punkt 2.2, at besætningen på luftfartøjer så vidt muligt kontrolleres først. Kontrollen finder navnlig sted enten før passagerkontrollen eller på steder, der er særligt beregnet hertil. Uanset artikel 8 kan besætningsmedlemmer, som grænsekontrolpersonalet kender som led i sit arbejde, eventuelt blot underkastes stikprøvekontrol.

Af Schengengrænsekodexens artikel 22, fremgår det, at de indre grænser kan passeres overalt, uden at der gennemføres personkontrol, uanset personernes nationalitet.

Det følger af Schengengrænsekodexens artikel 25, at medlemsstaterne undtagelsesvist kan genindføre midlertidig grænsekontrol ved de indre Schengengrænser, hvis der foreligger en alvorlig trussel mod den offentlige orden eller den indre sikkerhed i en medlemsstat.

Det fremgår af Schengengrænsekodexens artikel 32, at hvis der genindføres grænsekontrol ved de indre grænser, finder de relevante bestemmelser i afsnit II, herunder artikel 8 og 6, tilsvarende anvendelse.

2.6.1.4. Oprettelse af et ind- og udrejseystem til bl.a. registrering af ind- og udrejseoplysninger (EES)

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 30. november 2017 forordning (EU) nr. 2017/2226 om oprettelse af et ind- og udrejseystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer medlemsstaternes ydre grænser, om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejseystemet til retshåndhævelsesformål og om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EES-forordningen). EES står for Entry/Exit System.

EES-forordningen er omfattet af det danske forbehold for EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender (retsforbeholdet). Idet forordningen udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, har Danmark truffet afgørelse om at tilslutte sig EES-forordningen. Danmark er herefter bundet af EES-forordningen på mellemstatsligt grundlag.

Ind- og udrejseystemet vil sikre præcis, hurtig og pålidelig information til grænsekontrollen om ind- og udrejser og periode for lovligt ophold som afløsning for oplysninger fra passtempler og levere oplysninger om tredjelandstatsborgeres tidligere ind- og udrejser, herunder også for mistænkte personer under efterforskning, og levere præcise oplysninger om personer, der har overskredet deres lovlige opholdsperiode.

Ind- og udrejseystemet vil herudover styrke identifikationen af ulovlige indvandrere, der antræffes inden for Schengenområdet ved brug af biometriske oplysninger, understøtte identificering af terrorister, kriminelle, mistænkte og ofre og skabe mulighed for indførelse af automatiserede grænsekontroller for tredjelandstatsborgere. Ind- og udrejseystemet vil endvidere sikre, at grænsevagterne har opdateret information om afslag på indrejse, og at rejsende kan få opdaterede oplysninger om længden af deres lovlige opholdsperiode.

EES-forordningen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejseystem (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.).

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, jf. Folketings-tidende 2020-21, tillæg A, L 185 som fremsat, at bestemmelser, der vedrører EES-forordningen, forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at ind- og udrejseystemet skal idriftsættes efter EES-forordningens artikel 66, stk. 1. Det fremgår endvidere, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af denne del af loven.

2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Indrejsekontrollen ved de ydre Schengengrænser har til formål at bekæmpe ulovlig indvandring og menneskehandel og forebygge enhver trussel mod medlemsstaternes indre sikkerhed, offentlige orden, offentlige sundhed og internationale forbindelser.

Igennem en årrække er der konstateret tilfælde, hvor bl.a. flypassagerer, der ankommer fra ikke-Schengenlande, som følge af fejl begået af de virksomheder, der beskæftiger sig med håndtering af luftfartspassagerer, bliver ledt mod et område i lufthavnen, hvor de ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol ("forkerte afsætninger").

Handlingerne, der fører til, at tilrejsende fra ikke-Schengenlande, ikke underkastes den fornødne indrejsekontrol i lufthavnen, vil typisk skyldes uagtsomme handlinger, herunder forkert betjening af fleksible gates, der ved hjælp af et automatisk dørstyringssystem leder passagerer mod den rette gate. En forkert afsætning kan også forekomme, hvor passagerer mv., der er ankommet med fly fra en ikke-Schengen destination, afhentes ved flyet og med bus køres til et forkert område i lufthavnen. Begge situationer kan føre til, at de pågældende passagerer mv. fejlagtigt ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol.

En sådan fejlagtig håndtering af personer ombord på fly, der ankommer via de ydre Schengengrænser, kan medføre, at Danmark ikke overholder sine forpligtelser efter Schengenkodeksens artikel 8, hvis det indebærer, at personer, der krydser en ydre Schengengrænse, ikke indrejsekontrolleres.

Hertil kommer, at der i forbindelse med den snarlige idriftsættelse af ind- og udrejsesystemet (EES) vil være påkrævet en automatiseret registrering i EES af tredjelandsstatsborgere, der indrejser via de ydre Schengengrænser. En sådan indrejseregistrering er af betydning for beregning af det maksimale tilladte ophold for tredjelandsstatsborgere i Schengenområdet og suppleres af den automatiserede udrejseregistrering i EES. Manglende indrejseregistrering i EES i forbindelse med indrejse i Danmark via de ydre Schengengrænser vil kunne rejse problemer i forhold til den efterfølgende udrejseregistrering i EES af samme tredjelandsstatsborger, når den pågældende udrejser af Schengenområdet. Den pågældende udlænding vil således have vanskeligt ved at dokumentere den faktiske indrejsedato i Schengenområdet, ligesom medlemsstaterne ikke med tilstrækkelig sikkerhed vil kunne afgøre, om der er tale om et ophold, der overstiger det maksimale tilladte ophold i Schengenområdet.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er afgørende, at Danmark overholder sine Schengenforpligtelser, således at tilrejsende via de ydre Schengengrænser underkastes den påkrævede indrejsekontrol. Et væsentligt element i forhold til politiets mulighed for at foretage den efter Schengenkodeksen påkrævede indrejsekontrol er, at de virksomheder, som er beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer og virksomheder, der i øvrigt er beskæftiget på flyvepladser, i alle tilfælde sikrer håndtering af passagererne på en måde, hvorefter indrejsekontrollen rent faktisk kan foretages.

Det er ministeriets opfattelse, at virksomhedernes pligt hertil bør fremgå af lovgivningen.

Der er imidlertid ikke i det eksisterende retsgrundlag hjemmel til at pålægge strafansvar i ovennævnte tilfælde af ”forkerte afsætninger”, der skyldes uagtsomme handlinger.

Det er således ministeriets vurdering, at udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1, ikke kan finde anvendelse i de omtalte tilfælde af ”forkerte afsætninger”, fordi der efter bestemmelsens ordlyd er tale om handlinger, som er begået af den pågældende udlænding selv i forbindelse med omgåelse af paskontrollen og dermed ikke forårsaget af fejl begået af andre parter, herunder de omtalte virksomheder der beskæftiger sig med personbefordring mv.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1, om menneskesmugling ikke i samtlige tilfælde, hvor der sker ”forkert afsætning”, vil kunne finde anvendelse, idet bestemmelsen om menneskesmugling alene finder anvendelse, hvis der foreligger en forsætlig handling. Herudover omhandler bestemmelsen i udlændin-

gelovens § 59, stk. 8, nr. 1, alene udlændinge og dermed ikke danske statsborgere. Det er dog ministeriets vurdering, at udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1, efter en konkret vurdering vil kunne finde anvendelse over for ansatte i virksomheden, som forsætligt forårsager ”forkert afsætning” af udlændinge.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at der bør tilvejebringes hjemmel i udlændingeloven til at pålægge et strafansvar over for virksomheder, herunder navnlig flyvepladser, transportselskaber, handlingsselskaber mv., der er beskæftiget med håndtering af personer, der er om bord på fly, der ankommer fra ikke-Schengenlande, og virksomheder, der i øvrigt er beskæftiget på flyvepladser, i tilfælde, hvor der som følge af disses uagtsomme handlinger sker ”forkerte afsætninger”, som fører til, at der ikke foretages den påkrævede indrejsekontrol.

Det er ministeriets opfattelse, at tilvejebringelse af en sådan straff hjemmel er afgørende for at nedbringe antallet af ”forkerte afsætninger”. Formålet med etablering af en straff hjemmel er således navnlig at skabe det fornødne incitament for virksomheder, der er beskæftiget med håndtering af passagerer ved flyvepladser, til at sikre behørig gennemførelse af indrejsekontrol af personer, der ankommer fra destinationer uden for Schengenområdet, med henblik på, at Danmark kan overholde Schengenforpligtelserne.

Det er hensigten, at der sideløbende med etablering af den foreslåede straff hjemmel i sager om ”forkerte afsætninger” fortsat skal pågå en løbende dialog mellem de relevante myndigheder og de berørte virksomheder med henblik på at få nedbragt antallet af ”forkerte afsætninger”.

Det vil være en forudsætning for, at bestemmelsen kan finde anvendelse, at handlingen kan karakteriseres som mindst uagtsom.

Det er i forlængelse heraf ministeriets opfattelse, at der er særlig grund til at reagere fra myndighedernes side, hvis der er tale om gentagelsestilfælde, da dette kan være udtryk for mere generelle strukturelle og/eller organisatoriske mangler hos de virksomheder, der er beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer. Det er forventningen, at en skærpelse af straffen i gentagelsestilfælde vil skabe et endnu større incitament hos de pågældende virksomheder til at håndtere tilrejsende over de ydre Schengengrænser korrekt.

Under hensyn til formålet med bestemmelsen er det ministeriets opfattelse, at der skal fastsættes et temmelig højt bødeniveau.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslaget, at der tilvejebringes hjemmel i udlændingeloven til at pålægge bødestraf til den, der forårsager, at personer ombord på fly, der ankommer fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejser uden først at være blevet underkastet den påkrævede indrejsekontrol i henhold til Schengenkodeksens.

Den foreslåede ordning retter sig mod virksomheder, der er beskæftiget ved flyvepladser, herunder med håndtering af luftfartspassagerer. Sådanne virksomheder udgør navnlig handlingsselskaber, transportselskaber, luftfartsselskaber eller lignende. Der vil også kunne være tale om virksomheder som flyvepladser. Andre virksomheder, der er beskæftiget ved flyvepladser, vil også kunne være omfattet.

Strafansvaret skal finde anvendelse i forhold til godkendte grænseovergangssteder, jf. udlændingelovens § 38, stk. 3, hvortil der ankommer fly fra ikke-Schengenlande. Godkendte grænseovergangssteder vil således i denne sammenhæng udgøre flyvepladser. Den foreslåede ordning vil finde anvendelse i alle situationer, hvor et fly ankommer fra destinationer uden for Schengenområdet.

Det vil være en forudsætning for, at bestemmelsen kan finde anvendelse, at handlingen kan karakteriseres som mindst uagtsom.

Det vil endvidere være en forudsætning, at handlingen, som er begået af virksomheden, fører til, at de pågældende tilreisende via de ydre Schengengrænser, indrejser uden først at være blevet underkastet den påkrævede indrejsekontrol.

Den foreslåede ordning skal alene finde anvendelse i forbindelse med tilreisendes ankomst via de ydre Schengengrænser. Bestemmelsen finder således ikke anvendelse ved de indre grænser, uanset om der er genindført midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser, jf. udlændingelovens § 38, stk. 2.

En bøde udmåles pr. overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, dvs. pr. hændelse ("forkert afsætning") og således ikke pr. person, der afsættes forkert. Det skyldes, at de handlinger, der fører til "forkerte afsætninger" retter sig mod håndteringen af en specifik flyankomst – uanset antallet af passagerer på den pågældende fly – og ikke den enkelte passager.

Som nævnt ovenfor er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der skal fastsættes et temmelig højt bødeniveau. Bøden i førstegangstilfælde bør som udgangspunkt udmåles til 40-50.000 kr. pr. overtrædelse af bestemmelsen. Ved udmåling af bødestraffen bør den udviste uagtsomhed og sagens øvrige omstændigheder tages i betragtning. Tilfælde, hvor handlingen, der fører til forkert afsætning, begås forsætligt, bør udgøre en skærpene omstændighed i såvel førstegangs- som gentagelsestilfælde. Der kan ligeledes indgå formildende omstændigheder i udmålingen af bøden, eksempelvis i situationer, hvor der alene er udvist en mindre grad af uagtsomhed, eller hvis virksomheden har søgt at genoprette den skade, der er forvoldt ved den strafbare handling, f.eks. ved at underrette politiet om, at der er sket en forkert afsætning med henblik på, at antallet af passagerer mv., der ikke indrejsekontrolleres, begrænses mest muligt.

Gentagelsestilfælde er i sig selv alvorlige og må betragtes som uacceptable og udgør derfor en skærpene omstændig-

hed, hvor bøden efter omstændighederne som udgangspunkt bør udmåles til 80-100.000 kr. pr. overtrædelse af bestemmelsen. Med gentagelsestilfælde menes, at virksomheden tidligere er straffet for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, uanset at de konkrete omstændigheder, dvs. den fejl, der lå til grund for en tidligere straf, ikke nødvendigvis svarer til den fejl, der er begået ved en ny sag om overtrædelse af bestemmelsen.

Udmåling af bødestraf vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2.7. Obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper

2.7.1. Gældende ret

Efter integrationslovens § 20, stk. 4, skal jobparate udlændinge selv booke jobsamtaler digitalt.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.), der var en udmøntning af Aftale om forenklingen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der blev indgået den 24. august 2018 mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 210 som fremsat, s. 22.

Bestemmelsen svarer til § 34, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som dog omhandler andre målgrupper end § 20, stk. 4, i integrationsloven. § 34, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorefter dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, åbenlyst uddannelsesparate samt personer i jobafklaringsforløb, selv skal booke jobsamtaler digitalt, blev til på baggrund af Aftale om forenklingen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Bestemmelsen blev indsat med det formål at skabe ensartethed på tværs af målgrupper, jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 210 som fremsat, s. 70.

Efter integrationslovens § 20, stk. 4, er udgangspunktet, at jobparate udlændinge selv skal booke jobsamtaler digitalt. Det fremgår af bestemmelsen, at selvbooking skal ske digitalt, men ikke at selvbooking skal foregå via Jobnet, således som det gælder for andre målgrupper efter de gældende regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Selvbooking kan foregå via Jobnet, men det er også muligt via andre løsninger. Det er således muligt for kommuner at tilbyde mulighed for at selvbooke møder i jobcenteret, f.eks.

via kommunens egen hjemmeside eller fremmødestandere, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 210 som fremsat, side 181.

Efter integrationslovens § 20, stk. 5, kan jobcenteret som en undtagelse til udgangspunktet om, at udlændinge selv skal booke jobsamtaler digitalt, beslutte, at udlændingen undtages fra dette krav, hvis udlændingens sproglige og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at udlændingen kan opfylde kravene. Jobcenteret skal dog sørge for, at udlændingen hurtigst muligt bliver i stand til selv at booke sine jobsamtaler digitalt. Konsekvensen af, at jobcenteret undtager en udlænding fra dette krav, er, at jobcenteret fastsætter de konkrete tidspunkter for udlændingens jobsamtaler, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 210 som fremsat, side 70.

Kommunalbestyrelsen kan dog også efter en konkret vurdering fratage en udlænding retten til selvbooking, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at den pågældende booker jobsamtaler på en anden måde end aftalt eller på en måde, som kommunalbestyrelsen vurderer, vil medføre, at kontaktførelset ikke kan gennemføres efter hensigten.

Efter integrationslovens § 20, stk. 6, finder de regler, som beskæftigelsesministeren i medfør af § 39, nr. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats fastsætter om selvbooking og afmelding som jobsøgende, hvis en person ikke selv booker jobsamtaler, og om fritagelse af personer fra pligten til selv at skulle booke jobsamtaler, tilsvarende anvendelse.

Hvis en jobparat udlænding ikke booker en jobsamtale til afholdelse inden for den frist, som udlændingen har fået af kommunen, vil kommunen skulle tage stilling til, om der er grundlag for en sanktion. Sanktionen for manglende selvbooking er reguleret i § 37 a, stk. 2, jf. stk. 1, og § 13, stk. 2, nr. 4, og stk. 14, i lov om aktiv socialpolitik, hvoraf det følger, at job- og aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp m.v., som uden rimelig grund har undladt selv at booke en jobsamtale digitalt inden for den frist, som jobcenteret har fastsat, herunder personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter integrationsloven, får foretaget et fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra personen skulle have booket jobsamtalen digitalt, og indtil personen har booket en jobsamtale digitalt, eller til personen har genoprettet kontakten til jobcenteret.

I § 34, stk. 3 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er pligten til selvbooking af jobsamtaler digitalt udvidet til en række yderligere målgrupper med virkning fra 1. januar 2021. De øvrige målgrupper er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, uddannelsesparate bortset fra åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, personer i ressourceforløb, fleksjobvisiterede, som modta-

ger ledighedsydelse, samt revalidender, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 209 som fremsat, side 240.

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriet vurdering, at der bør opretholdes ensartethed på tværs af målgrupper på udlændinge- og beskæftigelsesområdet.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at pligt til selvbooking af jobsamtaler er med til at give den enkelte udlænding medindflydelse på tilrettelæggelsen af og indholdet i sit kontaktførelse og dermed et større ansvar for egen indsats. Det er ministeriets opfattelse, at den pågældendes muligheder for at komme i arbejde derved tillige styrkes. Den enkelte udlænding vil således skulle tage ansvar for eget forløb, som i sidste ende skal styrke udlændingens muligheder for at komme i job.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at pligten til selvbooking af jobsamtaler digitalt for jobparate udlændinge, jf. § 20, stk. 4, i integrationsloven, udvides til også at omfatte aktivitetsparate udlændinge.

Den foreslåede ændring vil medføre, at aktivitetsparate udlændinge som udgangspunkt vil få samme pligt som jobparate udlændinge til selv digitalt at booke jobsamtaler i jobcenteret. Den foreslåede ændring vil således svare til § 34, stk. 3, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som dog også omhandler andre målgrupper.

Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at kommunen vil skulle tage stilling til, om der er grundlag for en sanktion, såfremt den pågældende aktivitetsparate udlænding ikke booker en jobsamtale inden for den af kommunen fastsatte frist. Dette svarer til, hvad kommunen i dag gør over for de jobparate udlændinge, som ikke booker en jobsamtale inden for den af kommunen fastsatte frist. Sanktionen for manglende selvbooking for aktivitetsparate udlændinge er ligesom for de jobparate udlændinge reguleret i § 37 a, stk. 2, jf. stk. 1, og § 13, stk. 2, nr. 5, og stk. 14, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter der kan foretages fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra udlændingen skulle have booket jobsamtalen digitalt, og indtil udlændingen har booket en jobsamtale digitalt, eller til udlændingen har genoprettet kontakten til jobcenteret.

Det vil ligesom for de jobparate udlændinge være muligt for de aktivitetsparate udlændinge at blive fritaget for selvbooking, hvis udlændingens sproglige og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at udlændingen kan opfylde kravene, jf. § 20, stk. 5, i integrationsloven.

Den foreslåede ændring af integrationslovens § 20, stk. 4, indebærer således alene en udvidelse af persongruppen, der er forpligtet til selv at booke jobsamtaler digitalt, således at

det fremover både vil gælde de jobparate og de aktivitetsparate udlændinge.

2.8. Ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke og navn

2.8.1. Gældende ret

Efter integrationslovens § 44, stk. 1, nedsætter udlændinge- og integrationsministeren Rådet for Etniske Minoriteter, som består af 14 medlemmer.

Af § 44, stk. 1, fremgår, at udlændinge- og integrationsministeren udpeger fem medlemmer til Rådet for Etniske Minoriteter, heriblandt forpersonen. De ministerudpegede medlemmer udpeges blandt kandidater med relevant viden om hele eller dele af integrationsområdet. Kommunalbestyrelserne i København, Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner indstiller hver to medlemmer til Rådet for Etniske Minoriteter, hvoraf udlændinge- og integrationsministeren udpeger en fra hver kommune til rådet. Repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter vælger fem medlemmer til rådet blandt sine egne medlemmer.

Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode, jf. § 44, stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren udpeger et tilforordnet medlem fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, som ikke har stemmeret, jf. § 44, stk. 3.

Af § 44, stk. 4, fremgår, at Rådet for Etniske Minoriteter rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for flygtninge og indvandrere, samt at rådet ikke kan afgive udtalelser om enkeltsager.

Udlændinge- og integrationsministeren stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Rådet for Etniske Minoriteter, jf. § 44, stk. 5. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om valg af og forretningsorden for rådet, jf. § 44, stk. 6.

Rådet for Etniske Minoriteter har haft sit nuværende navn siden integrationsloven trådte i kraft den 1. januar 1999. Rådets navn fremgår af integrationslovens § 43, som indeholder bestemmelser om Repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter, og af § 44, som regulerer udlændinge- og integrationsministerens nedsætning af Rådet for Etniske Minoriteter, rådets sammensætning, funktionsperiode, virke samt sekretariatsbetjening og forretningsorden.

2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Da der fortsat er udfordringer med integrationen i Danmark, er der efter ministeriets opfattelse behov for at sikre, at debatten og dialogen om en sammenhængende integrationsindsats kvalificeres, samt sikre, at fokus er på de aktuelle integrationsudfordringer og at finde løsninger herpå.

Rådet for Etniske Minoriteters virke bør således justeres, sådan at fokus for rådets rådgivning af udlændinge- og inte-

grationsministeren fremadrettet skal være på spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark.

Fokus for rådets virke og rådgivning har siden rådets grundlæggelse været på spørgsmål af betydning for flygtninge og indvandrere. Der er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse behov for at opdatere og justere bestemmelsen i integrationsloven om Rådet for Etniske Minoriteter med henblik på at sikre, at rådets virke kan kvalificere udfordringerne ved og debatten om integration i Danmark, herunder at rådet kan komme med forslag, der sætter retning for en relevant og tidssvarende indsats på integrationsområdet. Bestemmelsen i integrationslovens § 44, stk. 4, om rådets virke bør lægge vægt på rådets rolle i forhold til rådgivning og kvalifikation af en virksomhedsfuld og sammenhængende integrationsindsats.

En ændring af rådets virke og fokus for rådets rådgivning skal understrege og skærpe det fremadrettede fokus på indhold og kvalitet i integrationsindsatsen samt understøtte, at rådet i højere grad fremtræder og virker som et ekspertråd i forhold til at rådgive udlændinge- og integrationsministeren om en sammenhængende integrationsindsats i Danmark.

Rådet skal således fremadrettet kvalificere udfordringer på integrationsområdet og komme med forslag til at sætte retning for indsatsen, herunder ved generelt at rådgive udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark.

Rådets nye navn bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse tilpasses, så rådets formål og rolle som et råd, der rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen, afspejles i rådets navn.

2.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at integrationslovens § 44, stk. 4, om rådets virke ændres, således at rådet fremadrettet vil skulle rådgive udlændinge- og integrationsministeren generelt om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark.

Med ændringen sikres, at fokus for rådets rådgivning vil fremgå klart af loven. Samtidig understreges det, at rådets rolle vil være at rådgive udlændinge- og integrationsministeren generelt om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark. Rådet vil med ændringen i højere grad fremtræde og virke som et ekspertråd i forhold til at rådgive udlændinge- og integrationsministeren om en virksomhedsfuld og sammenhængende integrationsindsats. Rådet vil som led i denne rolle blandt andet komme med forslag, som sætter retning for en relevant og tidssvarende indsats på integrationsområdet, samt bidrage med løsningsforslag på aktuelle integrationsudfordringer.

Rådet vil endvidere som led i sin funktion fortsat bl.a. skulle medvirke til at formulere idéer og løsningsforslag til aktuelle integrationsudfordringer, afgive høringssvar til lovforslag, afgive kommentarer til analyser, målinger m.v., yde rådgiv-

ning og vejledning til udlændinge- og integrationsministeren og deltagte i den offentlige integrationsdebat, når dette er relevant.

Det foreslås i sammenhæng med ændringen af rådets virke, at rådet ændrer navn til ”Det Nationale Integrationsråd”, således at rådets navn vil afspejle rådets virke og rolle som et råd, der rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark.

Med den foreslåede ændring af rådets navn til ”Det Nationale Integrationsråd” understreges, at rådet besidder stor viden inden for integrationsområdet, og dermed kan udgøre en væsentlig dialogpartner for udlændinge- og integrationsministeren samt udgøre en klar stemme i den offentlige debat, når integrationsindsatsen i Danmark drøftes og indsatserne skal udformes.

2.9. Forenkling af integrationslovens § 42 om etablering og udvælgelse af medlemmer til integrationsrådene i kommunerne

2.9.1. Gældende ret

De kommunale integrationsråd er reguleret i integrationslovens § 42.

Efter integrationslovens § 42, stk. 1, er det op til den enkelte kommunalbestyrelse selv at beslutte, hvorvidt kommunalbestyrelsen vil oprette et integrationsråd.

Efter § 42, stk. 2, kan integrationsrådet afgive vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer eller introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen. Udtalelserne offentliggøres.

Det fremgår af § 42, stk. 3, at integrationsrådet består af mindst syv medlemmer med bopæl i kommunen, samt at det er kommunalbestyrelsen, som udpeger medlemmerne til integrationsrådet. Integrationsrådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Efter § 42, stk. 4, er det kommunalbestyrelsen, som fastsætter medlemstallet ud over de påkrævede syv medlemmer i integrationsrådet. Medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen blandt medlemmer af lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen. Medlemmer kan også udpeges blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af integrationsrådet som repræsentanter for kommunen.

Det fremgår af § 42, stk. 5-6, at det er kommunalbestyrelsen, som drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet, og at det også er kommunalbestyrelsen, som fastsætter forretningsordenen for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden.

2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse hensigtsmæssigt at forenkle bestemmelsen om oprettelse af integrationsråd i kommunerne samt at gøre ordningen mere fleksibel, således at kommunalbestyrelsen selv lokalt kan vurdere, hvilken rådgivning om integrationsindsatsen, der er behov for i den enkelte kommune, herunder hvilke kvalifikationer, egenskaber, erfaringer m.v., som kommunalbestyrelsen mener, at et integrationsråd skal besidde. Det er efter ministeriets opfattelse en fordel, at dialogen mellem den enkelte kommunalbestyrelse, repræsentanter for de etniske minoriteter og andre, der deltager i integrationsarbejdet, finder sted i de rammer, som det lokalt findes mest hensigtsmæssigt.

Bestemmelsen om oprettelse af integrationsråd skal understøtte, at forskellige integrationsudfordringer i kommunerne kan håndteres forskelligt og fleksibelt med inddragelse af de forskellige tilgange og kompetencer, som man lokalt i kommunerne vurderer mest relevante.

2.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at videreføre ordningen, hvorefter det er frivilligt for kommunalbestyrelsen at oprette et integrationsråd efter § 42, stk. 1, således at kommunalbestyrelsen som øverste myndighed i kommunen fortsat selv kan beslutte, om der skal oprettes et integrationsråd, og således at de integrationsråd, der oprettes, afspejler den enkelte kommunalbestyrelses ønsker og behov for rådgivning i forbindelse med kommunens varetagelse af integrationsindsatsen.

Det foreslås også, at rammerne for integrationsrådenes virke efter § 42, stk. 2, justeres, således at det lokale integrationsråd fremover generelt vil skulle rådgive og informere kommunalbestyrelsen om forhold af betydning for den lokale integrationsindsats. Forslaget vil betyde, at integrationsrådet ikke længere formelt skal udtale sig om de selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer eller introduktionsprogrammer, som kommunalbestyrelsen tilbyder. Ændringen har til formål at justere og udvide fokus for integrationsrådene, så det i højere grad er hele den sammenhængende integrationsindsats, der vil være omdrejningspunktet for integrationsrådenes virke, samt at skabe parallelitet til den foreslåede ændring af Rådet for Etniske Minoriteter virke efter § 44, stk. 4.

Det foreslås samtidig, at kravet om at integrationsrådets udtalelser skal offentliggøres efter § 42, stk. 2, bortfalder som led i at gøre rammerne for integrationsrådene mere fleksible for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen vil således fortsat kunne beslutte at offentliggøre integrationsrådets udtalelser, men det foreslås, at der ikke længeres stilles krav herom.

Det foreslås endvidere, at rammerne for at udpege medlemmer til integrationsrådene efter § 42, stk. 3, forenkles, så kommunalbestyrelserne vil blive stillet frit til lokalt at

beslutte, hvor mange medlemmer integrationsrådet skal bestå af, samt hvilke kvalifikationer, egenskaber, erfaringer m.v., der er behov for, at et integrationsråd i kommunen besidder. Integrationsrådene vil eksempelvis kunne omfatte medlemmer, som har konkret erfaring med eller stort engagement i integrationsindsatsen. Det kan for eksempel være erfaringer eller engagement fra arbejde i en kommune, en virksomhed, fra forskning eller lignende. Det vil betyde, at der ikke længere vil skulle stilles krav om, at et integrationsråd skal bestå af mindst syv medlemmer, samt at der ikke længere vil skulle stilles krav om, at medlemmer skal udpeges fra lokale flygtninge- og indvandrerforeninger m.v. eller blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser eller lokale foreninger.

Ordningen efter § 42, stk. 4 og 5, hvorefter kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet og kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsorden for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden, foreslås videreført i uændret form.

Det bemærkes, at sammensætningen af medlemmer til integrationsrådene fortsat vil have betydning for, hvem der udpeges som medlemmer til det med lovforslaget foreslåede Det Nationale Integrationsråd efter integrationslovens § 43, da fem af medlemmerne til Det Nationale Integrationsråd vælges blandt medlemmer fra Repræsentantskabet til Det Nationale Integrationsråd, som primært består af medlemmer fra Integrationsrådene i kommunerne, jf. § 43, stk. 2.

2.10. Ophævelse af statslig pligt til at tilbyde online danskundervisning

2.10.1. Gældende ret

Det fremgår af § 16 a i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 2018 af 11. december 2020, at Udlændinge- og Integrationsministeriet skal stille et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet til rådighed for alle (Online Dansk).

Det er forudsat i bemærkningerne til lovforslaget, at Online Dansk omfatter undervisning i udtale, skrivning, lytning og læsning. Ved fastlæggelsen af niveauerne for de forskellige sprogmoduler tages udgangspunkt i niveaubeskrivelserne for modulerne på Danskuddannelse 2.

Det er endvidere forudsat i bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med Online Dansk er at give især udlændinge, der skal tage arbejde i Danmark, og deres familier mulighed for at begynde at lære dansk, inden de kommer til Danmark. Tilbuddet skal kunne benyttes efter ankomsten til Danmark sideløbende med beskæftigelse – enten som selvstudie eller eventuelt som et supplement til den danskundervisning, som sprogcentre og andre udbydere af danskuddannelse tilbyder. Tilbuddet kan således også anvendes af f.eks. udlændinge, der allerede har ophold her i landet, men som har behov for at styrke deres erhvervsrettede danskundskaber.

Tilbuddet kan anvendes med udbytte af udlændinge med forskellig uddannelsesbaggrund fra hjemlandet, herunder f.eks. både håndværkere og universitetsuddannede.

Der henvises til Folketingstidende 2008-09, tillæg A, side 4415 og 4420.

2.10.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Den gruppe af brugere, der i dag primært anvender tilbuddet om Online Dansk, er ikke potentielle udenlandske arbejdstagere og deres familier uden for Danmark, som tilbuddet oprindeligt primært var tiltænkt. Brugerstatistik viser, at Online Dansk i dag primært anvendes af brugere, der opholder sig i Danmark.

I relation til udlændinge bosat i Danmark tilbydes alle nyankomne udlændinge danskuddannelse efter lov om danskuddannelses til voksne udlændinge m.fl. Online Dansk er således alene et supplement til danskundervisningen til denne målgruppe. Danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er gratis for alle udlændinge m.fl., som er omfattet af lovens målgruppe, herunder også for udenlandske arbejdstagere. For udenlandske arbejdstagere betales dog et depositum på 2.000 kr., når kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen efter § 14, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Ud over Online Dansk eksisterer en række online danskundervisningstilbud på sprogcentre, der både anvendes som supplement til den ordinære danskuddannelse, og som kan tilkøbes – heraf er enkelte tilbud målrettet udenlandske arbejdstagere.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der ikke længere er behov for, at myndighederne stiller et særskilt, statsligt online danskundervisningstilbud til rådighed.

2.10.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at forpligtelsen i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., for Udlændinge- og Integrationsministeriet til at stille et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet til rådighed for alle ophæves.

Den foreslåede ændring af danskuddannelsesloven vil medføre, at § 16 a i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. ophæves.

3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

3.1. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslagets del om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Nedenfor

følger en kort gennemgang af forholdet til de mest relevante forpligtelser på området.

3.1.1. Konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling (flygtningekonventionen) og Konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling (statsløsekonventionen)

Efter artikel 28 i konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling (flygtningekonventionen) har de kontraherende stater pligt til at udstede rejsedokumenter til flygtninge, der er omfattet af konventionen, og som lovligt bor inden for statens område, til brug for rejse uden for statens område, medmindre tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet. Formålet hermed er at forsyne flygtningen med rejselegitimation, som kan anvendes i stedet for nationalitetspas.

Efter artikel 28 i statsløsekonventionen har de kontraherende stater tilsvarende pligt til at udstede rejsedokumenter til statsløse personer, der er omfattet af statsløsekonventionen, og som lovligt bor inden for statens område, som sætter dem i stand til at rejse uden for statens område, medmindre tvungende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

Efter § 13, stk. 1, i tillægget til flygtningekonventionen forpligter enhver kontraherende stat sig til at lade indehaveren af et af den i henhold til denne konventions artikel 28 udstedt rejsedokument genindrejse i dens område på et hvilket som helst tidspunkt inden for dokumentets gyldighedstid.

Tilsvarende fremgår det også af § 13, stk. 1, i tillægget til statsløsekonventionen, at et i henhold til konventionens artikel 28 udstedt rejsedokument, medmindre det modsatte deri er anført, skal berettige indehaveren til på et hvilket som helst tidspunkt inden for dokumentets gyldighedstid at genindrejse til den udstedende stats område.

Det fremgår af retningslinjer om udstedelse af maskinlæsbare rejsedokumenter for flygtninge og statsløse udgivet af FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) i samarbejde med International Civil Aviation Organization (ICAO) bl.a., at et maskinlæsbart rejsedokument til flygtninge eller statsløse vil kunne inddrages, hvis indehaveren mister status som flygtning eller statsløs, f.eks. i tilfælde af ophør, annullering eller inddragelse af en sådan status. Endvidere kan et sådant rejsedokument inddrages i tilfælde af, at indehaveren retsforfølges eller dømmes for en forbrydelse, hvor det udgør et tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. Der henvises til "UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), Guide for Issuing Machine Readable Convention Travel Documents for Refugees and Stateless Persons, jointly published by UNHCR and the ICAO, February 2017", som kan tilgås via linket <https://www.refworld.org/docid/52b166a34.html>.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget til de nye bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, om såvel nægtelse af udstedelse som inddragelse af

særlig rejselegitimation til udlændinge, vil kunne gennemføres inden for rammerne af flygtninge- og statsløsekonventionerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at såvel flygtningekonventionen som statsløsekonventionen indeholder forskellige bestemmelser om flygtnings henholdsvis statsløses stilling i forhold til værtslandets egne statsborgere, som f.eks. de i konventionerne indholdsmæssigt enslydende artikel 2 (Der påhviler enhver flygtning/statsløs forpligtelser overfor det land, i hvilket han befinder sig, herunder navnlig at han retter sig efter dets love og bestemmelser såvel som efter foranstaltninger, truffet til opretholdelse af den offentlige orden), artikel 22, stk. 1 (Med hensyn til elementær undervisning skal de kontraherende stater indrømme flygtninge/statsløse samme behandling som den, der tilkommer deres egne statsborgere) samt artikel 29 om afgifter, gebyrer og skatter.

Uanset at der med reglerne i de to konventioners artikel 28 om udstedelse af rejsedokumenter til flygtninge og statsløse personer kan være visse hensyn til flygtninge og statsløses situation, som ikke gør sig gældende for danske statsborgere, f.eks. at de kan have behov for at rejse videre til et andet land med henblik på genbosættelse, er det ministeriets opfattelse, at det ikke har været tilsigtet med konventionerne, at flygtninge eller statsløse personer omfattet af konventionerne generelt skal have en bedre retsstilling end værtslandets egne statsborgere. Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det ikke har været hensigten med konventionerne, at flygtninge og statsløse personer med bopæl i Danmark skal have en bedre retsstilling end danske statsborgere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at det af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3 og 5, udtrykkeligt fremgår, at der alene vil kunne træffes afgørelse efter bestemmelsen, hvis det ikke vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Dette indebærer bl.a., at Udlændingestyrelsen alene vil kunne træffe afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af rejsedokumenter for konventionsflygtninge eller fremmedpas til statsløse personer omfattet af statsløsekonventionen, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

I forhold til de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 6-9, om den tidsmæssige opretholdelse af en afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af rejsedokumenter til flygtninge eller statsløse personer omfattet af konventionerne bemærkes det, at det, jf. bemærkningerne til bestemmelserne, forudsættes, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra den, over for hvem særlig rejselegitimation er nægtet, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt under den periode, som udlændingen ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i. Herved sikres det, at en afgørelse om at nægte at udstede

eller at inddrage en udlændings særlige rejselegitimation ikke får en længere virkning end nødvendigt. Det kunne f.eks. være i tilfælde af, at der ikke længere er tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, der nødvendiggør opretholdelsen af en sådan afgørelse.

3.1.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

En afgørelse om nægtelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til en udlænding vil efter omstændighederne kunne indebære indgreb i de rettigheder, der er reguleret i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der er navnlig tale om artikel 2 i 4. Tillægsprotokol om retten til at færdes frit og til frit at vælge opholdssted samt konventionens artikel 8 om retten til privatliv og familieliv.

I tilfælde, hvor en medlemsstats lovgivning indrømmer myndighederne helt eller delvis skønsmæssige beføjelser, foretager Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol som udgangspunkt ikke en abstrakt prøvelse af, om lovgivningen er i overensstemmelse med konventionen. Det afgørende er, hvordan lovgivningen anvendes i praksis.

Det fremgår af artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, inden for dette skal have ret til at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted, og at enhver har frihed til at forlade et hvilket som helst land, herunder sit eget. Efter Menneskerettighedsdomstolens praksis indebærer bestemmelsen endvidere en ret til at udrejse til et land efter den pågældendes eget valg, hvor vedkommende kan opnå indrejse.

Efter artikel 8 har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Retten til respekt for privatlivet er ikke begrænset til en indre sfære, men omfatter også i et vist omfang retten til at etablere og udvikle relationer til andre mennesker.

Beskyttelsen efter disse bestemmelser er imidlertid ikke absolut. Der kan gøres indgreb i de nævnte rettigheder, hvis indgrebet er foreskrevet ved lov og er nødvendigt i et demokratisk samfund (dvs. opfylder kravet om proportionalitet) til varetagelse af nærmere bestemte anerkendelsesværdige formål, herunder den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed og forebyggelse af forbrydelser, jf. artikel 2, stk. 3, i 4. Tillægsprotokol og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 2.

Formålet med de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er at sikre, at der ikke udstedes særlig rejselegitimation eller at allerede udstedt rejselegitimation inddrages ud fra hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, ud fra et hensyn om at bekæmpe misbrug med rejselegitimation samt for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, ud fra hensynet til mindreårige udlændinges tarv.

Afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge træffes på baggrund af en individuel og konkret vurdering og vil kunne påklages til enten Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet afhængig af, om der er tale om et rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas. Det følger endvidere af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3 og 5, at Udlændingestyrelsen alene kan træffe sådanne afgørelser, hvis det ikke er i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Der er samtidig fastsat en varighedsbegrænsning på afgørelser om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation, i nogle tilfælde med mulighed for forlængelse. En afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af en særlig rejselegitimation er således tidsbegrænset og vil ikke kunne forlænges uden fornyet prøvelse. Endvidere vil sager om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation skulle genoptages, hvis der under gyldighedsperioden fremkommer væsentlige ny oplysninger.

For afgørelser om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation vil der desuden være mulighed for under særlige omstændigheder og efter en konkret vurdering at udstede rejselegitimation til brug for specifikke rejser, hvis tungtvejende hensyn til f.eks. udlændingens ret til familieliv, uddannelse eller arbejde taler herfor.

Forslaget om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er således begrundet i væsentlige samfundsmæssige interesser og går efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke videre end nødvendigt for at opnå de tilsigtede formål.

På den baggrund er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de foreslåede bestemmelser kan gennemføres inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

3.1.3. FN's konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 (børnekonvention)

Børnekonventionen indeholder en regulering af børns rettigheder på alle samfundsområder.

Det grundlæggende hensyn til barnets tarv fastslås i artikel 3, stk. 1, i FN's konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 (børnekonvention), hvorefter barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for social velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række.

Efter konventionens artikel 19 har staten desuden en forpligtelse til at beskytte børn mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuelt misbrug, medens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt, og til at forebygge alle former for mishandling og at afhjælpe deres virkning, når de er sket.

Det fremgår af FN's Børnekomité's General Comment nr. 13 ("The right of the child to freedom from all forms of violence, 2011"), at vold bl.a. kan bestå i såkaldt skadelige vaner ("harmful practices"), så som tvangs- eller tidlige ægteskaber. Der henvises til CRC/C/GC/13, 18. april 2011, s. 11.

FN's Børnekomité har tillige sammen med FN's Komité til afskaffelse af diskrimination mod kvinder (CEDAW) udstedt en fælles anbefaling ("Joint general recommendation No. 31 of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women/ general comment No. 18 of the Committee on the Rights of the Child on harmful practices") om såkaldt skadelige vaner, bl.a. med henblik på at præcisere deltagerstaternes forpligtelser i den sammenhæng. Det fremgår heraf, at såkaldt skadelige vaner kan tage form af bl.a. børneægteskaber eller tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber. Børneægteskaber beskrives i den forbindelse som et ægteskab, hvor mindst en af parterne er under 18 år, og at det anses som en form for tvangsægteskab, da den ene eller begge parter ikke har givet et fuldt, frit, og informeret samtykke. Der henvises til CEDAW/C/GC/31/Rev. 1-CRC/C/GC/18/Rev. 1, 8. maj 2019, s. 7.

En afgørelse om at nægte at udstede eller at inddrage særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, vil kunne udgøre et indgreb i den mindreårige udlændings bevægelsesfrihed.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at sigtet med forslaget om at kunne nægte udstedelse af eller inddrage særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding er at varetage den mindreårige udlændings tarv ved at skærme den pågældende mod at blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en forældremyndighedsindehavers adfærd i en situation, hvor der er grund til at antage, at en mindreårig udlænding vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, vil kunne begrunde en afgørelse om at nægte udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til den mindreårige udlænding og den heraf følgende indskrænkning i den mindreårige udlændings bevægelsesfrihed, idet det er forældremyndighedsindehaveren, der bestemmer over den mindreårige udlændings opholdssted og som led heri har råderet over rejselegitimationen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i den foreslåede ordning om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er fastsat en varighedsbegrænsning på 1 år for en sådan afgørelse med mulighed

for forlængelse, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år og selv får mulighed for at råde over sin rejselegitimation.

Den foreslåede ordning indeholder desuden mulighed for under særlige omstændigheder og efter en konkret vurdering at udstede rejselegitimation med henblik på specifikke rejser, hvis tungtvejende hensyn til f.eks. den mindreårige udlændings ret til familieliv eller uddannelse taler herfor, eller hvis der ikke er en konkret risiko for, at den mindreårige udlænding vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold.

Den foreslåede ordning er således i det hele begrundet i hensynet til den mindreårige udlændings tarv og går efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke videre end nødvendigt for at opnå det tilsigtede formål.

Det er på baggrund af ovenstående Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til mindreårige udlændinge er i overensstemmelse med børnekonventionen.

3.2. Fordobling af gebyret for særlig rejselegitimation

Efter § 3 i tillægget til flygtningekonventionen, som finder anvendelse på rejsedokumenter udstedt efter konventionens artikel 28, må de afgifter, som pålægges for udstedelse af dokumentet, ikke gå ud over den laveste afgiftssats for udstedelse af nationale pas.

Tilsvarende fremgår det af § 3 i tillægget til statsløsekonventionen, som finder anvendelse på rejsedokumenter udstedt efter statsløsekonventionens artikel 28, at de afgifter, som pålægges for udstedelse af dokumentet, ikke må overstige den laveste afgiftssats for udstedelse af nationalitetspas.

Det fremgår af UNHCRs og ICAOs retningslinjer for udstedelse af maskinlæsbare rejsedokumenter bl.a., at på baggrund af ICAO's "Recommended Practice" bør sådanne gebyrer ikke overstige driftsomkostningerne ("cost of the operation"). Det fremgår også, at hvis stater ønsker at indføre strengere betingelser for ansøgninger om erstatningsrejsedokumenter i tilfælde af mistede eller stjalne maskinlæsbare rejsedokumenter, er det vigtigt, at sådanne betingelser ikke strider mod flygtninges og statsløses rettigheder efter artikel 28 i hhv. flygtninge- og statsløsekonvention. Det fremgår endvidere, at hvor det f.eks. kan være acceptabelt med et krav om personligt fremmøde ved ansøgninger og tidsbegrænsning på gyldigheden af et rejsedokument, vil højere gebyrer eller nægtelse af udstedelse af et nyt rejsedokument gå imod internationale standarder og forpligtelser.

Efter flygtningekonventionens artikel 29, stk. 1, må de kontraherende stater ikke pålægge flygtninge andre eller højere afgifter, gebyrer eller skatter af nogen som helst art end

sådanne, som under tilsvarende forhold pålægges eller måtte blive pålagt deres egne statsborgere.

Det fremgår tilsvarende af statsløsekonventionens artikel 29, stk. 1, at de kontraherende stater ikke må pålægge statsløse personer andre eller højere afgifter, gebyrer eller skatter af nogen som helst art end sådanne, som under tilsvarende forhold påhviler eller måtte blive pålagt deres egne statsborgere.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget om at en fordobling af gebyret for udstedelse af dansk udstedt særlig rejselegitimation til udlændinge, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil kunne gennemføres inden for rammerne af flygtninge- og statsløsekonventionerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i denne forbindelse – som også anført ovenfor – at uanset at der med reglerne i konventionernes artikel 28 kan være visse hensyn til flygtninge og statsløses situation, som ikke gør sig gældende for statsborgere, f.eks. at de kan have behov for at rejse videre til et andet land med henblik på genbosættelse, så er det ministeriets opfattelse, at det ikke har været hensigten med konventionerne, at flygtninge og statsløse generelt skal stilles bedre end statsborgerne i det land, hvor de har lovligt ophold.

Det er således ministeriets opfattelse, at formuleringen i § 3 i tillæggene til flygtninge- og statsløsekonventionerne om, ”at de afgifter, som pålægges for udstedelse af dokumentet, ikke må gå ud over den laveste afgiftssats for udstedelse af nationale pas”, skal forstås relativt således, at der menes den laveste afgiftssats for nationale pas under tilsvarende forhold. Bestemmelsen er således efter ministeriets opfattelse ikke til hinder for, at gebyret for udstedelse af særlig rejselegitimation til flygtninge og statsløse fordobles under tilsvarende forhold, hvor der kan ske fordobling af gebyret for udstedelse af pas til danske statsborgere, når blot der under disse forhold ikke opkræves andre eller højere gebyrer af flygtninge og statsløse end af danske statsborgere, jf. herved også bestemmelsen i konventionernes artikel 29.

Sigtet med forslaget er netop at sidestille udlændinge og danske statsborgere i forhold til opkrævning af gebyr for udstedelse af særlig rejselegitimation og pas under tilsvarende forhold, herunder bl.a. med henblik på at indskærpe vigtigheden af at opbevare rejselegitimationen omhyggeligt, så den ikke bortkommer eller bliver ødelagt.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes samlet set ikke at have væsentlige nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige. Merudgifter gebyrfinansieres eller afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslagets element om udstedelse, nægtelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge (2.1) kan medføre mindre væsentlige merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Eventuelle merudgifter afholdes inden for den eksisterende ramme.

Dette element medfører endvidere implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af øgede kontrolforanstaltninger i forbindelse med skærpelse af reglerne om udstedelse af særlig rejselegitimation for udlændinge i Danmark.

Lovforslagets element om udstedelse, nægtelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge (2.1) og elementet om fordobling af gebyret for udstedelse af dansk særlig rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen (2.2) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, herunder for politiet og anklagemyndigheden, som i udgangspunktet håndteres inden for rammen.

Lovforslagets element om laissez-passes (2.3) forventes at medføre merudgifter til administration i forbindelse med gebyropkrævning for indgivelse af ansøgning om laissez-passes. Merudgifterne forventes dækket af gebyret for indgivelse af ansøgning om laissez-passes, og derved forventes den foreslåede indførelse af gebyret samlet set at være udgiftsneutral.

Lovforslagets element om laissez-passes medfører implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af den foreslåede indførelse af gebyr for indgivelse af ansøgning om laissez-passes. Den foreslåede indførelse af gebyr for indgivelse af ansøgning om laissez-passes vil ikke at have digitaliseringsmæssige konsekvenser. Ordningen vil systemteknisk blive implementeret inden for den eksisterende struktur.

Lovforslagets element om ændring af betaling for erstatningsopholdskort (2.4) er udregnet på baggrund af Styrelsen for International Rekruttering og Integrations og Udlændingestyrelsens omkostninger til udstedelse af erstatningsopholdskort. Ordningen erstatter den tidligere betalingsordning for erstatningsopholdskort og forventes således at have marginale nettoøkonomiske konsekvenser. Eventuelle merudgifter afholdes inden for den eksisterende ramme.

Lovforslagets element om udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen (2.5) vil ikke i sig selv medføre nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige, da lovforslaget alene tilvejebringer den nødvendige hjemmel til, at en udlændingemyndighed kan foretage registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen på vegne af en anden udlændingemyndighed. Anvendelsen af hjemlen vil skulle ske via udstedelse af en bekendtgørelse, der vil indeholde nærmere regler om tilrettelæggelsen af opgaverne i udlændingemyndighederne, herunder spørgsmål om kompetenceforholdet.

I praksis forventes anvendelsen af hjemlen at medføre mer-

udgifter til it-tilretninger, svarende til ca. 0,2-2,2 mio. kr., afhængig af de konkrete it-løsninger.

Udlændingemyndighedernes mulighed for at bistå hinanden i forhold til indberetnings- og konsultationsopgaver i SIS medfører, at myndighederne kan organisere sagsbehandlingen omkostningseffektivt. På den baggrund forventes anvendelse af hjemlen til, at en udlændingemyndighed kan foretage registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen på vegne af en anden udlændingemyndighed på sigt ikke at medføre nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige.

En anvendelse af hjemlen vil medføre implementeringskonsekvenser i form af it-tilretninger og ny organisering af sagsbehandlingen i de pågældende udlændingemyndigheder.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil i forbindelse med anvendelse af den forslåede hjemmel sikre, at kun relevante medarbejdere har adgang til sager fra en anden udlændingemyndighed, *jf. princip 5 for digitaliseringsklar lovgivning: Tryk og sikker datahåndtering*. Der vil endvidere være behørig oplæring af medarbejdere, som skal bistå en anden udlændingemyndighed i forhold til indberetnings- og konsultationsopgaver i SIS, *jf. princip 7 for digitaliseringsklar lovgivning: Forebygger snyd og fejl*.

Lovforslagets element om straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v. (2.6) forventes at medføre begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, herunder for politiet, anklagemyndigheden og domstolene, som i udgangspunktet håndteres inden for rammen.

Bødeindtægter vil tilfalde statskassen.

Lovforslagets element om obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper (2.7) vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning. Vurderingen bygger blandt andet på, at aktivitetsparate udlændinge udgør en begrænset målgruppe, og en del af målgruppen forventes at blive fritaget fra kravet om pligt til digital selvbooking af jobsamtaler henset til sproglige og it-mæssige forudsætninger.

Den del af lovforslaget, der omhandler obligatorisk selvbooking for aktivitetsparate udlændinge er i overensstemmelse med *princip 2 for digitaliseringsklar lovgivning: Digital kommunikation*. Lovforslaget tager højde for, at de aktivitetsparate udlændinge, hvis sproglige og eller it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige, kan fritages for selvbooking.

Lovforslagets element om ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke og navn (2.8) vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets element om ophævelse af statslig pligt til at tilbyde online danskundervisning (2.10) vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes samlet set af følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om at samle regulering om særlig rejselegitimation i udlændingelovens § 39 a og indføre lovhjemmel til udstedelse af laissez-passers betyder, at det bliver mere gennemskueligt for borgere og myndigheder, hvilke regler der gælder i forhold til udstedelse, nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge samt udstedelse af laissez-passers.

Forslaget om at indføre dobbelt gebyr for udstedelse af dansk udstedt rejselegitimation og for optagelse af digitale fingeraftryk i forbindelse med udstedelsen i tilfælde af, at en ansøger ikke ved ansøgningen kan fremvise en gyldig eller udløbet rejselegitimation eller fremviser rejselegitimationen i ødelagt stand, betyder, at visse borgere vil skulle betale et højere gebyr end hidtil.

Forslaget om at indføre gebyr for ansøgninger om laissez-passers betyder, at borgerne fremover vil skulle betale for en ansøgning om laissez-passers.

Forslaget om at ændre reglerne om betaling for udstedelse af erstatningsopholdskort betyder, at gebyret for udstedelse af et erstatningsopholdskort fremover vil fremgå af udlændingeloven. I dag fastsættes beløbet omkostningsbestemt i en vejledning og kan variere fra år til år.

Lovforslagets element om ophævelse af tilbuddet om Online Dansk vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne. Det vil dog medføre, at der fremadrettet ikke vil blive stillet et gratis tilbud om Online Dansk til rådighed fra Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Lovforslagets elementer om selvbooking for aktivitetsparate udlændinge og Rådet for Etniske Minoriteter vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

9.1. Nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge

Det følger af artikel 21, stk. 1, i Traktaten om Den Europæ-

iske Unions Funktionsmåde (TEUF), at enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaterne og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Bestemmelsen er for så vidt angår retten til udrejse fra en medlemsstat nærmere udmøntet i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område mv. (opholdsdirektivet), hvoraf det følger, at uden at dette berører de bestemmelser for rejsedokumenter, der gælder ved national grænsekontrol, har alle unionsborgere, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, ret til at forlade en medlemsstats område for at rejse til en anden medlemsstat.

Unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til indrejse i en medlemsstat er nærmere udmøntet i opholdsdirektivets artikel 5, mens retten til ophold i en anden medlemsstat er reguleret i direktivets kapitel III og IV. Det følger heraf, at unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til at indrejse og tage ophold i andre medlemsstater i indtil tre måneder.

Under nærmere betingelser har unionsborgere og deres familiemedlemmer ret til at opholde sig i andre medlemsstater i mere end tre måneder.

Medlemsstaterne kan begrænse den frie bevægelighed og ophold for en unionsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. opholdsdirektivets artikel 27, stk. 1.

Efter opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, skal foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd.

En afgørelse om at nægte at udstede eller at inddrage særlig rejselegitimation til en udlænding, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, udgør et indgreb i retten til fri bevægelighed for tredjelandstatsborgere med lovligt ophold i Danmark som familiemedlem til en unionsborger, som ønsker at udrejse til en anden medlemsstat, og kan derfor alene ske i overensstemmelse med bl.a. betingelserne i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2.

Formålet med de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, om nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er at sikre, at der ikke udstedes særlig rejselegitimation eller at allerede udstedt rejselegitimation inddrages ud fra hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, ud fra et hensyn om at bekæmpe misbrug med rejselegitimation, og for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 3, nr. 5, ud fra hensynet til mindrearige udlændinges tarv.

De anførte hensyn bag den foreslåede ordning om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse omfattet af hensynene til offentlig orden og sikkerhed i EU-retten forstand. Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, ikke går videre end nødvendigt for at varetage disse hensyn.

Det bemærkes i den forbindelse, at det vil bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, om der er tilstrækkeligt grundlag for at nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation til en udlænding.

Det bemærkes endvidere, at ordningen indeholder en række undtagelsesmuligheder. Udlændingestyrelsen vil således under særlige omstændigheder kunne udstede midlertidig rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation, hvis tungtvejende hensyn til f.eks. udlændingens ret til familieliv eller uddannelse taler herfor.

Udlændingestyrelsens sagsbehandling i sager om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation vil være omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om partshøring, begrundelse og klagevejledning. Udlændingestyrelsens afgørelser vil kunne påklages til Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet, jf. pkt. 2.1.1.5.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de foreslåede ordninger herved lever op til opholdsdirektivets krav i artikel 30 til meddelelsen af afgørelser, som begrænser den frie bevægelighed, og til de proceduremæssige garantier i direktivets artikel 31. På den baggrund er det samlet set Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med EU-retten.

9.2. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen

Lovforslaget har til formål at gøre det muligt for udlændingemyndighederne at varetage opgaverne efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen).

SIS-tilbagesendelsesforordningen er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), men udgør en udbygning af Schengenreglerne, hvorfor Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningen i dansk ret. Derved er der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.

9.3. Straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med EU-reglerne.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) fastlægger bl.a. regler for passage af EU's ydre grænser, samt at der ikke skal ske kontrol af personer ved passage af de indre grænser, med mindre der er genindført midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser. Forordningen er ikke til hinder for, at der i national ret indføres regler om strafansvar for bl.a. virksomheder beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer ved flyvepladser, der forårsager, at luftfartspassagerer ved ankomst fra ikke-Schengenlande ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol efter Schengengrænsekodeksens artikel 8.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslagets element om særlig rejselegitimation, laissezpasser og erstatningsopholdskort (pkt. 2.1-2.4) har i perioden fra den 20. august 2021 til den 17. september 2021 været sendt i høring hos nedenstående myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslagets element om udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen (pkt. 2.5) har i perioden fra den 13. september 2021 til den 24. september 2021 været sendt i høring hos de samme myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Kriminalpræventive Råd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Finansrådet, Flytningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, ICORN, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Organization for Migration (IOM), Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvinno, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen ”Et barn To forældre”, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemfolkeligt Samvirke, Mino Danmark, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvin-

dehandel, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SOS Racisme, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), United Nations Childrens Fund (UNICEF), Ældresagen, Ægteskab uden grænser, Aarhus kommune – Socialforvaltningen, 3 F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Lovforslagets element om straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v. (pkt. 2.6) har i perioden fra den 29. september 2021 til den 13. oktober 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Lufthavn, Aarhus Lufthavn, Aars Flyveplads (i Løgstør), Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty International, AOPA DMU (Motorflyvningens Fællessekretariat), BARID – Board of Airline Representatives in Denmark, Bedsteforældre for Asyl, Billund Lufthavn, Bornholms Lufthavn, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DI (Dansk Industri), DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, DMU (Danmarks Motor Union), Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES), Esbjerg Lufthavn, Fagbevægelsens Hovedorganisation – FH (tidl. LO), Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flytningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes landsstyre, Grønhold Flyveplads, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), Herning Flyveplads, HK/Danmark, HK/Privat, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, IOM, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Koldingegnens Lufthavn (Vamdrup), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Københavns Lufthavn i Kastrup, Københavns Lufthavn, Roskilde, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Ledernes Hovedorganisation, Lemvig Flyveplads, Lolland-Falster Airport, Mellemfolkeligt Samvirke, Midtjyllands Lufthavn, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PRO-Vest, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Odense Lufthavn, Randers Flyveplads, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, SAS head Office, Sindal Lufthavn, Skive Lufthavn, SOS Racisme, Stauning Lufthavn, Sydfyns Flyveplads, Sønderborg Lufthavn, Thisted Lufthavn, Udlændingenævnet, UNHCR, Trafikselskabet Movia, Ældresagen, Vojens Lufthavn, Ægteskab uden

grænser, Ærø Lufthavn, 3 F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR) og samtlige byretter.

Lovforslagets elementer om obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper, ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke og navn, forenkling af integrationslovens § 42, og ophævelse af statslig pligt til at tilbyde online dansk (pkt. 2.7-2.10) har i perioden fra den 24. september 2021 til den 6. oktober 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikernes Centralorganisation, Amnesty Nu, Amnesty International, Andelsboligforeningernes fællesrepræsentation, Arkitektskolen, Aarhus, Asylret, BARID – Board of Airline Representatives in Denmark, Bedsteforældre for Asyl, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesrådet, Boligselskabernes Landsforening, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Copenhagen Business Academy, Danes Worldwide, Danish Biometrics, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, Designskolen Kolding, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Forfatterforening, Dansk Forlæggerforening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Missionsråd, Dansk PEN, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Dagblades Forening, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Lederne, Danske Havne, Danske Kirkers Råd, Danske Regioner, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Udlejere, Danske Universiteter, Danske Professionshøjskoler, Datatilsynet, De danske sprogcentre, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Akademi, Det Kriminalpræventive Råd, DI (Dansk Industri), DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, EjendomDanmark, Erhvervsstyrelsen, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervsakademi Nordjylland, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Sydvest, Erhvervsakademi Århus, EUROFISH, European Communications Office (ECO), European Environment Agency, European Investment Bank, Fagbevægelsens Hovedorganisation – FH (tidl. LO), Familieretshuset, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD), Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater,

Forhandlingsfællesskabet (tidl. Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte), FrikirkeNet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Landsstyre, Global Biodiversity Information Facility (GBIF), Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Handels, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, HK/Kommunal, HK/Privat, Håndværksrådet, ICORN, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community / Erhverv Aarhus, International Council for the Exploration of the Sea (ICES), International Organization for Migration (IOM), Journalistforbundet, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturministeriets Rektorkollegium (KUR), c/o Kunstakademiets Arkitektskole, Kunststyrelsen, Kvindeforbund, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Københavns Erhvervsakademi, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen "Et barn To forældre", Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Ledernes Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mellemfolkeligt Samvirke, Mino Danmark, Next, Niels Brock, Odense Universitetshospital, Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PROSA – Forbundet af It-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PTU – Livet efter ulykken, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser (RKU), Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Retten i Esbjerg, Retten i Glostrup, Retten i Helsingør, Retten i Herning, Retten i Hillerød, Retten i Hjørring, Retten i Holbæk, Retten i Holstebro, Retten i Horsens, Retten i Kolding, Retten i Lyngby, Retten i Nykøbing Falster, Retten i Næstved, Retten i Odense, Retten i Randers, Retten i Roskilde, Retten i Svendborg, Retten i Sønderborg, Retten i Viborg, Retten i Aalborg, Retten i Århus, Retten på Bornholm, Retten på Frederiksberg, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SAS head Office, SOS Racisme, Statens Kunstråd / Kunststyrelsen, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, Trafikselskabet Movia, Trykkefrihedsselskabet, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), United Nations Childrens Fund (UNICEF), United Nations Development Programme (UNDP), United Nations Environment Programme (UNEP), United Nations Office for Project Services (UNOPS), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Women, World Food Programme (WFP), World Health Organization (WHO), Ældresagen, Ægteskab uden grænser, Aarhus kommune – Socialforvaltningen, 3 F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Eventuelle bødeindtægter vil tilfalde statskassen.	Lovforslaget forventes samlet set ikke at medføre væsentlige nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige. De afledte merudgifter gebyrfinansieres eller afholdes inden for den eksisterende ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget medfører begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige, herunder i form af den foreslåede indførelse af gebyr for indgivelse af ansøgning om laissez-passer. Ordningen vil systemteknisk blive implementeret inden for den eksisterende struktur.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget om at samle regulering om særlig rejselegitimation i udlændingelovens § 39 a og indførelse lov hjemmel til udstedelse af laissez-passer betyder, at det bliver mere gennemskueligt for borgere og myndigheder, hvilke regler der gælder i forhold til udstedelse, nægtelse af udstedelse og inddragelse af særlig rejselegitimation til udlændinge samt udstedelse af laissez-passer.	Forslaget om at indføre dobbelt gebyr for udstedelse af dansk udstedt rejselegitimation og for optagelse af digitale fingeraftryk i forbindelse med udstedelsen i en række tilfælde og forslaget om at indføre gebyr for ansøgninger om laissez-passer betyder, at borgerne fremover pålægges en økonomisk byrde i den forbindelse.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	En afgørelse om at nægte at udstede eller inddrage et rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas udgør et indgreb i retten til fri bevægelighed for tredjelandsstatsborgere, som har lovligt ophold i Danmark som familiemedlem til en unionsborger, og som ønsker at udrejse til en anden medlemsstat, og kan kun ske i overensstemmelse med bl.a. betingelserne i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2. Lovforslaget har til formål at gøre det muligt for udlændingemyndighederne at varetage opgaverne efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU)	

	<p>2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen).</p> <p>SIS-tilbagesendelsesforordningen er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), men udgør en udbygning af Schengenreglerne, hvorfor Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningen i dansk ret. Derved er skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.</p> <p>Lovforslagets element om straf i sager om forkert afsætning af passagerer m.v. vurderes at være i overensstemmelse med EU-reglerne.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeksen) fastlægger bl.a. regler for passage af EU's ydre grænser, samt at der ikke skal ske kontrol af personer ved passage af de indre grænser med mindre der er genindført midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser. Forordningen er ikke til hinder for, at der i national ret indføres regler om strafansvar for bl.a. virksomheder beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer ved flyvepladser, som forårsager, at luftfartspassagerer ved ankomst fra ikke-Schengenlande ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol efter Schengengrænsekodeksens artikel 8.</p>	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Udlændingelovens § 39, stk. 1-4, indeholder regler om krav om rejselegitimation, viseringer mv. i relation til en udlændings indrejse og ophold i samt udrejse fra Danmark.

Udlændingelovens § 39, stk. 5-12, indeholder regler om særlig rejselegitimation til udlændinge i Danmark, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument. Der henvises herom nærmere til beskrivelsen af gældende ret under pkt. 2.1.1 i lovforslagets bemærkninger.

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 39, stk. 5-12.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, hvori det foreslås at overføre indholdet af reglerne om særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, til en ny bestemmelse i udlændingelovens § 39 a. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til nr. 2

Udlændingelovens § 39, stk. 5-12, indeholder regler om særlig rejselegitimation til udlændinge i Danmark, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Det foreslås efter udlændingelovens § 39 at indsætte en ny § 39 a, hvori reglerne om særlig rejselegitimation til udlændinge fremover samles.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 39, stk. 5-12, med lovforslagets § 1, nr. 1, samtidig foreslås ophævet.

Det foreslås i § 39 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsen kan udstede særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Ved særlig rejselegitimation forstås rejsedokument for flygtninge (konventionspas) og fremmedpas.

Det vil således fremover følge direkte af udlændingeloven, at Udlændingestyrelsen kan udstede rejsedokument for flygtninge og fremmedpas til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Det betyder bl.a., at en udlænding, der i Danmark er meddelt

opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1 (konventionsstatus), efter ansøgning vil kunne få udstedt et konventionspas af Udlændingestyrelsen, hvis den pågældende ikke selv kan skaffe sig pas, eller af andre grunde har behov herfor. Det bemærkes, at konventionspas vil skulle udstedes i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen, herunder konventionens artikel 28 og tillægget til konventionen, som omhandler udstedelse af rejsedokumenter til flygtninge. Der henvises herom til pkt. 3 i lovforslagets bemærkninger.

Det betyder endvidere, at en statsløs person, der ikke samtidig er omfattet af flygtningekonventionen, men som har opholdstilladelse i Danmark og er anerkendt som statsløs i henhold til statsløsekonventionen, efter ansøgning vil kunne få udstedt et fremmedpas af Udlændingestyrelsen, hvis den pågældende ikke selv kan skaffe sig pas, eller af andre grunde har behov herfor. Det bemærkes, at fremmedpas til statsløse personer vil skulle udstedes i overensstemmelse med reglerne i statsløsekonventionen, herunder konventionens artikel 28 og tillægget til konventionen, som omhandler udstedelse af rejsedokumenter til statsløse personer. Der henvises herom til pkt. 3 i lovforslagets bemærkninger.

Det betyder herudover, at andre udlændinge, som ikke er omfattet af hverken flygtningekonventionen eller statsløsekonventionen, og som er meddelt opholdstilladelse i Danmark, efter ansøgning vil kunne få udstedt et fremmedpas af Udlændingestyrelsen, hvis de pågældende ikke selv kan skaffe sig pas, eller af andre grunde har behov herfor.

Det bemærkes, at det foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke udlændinge der er omfattet af § 39 a, stk. 1, jf. den foreslåede § 39 a, stk. 13, længere nedenfor, hvortil der henvises.

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 1, ingen ændring i forhold til, hvilke udlændinge der vil kunne få udstedt særlig rejslegitimation i medfør af regler udstedt af udlændinge- og integrationsministeren. Der henvises herom til pkt. 2.1.1.1 i lovforslagets bemærkninger.

Det foreslås i § 39 a, stk. 2, at der i særlige tilfælde kan udstedes laissez-passes til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Ved laissez-passes forstås midlertidig rejslegitimation, som i særlige tilfælde kan udstedes til en udlænding til brug for at foretage en specifik rejse, såfremt den pågældende ikke er i besiddelse af et nationalitetspas eller anden gyldig rejslegitimation.

Laissez-passes vil efter den foreslåede bestemmelse – som i dag – kunne udstedes af Udlændingestyrelsen og af Styrelsen for International Rekruttering og Integration, jf. også lovforslagets § 1, nr. 8.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekrut-

tering og Integration vil således fremover med udtrykkelig hjemmel i udlændingeloven – hvor det hidtil har fulgt af mangeårig praksis – i særlige tilfælde kunne udstede laissez-passes til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Særlige tilfælde vil f.eks. kunne være, at en herboende udlændings nationalitetspas kun kan udstedes eller forlænges ved personligt fremmøde på hjemlandets ambassade i et andet land end Danmark.

Det vil endvidere kunne være i tilfælde af, at en udlænding akut har behov for at rejse til udlandet, f.eks. på grund af dokumenteret kritisk sygdom eller dødsfald i nærmeste familie. Et særligt tilfælde vil herudover f.eks. kunne være en første indrejse i Danmark for et familiesammenført familiemedlem til en herboende flygtning, eller en situation, hvor en herboende udlænding eller en udlænding med tidligere fast bopæl i Danmark henvender sig til en dansk repræsentation i udlandet og anmoder om hjælp til at kunne indrejse i Danmark, f.eks. i tilfældet, hvor en udlænding mister sit pas i udlandet og derfor ikke kan indrejse i Danmark.

Det bemærkes, at der med bestemmelsen ikke tilsigtes ændringer i forhold til gældende praksis for, i hvilke særlige tilfælde Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan udstede laissez-passes. Om styrelsernes praksis for udstedelse af laissez-passes henvises i øvrigt til pkt. 2.3.1 i lovforslagets bemærkninger.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejslegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument i de tilfælde, der følger af nr. 1-10 i den foreslåede bestemmelse, jf. lige nedenfor.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne nægte at udstede og inddrage særlig rejslegitimation til udlændinge efter det samme regelsæt.

Udlændingestyrelsen vil dog som hidtil ikke kunne nægte at udstede eller inddrage en særlig rejslegitimation til en udlænding, hvis det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med Danmarks internationale forpligtelser sigtes i den forbindelse særligt til flygtningekonventionen og statsløsekonventionen. De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-10, vil således skulle administreres i overensstemmelse med artikel 28 i henholdsvis flygtningekonventionen og statsløsekonventionen og tillæggene til begge konventioner. Udlændingestyrelsen vil således alene kunne nægte at udstede eller inddrage et rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

Det bemærkes, at der for så vidt angår Danmarks internatio-

nale forpligtelser efter flygtningekonventionen og statsløsekonventionen er tale om en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 6, der foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 1. Med ophævelsen tilsigtes ingen ændring i forståelsen af Danmarks forpligtelser efter henholdsvis flygtningekonventionen og statsløsekonventionen. Tærsklen for, hvornår der vil kunne ske nægtelse af udstedelse eller inddragelse af rejsedokument for flygtninge eller fremmedpas til statsløse personer, vil således – som det er tilfældet i dag – være højere end for udlændinge, der ikke er omfattet af de to konventioner.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 3 om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser.

Det bemærkes, at det vil bero på en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i hver enkelt sag, om der foreligger tilstrækkelige oplysninger, der kan begrunde, at særlig rejselegitimation kan nægtes udstedt eller inddrages, herunder om der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at danne grundlag for en mistanke om misbrug i de tilfælde, der er omfattet af nr. 6-9 i den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, *nr. 1*, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når der er rejst sigtelse mod udlændingen for et strafbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 1, der alene gælder for danske statsborgere, og er i vidt omfang en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, der foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 1. Bestemmelsen foreslås indsat med henblik på at ensarte udlændingelovens og paslovens regler om nægtelse af udstedelse og inddragelse af henholdsvis særlig rejselegitimation til udlændinge og pas til danske statsborgere, og bestemmelsen vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at det typisk vil være politiet eller anklagemyndigheden, der anmoder Udlændingestyrelsen om at nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation efter bestemmelsen.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, *nr. 2*, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen er idømt frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller er pålagt bødestraf eller

konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke foreligger, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 2, der alene gælder for danske statsborgere, og er i vidt omfang en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, der foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 1. Bestemmelsen foreslås indsat med henblik på at ensarte udlændingelovens og paslovens regler om nægtelse af udstedelse og inddragelse af henholdsvis særlig rejselegitimation til udlændinge og pas til danske statsborgere, og bestemmelsen vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 2. Det bemærkes i den forbindelse, at det typisk vil være politiet eller anklagemyndigheden, der anmoder Udlændingestyrelsen om at nægte at udstede eller inddrage særlig rejselegitimation efter bestemmelsen.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, *nr. 3*, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingens udrejse ville stride imod bestemmelser i lovgivningen, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse her i landet, indtil den pågældende har opfyldt de forpligtelser over for det offentlige eller over for private, som påhviler den pågældende.

Den foreslåede bestemmelse svarer til paslovens § 2, stk. 1, nr. 3, der alene gælder for danske statsborgere, og er i vidt omfang en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, der foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 1. Bestemmelsen foreslås indsat med henblik på at ensarte udlændingelovens og paslovens regler om nægtelse af udstedelse og inddragelse af henholdsvis særlig rejselegitimation til udlændinge og pas til danske statsborgere, og bestemmelsen vil således skulle anvendes i overensstemmelse med paslovens § 2, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, *nr. 4*, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når der er grund til at antage, at udlændingen har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i paslovens § 2, stk. 1, nr. 4, og er i vidt omfang en videreførelse af bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere. Med den foreslåede bestemmelse kommer det til at fremgå udtrykkeligt af udlændingeloven, at der vil kunne ske såvel inddragelse som nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til en udlænding under samme antagelse om udlændingens hensigter i udlandet, som politiet vil kunne nægte at udstede eller inddrage pas til danske statsborgere efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4 – det vil sige, når der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det vil bero på en konkret vurdering af oplysningerne i hver enkelt sag, om der foreligger tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, der muliggør nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation i overensstemmelse med flygtningekonventionen eller statsløsekonventionen. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med udlændingelovens § 21 b, jf. herom under pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes, uanset om den person, der træffes afgørelse over for, befinder sig i Danmark eller i udlandet. Udlændingestyrelsen vil således også kunne inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation fra en person, der opholder sig i udlandet.

Mistankekravet (»grund til at antage«) følger systematikken i paslovens § 2, stk. 1, nr. 4. Ved vurderingen af, om der er grund til at antage, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vil der således skulle lægges vægt på de samme momenter, som politiet lægger vægt på ved vurderinger efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4.

Det vil bero på et konkret skøn, der vil skulle foretages af Udlændingestyrelsen, om der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet. Det bemærkes i den forbindelse, at politiet ofte i praksis vil videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen om, at en udlænding kan have til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Som eksempel på oplysninger, der i almindelighed vil kunne være tilstrækkelige til at opfylde mistankegrundlaget (»grund til at antage«), kan nævnes oplysninger om, at en person, der færdes i et radikaliseret miljø, har udtrykt ønske om at rejse til et område, hvor der foregår kampe, for der at deltage i kampene eller på anden måde yde bistand i kampene. Det samme vil i almindelighed gælde i relation til oplysninger om personer, der har udtrykt sympati for

militant islamistisk ideologi, og som derudover har udtrykt ønske om at rejse til et konfliktområde, hvor der udspiller sig en væbnet konflikt.

Som et andet eksempel på oplysninger, der i almindelighed vil kunne være tilstrækkelige til at opfylde mistankegrundlaget, kan nævnes oplysninger om, at en person opholder sig i et konfliktområde uden et anerkendelsesværdigt formål. Også oplysninger om, at en person har opholdt sig i et konfliktområde uden et anerkendelsesværdigt formål, vil efter omstændighederne kunne være tilstrækkelige til at opfylde mistankegrundlaget. Det gælder navnlig, hvis den pågældende person har opholdt sig i området ad flere omgange.

Vurderingen af, om en persons formodede deltagelse i aktiviteter i udlandet kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vil ligeledes bero på et konkret skøn. Denne vurdering vil skulle foretages af politiet. Det vil i den forbindelse være afgørende, hvorvidt formålet med og karakteren af de aktiviteter, som en person forventes at deltage i udlandet, i almindelighed må antages at påvirke den pågældende i en sådan grad, at det vil kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det er således ikke et krav, at der er en konkret mistanke om, at den pågældende har til hensigt at begå et strafbart forhold i f.eks. Danmark eller at påvirke andre hertil.

Politiet vil således – enten af egen drift ved videregivelse af informationer til Udlændingestyrelsen eller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen – skulle fremkomme med en vurdering af, om de formodede aktiviteter kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Politiets vurdering heraf vil skulle lægges til grund ved Udlændingestyrelsens behandling af en sag om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4.

Udtrykket »statens sikkerhed« omfatter især de interesser, der følger af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og straffelovens kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.

Udtrykket »andre staters sikkerhed« omfatter alvorlige forbrydelser, som vil kunne bringe andre staters sikkerhed i fare. Det gælder bl.a. terrorisme, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Hensynet til at forebygge sådanne alvorlige forbrydelser i andre lande vil således også efter omstændighederne kunne begrunde en afgørelse om at nægte udstedelse af særlig rejselegitimation eller at inddrage en allerede udstedt rejselegitimation.

Med udtrykket »væsentlig trussel mod den offentlige orden« sigtes til andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfat-

tet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for statens sikkerhed. Dette kan bl.a. være drab (straffelovens § 237), frihedsberøvelse (straffelovens § 261), grov vold (straffeloven § 245), ildspåsættelse (straffelovens §§ 180-181) eller anvendelse af kemiske, biologiske eller nukleare våben eller kampstoffer (straffelovens § 183).

Der skal efter lovforslaget som anført være tale om, at de aktiviteter, som den pågældende vurderes at have til hensigt at deltage i, kan påvirke den pågældende i en sådan grad, at det indebærer eller forøger en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Heri ligger, at en mere bagatelagtig trussel mod den offentlige orden ikke er tilstrækkelig.

Som et eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i et konfliktområde i udlandet. Det gælder navnlig i relation til personer, der tager aktivt del i kamphandlingerne. Også personer, der opholder sig i et konfliktområde uden at tage aktivt del i kamphandlingerne, kan imidlertid blive udsat for en sådan påvirkning og forræelse, der kan øge deres evne eller vilje til at begå strafbare forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet for personer, som opholder sig i en konfliktzone for at passe på familierne eller engagere sig i aktiviteter, der støtter de kæmpende. Som et eksempel på sidstnævnte kan nævnes logistisk bistand.

Begrebet »konfliktområde« skal i denne henseende forstås som det geografiske område, hvor kampene foregår.

Der vil således i almindelighed kunne træffes afgørelse efter den foreslåede bestemmelse, hvis der er grund til at antage, at en person vil tage ophold i et sådant konfliktområde uden at have et anerkendelsesværdigt formål med opholdet. Dette gælder også, selv om der ikke er oplysninger, som peger på, at den pågældende vil deltage aktivt i kamphandlingerne. På samme måde vil der kunne træffes afgørelse over for en person, som opholder sig eller har opholdt sig i et konfliktområde.

Derimod vil der ikke i almindelighed kunne træffes afgørelse over for en person, som har haft et anerkendelsesværdigt formål med opholdet. I sådanne tilfælde kan vedkommende som følge af opholdet som udgangspunkt ikke antages at indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Som eksempel på ophold i et konfliktområde, der har et anerkendelsesværdigt formål – og dermed falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde – kan nævnes deltagelse i væbnede konflikter som led i udsendelse for Forsvaret. Det bemærkes i den forbindelse, at udsendte for Forsvaret ikke kan antages at blive påvirket i en sådan grad, at deres evne eller vilje til at begå alvorlige forbrydelser, når de vender tilbage, forøges. Udsendte modtager således intensiv

træning, herunder af psykisk karakter, før udsendelsen, ligesom soldater, der vender hjem fra hårdt belastede missioner, deltager i et møde med en psykolog med henblik på at afklare et eventuelt støttebehov. Tilsvarende vil personer, der deltager i væbnede konflikter for et med Danmark allieret lands styrker, i almindelighed falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde. Et ophold i et konfliktområde som led i arbejdet for en anerkendt nødhjælpsorganisation har ligeledes et sådant anerkendelsesværdigt formål, at det ikke vil være omfattet af bestemmelsen. Nødhjælpsarbejdere må i øvrigt ikke i almindelighed antages at blive udsat for en sådan påvirkningsrisiko, at de vil indebære en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Også ophold i et konfliktområde som led i udførelsen af en persons (civile) arbejde vil som udgangspunkt falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Som et andet eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder.

Også ophold hos en gruppe eller organisation, der driver organiseret kriminalitet, vil efter omstændighederne kunne indebære eller forøge risikoen for, at de pågældende vil begå alvorlige strafbare forhold, herunder eksempelvis drab, frihedsberøvelse eller ildspåsættelse, i Danmark med den konsekvens, at Udlændingestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation.

Ovenstående eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opremsning af tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen vil kunne træffe afgørelse efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen er mindreårig og der er grund til at antage, at udlændingen ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 7, sammenholdt med bestemmelsen i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., og svarer til bestemmelserne i paslovens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6. Der tilsigtes ingen indholdsmæssig ændring af Udlændingestyrelsens mulighed for at kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation i de situationer,

som er nævnt i den foreslåede § 39 a, stk. 3, nr. 5. Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 7, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 126 som fremsat, s. 45.

Det tilsigtes således med bestemmelsen, at Udlændingestyrelsen som hidtil skal kunne nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding efter tilsvarende betingelser, der gælder for nægtelse af udstedelse af pas til mindreårige danske statsborgere i medfør af paslovens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6.

Mistankekravet (»grund til at antage«) for at nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, når der er grund til at antage, at den mindreårige udlænding vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold, vil være det samme som for nægtelse af udstedelse af pas til en mindreårig dansk statsborger.

Det vil bero på et konkret skøn, der foretages af Udlændingestyrelsen, om der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet.

Oplysninger, der i almindelighed kan antages at have betydning for, om en sådan situation foreligger, som giver grund til at nægte at udstede særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, vil eksempelvis være, at den pågældende mindreårige udlænding selv henvender sig til myndighederne for at få hjælp, eller at en lærer eller anden omsorgsperson for den mindreårige udlænding henvender sig, fordi vedkommende har fået mistanke om, at den pågældende er i fare for at blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold. Der bør dog ligeledes ses på, om oplysningerne bestyrkes af familieforholdene, ligesom også andre typer af oplysninger kan være væsentlige.

I de tilfælde, hvor henvendelsen ikke kommer fra den mindreårige udlænding selv, og hvor den mindreårige er fyldt 10 år, bør den mindreårige udlænding, så vidt det er muligt, inddrages i spørgsmålet. Den bevismæssige værdi af den mindreårige udlændings egen opfattelse af situationen bør bl.a. afhænge af udlændingens alder og modenhed. Den mindreårige udlændings egen anskuelse af situationen bør dog som udgangspunkt ikke tillægges afgørende vægt.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 6, at Udlændingestyrelsen medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen flere gange inden for de seneste år har fået udstedt

ny rejselegitimation i anledning af, at rejselegitimationen er bortkommet.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 5. Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, s. 12 f.

Det vil som hidtil bero på en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i hver enkelt sag, om der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at danne grundlag for en mistanke om misbrug, der kan begrunde, at udstedelse af særlig rejselegitimation kan nægtes, eller at særlig rejselegitimation kan inddrages efter den foreslåede bestemmelse.

Det forudsættes, at der i almindelighed vil være tilstrækkeligt grundlag for en mistanke om misbrug, hvis en udlænding to gange inden for en periode på fem år har fået udstedt ny særlig rejselegitimation med den begrundelse, at rejselegitimationen er bortkommet. Tærsklen for, hvornår mistanke om misbrug kan føre til nægtelse af udstedelse eller inddragelse af rejsedokumenter for flygtninge eller fremmedpas til statsløse personer, vil dog som hidtil være højere, idet der i disse tilfælde vil skulle foreligge tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden.

Situationer, hvor det kan lægges til grund, at der har været tale om undskyldelige omstændigheder og således ikke misbrugstilfælde, vil ikke være omfattet af bestemmelsen. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen kan godtgøre, at vedkommendes særlige rejselegitimation er bortkommet ved brand. Det kan også være tilfældet, hvis udlændingen har anmeldt, at vedkommendes særlige rejselegitimation er bortkommet som følge af tyveri, og politiet efterfølgende tilvejebringer dette.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 7, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har forvansket eller fjernet dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger eller har ladet andre personer forvanske eller fjerne dele af rejselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger, medmindre forvanskningen eller fjernelsen må anses som undskyldelig.

Omfattet af bestemmelsen vil bl.a. være tilfælde, hvor en tidligere udstedt dansk særlig rejselegitimation er blevet ødelagt eller beskadiget, og hvor Udlændingestyrelsen vurderer, at ødelæggelsen af rejselegitimationen kan være udført med den hensigt at skjule oplysninger om indehaverens rejseaktiviteter.

Det kan f.eks. være forsøg på at skjule, hvor udlændingen har opholdt sig, f.eks. ved hjemlandsrejser eller ved ophold i krigszoner, hvor længe udlændingen har opholdt sig uden

for Danmark, eller rejser til hjemlandet på trods af en påført rejsebegrænsning.

Ødelæggelse og beskadigelse omfatter f.eks. tilfælde, hvor sider er blevet revet eller klippet ud af rejselegitimationen, rejsebegrænsninger er fjernet eller påskrevet at være annullerede, samt hvor visumstickers og rejsestempler ses fjernet.

Tilfælde, hvor en eller flere sider i passet er revet ud, og samtlige sider indsendes sammen med passet til styrelsen i hel stand, således at det fortsat er muligt at se udlændingens rejseaktiviteter, eller hvis skaderne i passet eller bortkomsten i øvrigt stemmer overens med udlændingens troværdige forklaring, vil normalt ikke være omfattet af bestemmelsen.

Tilfælde, hvor den særlige rejselegitimation i øvrigt er forøget ændret ved forfalskning, vil ligeledes være omfattet af bestemmelsen, herunder hvor der i den særlige rejselegitimation er skrevet en forlængelse af rejselegitimationens gyldighed, der ikke er foretaget af Udlændingestyrelsen.

De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning af tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen kan nægte udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 7.

Bestemmelsen finder anvendelse, både hvis en udlænding selv har forvansket eller fjernet dele af sin særlige rejselegitimation eller deri indeholdte påtegninger, og hvis udlændingen har ladet en anden person udføre disse handlinger.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 8, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har stillet eller forsøgt at stille sin rejselegitimation til rådighed for tredjemand, eller at udlændingens rejselegitimation er blevet benyttet til uberettiget indrejse her i landet eller i et andet EU- eller Schengenland af en tredjemand.

Bl.a. tilfælde, hvor der er mistanke om, at særlig rejselegitimation er blevet stillet eller forsøgt stillet til rådighed for tredjemand, eller hvor rejselegitimationen er blevet overdraget til tredjemand med henblik på, at vedkommende kan indrejse ulovligt i Schengenområdet, vil være omfattet af bestemmelsen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor gyldig særlig rejselegitimation konstateres sat til salg på internettet, eller hvor rejselegitimationen er blevet benyttet af en ukendt tredjemand til at indrejse i Schengenområdet. Dette vil tillige efter omstændighederne være tilfældet, hvis ansøgeren mister sin særlige rejselegitimation under et familibesøg i udlandet, og et af de besøgte familiemedlemmer efterfølgende indrejser og ansøger om asyl i Danmark. Det vil kunne indgå som et moment i Udlændingestyrelsens vurdering efter bestemmelsen, om udlændingen har forholdt sig passiv i forhold til at forhindre tredjemands misbrug

af rejselegitimationen, herunder om den pågældende uden unødigt ophold har meldt sin rejselegitimation bortkommet til myndighederne.

Det foreslås i § 39 a, stk. 3, nr. 9, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortællelse over for Udlændingestyrelsen uretmæssigt skaffer sig en rejselegitimation eller bevirker, at en for udlændingen udfærdiget rejselegitimation ikke kommer til at indeholde den pågældendes foto, rigtige navn, fødselsdato eller andre personoplysninger.

Bl.a. tilfælde, hvor udlændingen har forsøgt at få udstedt særlig rejselegitimation med urigtige oplysninger i den hensigt, at tredjemand skal anvende rejselegitimationen, f.eks. en anden persons foto, navn, underskrift, fødselsdato eller anden persondata, vil være omfattet af bestemmelsen.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 10, at Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, kan nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når det i øvrigt skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 10, er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 5.

Det vil som hidtil bero på et konkret skøn, der foretages af udlændingemyndighederne, om der i den enkelte sag er grund til at antage, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter – der ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 3, nr. 4 – hvor dette kan indebære eller forøge en fare for den nationale sikkerhed, en trussel mod den offentlige orden eller skade statens omdømme.

Med udtrykket »den nationale sikkerhed« forstås især de interesser, der værnes af straffelovens kapitel 12 (Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.).

Med udtrykket »den offentlige orden« sigtes til andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for den nationale sikkerhed.

Hvis det er åbenlyst, at en ansøger tidligere har misbrugt eller forsøgt at misbruge en særlig rejselegitimation for udlændinge, også selv om det kun er sket i et enkeltstående tilfælde, vil udstedelse af særlig rejselegitimation kunne næg-

tes udstedt eller inddrages under hensyn til den offentlige orden. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor ansøgeren indrømmer et tidligere misbrug eller forsøg på misbrug, eller hvor dette er blevet opdaget af Udlændingestyrelsen eller politiet.

Med udtrykket »statens omdømme« henvises til situationer, hvor det vurderes, at ansøgeren ved sine handlinger i udlandet vil kunne skade Danmarks relationer til andre lande. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor myndighederne bliver bekendt med, at en person ansøger om særlig rejselegitimation alene med det formål at ville skade Danmarks omdømme i udlandet.

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 10, ingen ændring af praksis for, hvornår det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 4*, at Udlændingestyrelsen endvidere kan inddrage særlig rejselegitimation til en udlænding, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af en del af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 3. pkt., om, at særlig rejselegitimation til udlændinge bl.a. kan inddrages, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Bl.a. tilfælde, hvor en udlænding har fået udstedt særlig rejselegitimation på grundlag af, at udlændingen havde en bestemt type opholdstilladelse, men hvor udlændingen ikke længere har en sådan opholdstilladelse, og det således objektivt kan konstateres, at grundlaget for udstedelsen er bortfaldet, vil være omfattet af bestemmelsen. Også tilfælde, hvor en udlænding har fået udstedt nationalitetspas, og grundlaget for at udstede særlig rejselegitimation på den baggrund er bortfaldet, vil være omfattet af bestemmelsen.

Der er med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 4, ikke tilsigtet nogen ændring af Udlændingestyrelsens praksis for at inddrage særlig rejselegitimation, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 5*, at Udlændingestyrelsen skal nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, hvis den pågældende er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Bestemmelsen indebærer, at anklagemyndigheden i umiddelbar forlængelse af, at der er afsagt endelig dom, vil skulle underrette Udlændingestyrelsen om, at en udlænding er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5.

Udlændingestyrelsen vil herefter skulle nægte at udstede særlig rejselegitimation til udlændingen eller af egen drift inddrage allerede udstedt rejselegitimation, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med Danmarks internationale forpligtelser sigtes i den forbindelse alene til artikel 28 i henholdsvis flygtningekonventionen og statsløsekonventionen og tillæggene til begge konventioner.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 5, vil skulle nægte at udstede eller inddrage allerede udstedt særlig rejselegitimation, medmindre der er tale om et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen. I dette tilfælde vil Udlændingestyrelsen skulle tage stilling til, om tvungende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger, at rejsedokumentet for flygtninge eller fremmedpasset skal nægtes udstedt eller inddrages.

Det vurderes, at Udlændingestyrelsens nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til en udlænding i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 5, vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Behandlingen af sådanne sager vil således skulle ske i overensstemmelse med reglerne i forvaltningsloven samt øvrige forvaltningsretlige regler og grundsætninger.

Som nævnt under pkt. 2.1.1.6 følger det af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 1, at der ikke er pligt til partshøring, hvis det efter oplysningernes eller vurderingernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. I en sag om Udlændingestyrelsens nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation til en udlænding, hvor der ikke er tale om et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen, vil Udlændingestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 5, skulle træffe afgørelse på baggrund af en oplysning om, at den pågældende udlænding ved endelig dom er blevet idømt et udrejseforbud, og det vil derfor som det klare udgangspunkt være ubetænkeligt, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sådanne sager uden at partshøre den dømte om, at myndighederne er kommet i besiddelse af oplysningerne.

Udlændingestyrelsens inddragelse af særlig rejselegitimation i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 5, hvor der ikke er tale om et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen, sker som en umiddelbar følge af et udrejseforbud meddelt ved dom efter bestemmelsen i straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5, og har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Udlændingestyrelsens inddragelse af et rejsedokument for konventionsflygtninge eller et fremmedpas udstedt til en statsløs omfattet af statsløsekonventionen vil være en afgø-

relse i forvaltningslovens forstand, da Udlændingestyrelsen som nævnt i disse tilfælde vil skulle tage stilling til, om tvungende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger, at rejsedokumentet for flygtninge eller fremmedpasset skal nægtes udstedt eller inddrages. Udlændingestyrelsens sagsbehandling vil i disse tilfælde være omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Udlændingestyrelsen skal opbevare den inddragede rejselegitimation i den periode, som udrejseforbuddet er gældende. Rejselegitimationen vil således skulle udleveres til den dømtte, hvis udrejseforbuddet ophæves ved en domstolsprøvelse, jf. straffelovens § 236, stk. 9.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 6*, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 1-3, og nr. 10, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen ved afgørelser truffet efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-3, og nr. 10, i hvert enkelt tilfælde vil skulle fastsætte en frist for varigheden af afgørelsen på maksimalt 1 år, dog således at fristen vil kunne forlænges med op til 1 år ad gangen, hvis betingelserne i de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-3 og nr. 10, fortsat er opfyldt.

Det bemærkes, at afgørelserne alene vil kunne gælde, så længe betingelserne i de enkelte bestemmelser fortsat er opfyldt. Den fastsatte tidsfrist vil således ikke kunne strække sig over længere tid, end hvad der er nødvendigt for f.eks. at fastholde udlændingen i Danmark.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra den, hvem særlig rejselegitimation er nægtet, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt i den periode, som udlændingen ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder i hver enkelt sag, om en eventuel forlængelse af fristen vil skulle fastsættes til 1 år eller kortere.

Fristen for Udlændingestyrelsens afgørelser om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation regnes fra den dag, hvor afgørelsen er truffet.

Udlændingestyrelsen vil, hvis der foreligger særlige omstændigheder, kunne udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation

efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 3, nr. 1-3, og nr. 10.

Med »særlige omstændigheder« forstår bl.a. tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes ret til familieliv, uddannelse eller arbejde med afgørende vægt taler for at give tilladelse til at foretage en specifik rejse ud af landet.

Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der opstår dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familie-medlem.

Der vil efter omstændighederne også kunne udstedes ny særlig rejselegitimation til en udlænding, der skal foretage en specifik rejse som led i sit arbejde, hvis det vil medføre betydelig ulempe eller økonomisk tab for den pågældende eller dennes arbejdsgiver, såfremt rejsen ikke kan gennemføres.

Det forudsættes, at en udlænding over for hvem særlig rejselegitimation er nægtet udstedt, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 1-3 og nr. 10, selv vil skulle søge tilladelse til at få udstedt særlig rejselegitimation med henblik på at foretage en specifik rejse, og at den pågældende i den forbindelse vil skulle dokumentere, at betingelserne herfor er opfyldt. Som eksempel på sådan dokumentation kan nævnes en erklæring fra en læge om alvorlig sygdom hos et nært familiemedlem eller en erklæring fra den pågældendes arbejdsgiver om en forestående forretningsrejse.

Det bemærkes, at rejselegitimation udstedt som følge af særlige omstændigheder alene vil kunne udstedes for det tidsrum, som er påkrævet af hensyn til rejsens varighed, og alene vil skulle være gyldigt for rejse til de lande, som udlændingen planlægger at transitere eller opholde sig i. Rejselegitimationen vil skulle indleveres til Udlændingestyrelsen efter benyttelsen.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 7*, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 4, der ikke kan overstige 3 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Fristen på tre år i den foreslåede bestemmelse svarer til den frist, som politiet i medfør af paslovens § 2, stk. 2, kan fastsætte for afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af pas til danske statsborgere i tilfælde som dem, der er omfattet af den foreslåede § 39 a, stk. 3, nr. 4.

Fristen vil skulle fastsættes ud fra en konkret vurdering af, hvor tungtvejende og alvorlige de foreliggende oplysninger i den enkelte sag må anses for at være, og hvor lang en periode der må anses for nødvendig for, at den pågældendes ønske om og vilje til i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor

dette kan indebære eller forøge en fare for bl.a. statens sikkerhed, vil kunne ændres.

I den forbindelse vil navnlig oplysninger om, at den pågældende har til hensigt at udrejse til et konfliktområde i udlandet, hvor vedkommende vil tilslutte sig en militant oprørsgruppe eller på anden lignende måde tage aktivt del i en væbnet konflikt, tale for, at der fastsættes en længere frist, idet det i disse tilfælde som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om den pågældendes ønske om og vilje til at udrejse kan ændres på kortere tid.

Ligeledes vil oplysninger om, at den pågældende har til hensigt i udlandet at tage ophold i træningslejre hos en yderligtgående politisk organisation eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder, tale for, at der fastsættes en længere frist, idet det i disse tilfælde som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om den pågældendes ønske om og vilje til at udrejse kan ændres på kortere tid.

Endvidere vil oplysninger om, at den pågældende tidligere har været udrejst til konfliktområder i udlandet, hvor vedkommende har taget aktivt del i kamphandlinger, eller tidligere har taget ophold i en træningslejr hos en yderligtgående politisk organisation eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder, med betydelig vægt tale for, at der fastsættes en længere frist, idet det i disse tilfælde som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om den pågældendes ønske om og vilje til igen at udrejse kan ændres på kortere tid. Ligeledes vil oplysninger om, at den pågældende er indrejst i et konfliktområde, der i medfør af straffelovens § 114 j, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1851 af 20. september 2021, er udpeget som et område omfattet af forbuddet mod indrejse og ophold, jf. bekendtgørelse nr. 708 af 6. juli 2019 om forbud mod indrejse eller ophold i visse konfliktområder, uden fornøden tilladelse med betydelig vægt tale for, at der fastsættes en længere frist.

Ydermere vil det tale for at fastsætte en længere frist, hvis den pågældende vurderes at være radikaliseret i så udpræget en grad, at det må anses for tvivlsomt, om den pågældendes ønske og vilje kan ændres inden for en kortere periode. Hvis den pågældende tidligere er dømt for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 om bl.a. forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og terrorisme, vil det med betydelig vægt tale for, at der fastsættes en længere frist.

Ovenstående eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning af de forhold, der kan inddrages ved fastsættelsen af fristen i de konkrete sager. Der vil altid være tale om en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i sagerne.

Ved at fastsætte den foreslåede maksimale tidsmæssige udstrækning til tre år tilsigtes det at skabe mulighed for at differentiere mellem de enkelte sager og deres forskellige karakter, hvorved alvoren af de konkrete forhold, som begrundet afgørelsen, vil kunne afspejles i den tidsmæssige udstrækning af afgørelsen.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller

efter anmodning fra den, hvem særlig rejselegitimation er nægtet, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt under i den periode, som udlændingen ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder, om en eventuel forlængelse af fristen skal fastsættes til 1 år eller kortere.

Der vil ved afgørelser om forlængelse af fristen kunne lægges vægt på de samme omstændigheder som ved den oprindelige afgørelse om inddragelse af særlig rejselegitimation eller nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation. Det vil bero på en konkret vurdering af styrken af de omstændigheder, som har begrundet den oprindelige afgørelse, om der kan ske forlængelse alene på baggrund heraf. Alt andet lige vil den vægt, et forhold skal tillægges i vurderingen, dog svinde over tid, hvis der ikke foreligger nye forhold, der kan tale for en forlængelse.

Fristen for Udlændingestyrelsens afgørelser om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation regnes fra den dag, hvor afgørelsen er truffet.

Udlændingestyrelsen vil, hvis der foreligger særlige omstændigheder, kunne udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 3, nr. 4.

Med »særlige omstændigheder« forstår bl.a. tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes ret til familieliv, uddannelse eller arbejde med afgørende vægt taler for at give tilladelse til at foretage en specifik rejse ud af landet.

Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der opstår dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiedlem.

Der vil efter omstændighederne også kunne udstedes ny særlig rejselegitimation til en udlænding, der skal foretage en specifik rejse som led i sit arbejde, hvis det vil medføre betydelig ulempe eller økonomisk tab for den pågældende eller dennes arbejdsgiver, såfremt rejsen ikke kan gennemføres.

Det forudsættes, at en udlænding, over for hvem særlig rejselegitimation er nægtet udstedt, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 4, selv vil skulle søge tilladelse til at få udstedt særlig rejselegitimation med henblik på at foretage en specifik rejse, og at den pågældende i den forbindelse vil skulle dokumentere, at betingelserne herfor er opfyldt. Som eksempel på sådan dokumentation kan nævnes en erklæring fra en læge om alvorlig sygdom hos et

nært familiemedlem eller en erklæring fra den pågældendes arbejdsgiver om en forestående forretningsrejse.

Det bemærkes, at rejselegitimation udstedt som følge af særlige omstændigheder alene vil kunne udstedes for det tidsrum, som er påkrævet af hensyn til rejsens varighed, og alene vil skulle være gyldigt for rejse til de lande, som udlændingen planlægger at transitere eller opholde sig i. Rejselegitimationen vil skulle indleveres til Udlændingestyrelsen efter benyttelsen.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 8*, at Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter *stk. 3, nr. 5*, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Afgørelser truffet efter *stk. 3, nr. 5*, kan dog kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, *stk. 9*, og betyder, at Udlændingestyrelsen ved afgørelser truffet efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3, nr. 5*, i hvert enkelt tilfælde skal fastsætte en frist for varigheden af afgørelsen på maksimalt 1 år, dog således at fristen kan forlænges med op til 1 år ad gangen, hvis betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3, nr. 5*, fortsat er opfyldt. Fristen kan dog maksimalt forlænges, til den mindreårige udlænding fylder 18 år. Den mindreårige udlænding vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, *stk. 9*, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 126 som fremsat, s. 45 f.

Det forudsættes i den forbindelse, at fristen i første omgang som udgangspunkt vil skulle fastsættes til 1 år, idet det må anses for tvivlsomt, at forældrenes ønske om og vilje til at sende den mindreårige udlænding til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, vil kunne ændres inden for en kortere tidsperiode.

Det forudsættes i den forbindelse endvidere, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra forældremyndighedsindehavere for den, hvis særlige rejselegitimation er nægtet udstedt eller inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt i den periode, som den mindreårige udlænding ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i.

Ved en eventuel forlængelse af fristen kan der derimod være

grund til at overveje at fastsætte en kortere frist. Dette vil afhænge af de konkrete omstændigheder.

Der vil ved afgørelser om forlængelse af fristen kunne lægges vægt på de samme omstændigheder som ved den oprindelige afgørelse om nægtelse af udstedelse af eller inddragelse af særlig rejselegitimation. Det vil bero på en konkret vurdering af styrken af de omstændigheder, som har begrundet den oprindelige afgørelse, om der vil kunne ske forlængelse alene på baggrund heraf. Alt andet lige vil den vægt, et forhold skal tillægges i vurderingen, dog svinde over tid, hvis der ikke foreligger nye forhold, der kan tale for en forlængelse.

Udlændingestyrelsens afgørelse om at nægte at udstede eller at inddrage særlig rejselegitimation til en mindreårige udlænding vil have virkning fra den dag, hvor afgørelsen er truffet.

Udlændingestyrelsen vil, hvis der foreligger særlige omstændigheder, kunne udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en mindreårige udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, *stk. 3, nr. 5*.

Med »særlige omstændigheder« forstår bl.a. tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes ret til familieliv eller uddannelse med afgørende vægt taler for at give tilladelse til at foretage en specifik rejse ud af landet.

»Særlige omstændigheder« skal forstås på samme måde som i de situationer, hvor politiet kan udstede provisorisk pas til et mindreårigt dansk barn i medfør af paslovens § 2, *stk. 1, nr. 5 og 6*. Den mindreårige udlænding vil således i videst muligt omfang skulle have mulighed for at fortsætte sin normale dagligdag.

»Særlige omstændigheder« falder i denne type sager i to kategorier: rejser, hvor der ikke er en konkret risiko for, at den mindreårige udlænding vil blive sendt til udlandet i strid med bestemmelsen i straffelovens § 215 a, eller i strid med straffelovens § 260 a, og rejser, hvor der er en risiko, men hvor tungtvejende hensyn alligevel tilsiger, at den mindreårige udlænding bør have adgang til at foretage en specifik rejse ud af landet.

Eksempler på rejser, hvor der generelt ikke vil være en risiko for, at den mindreårige udlænding vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, er blandt andet lejrskoler, sportslejre og studieture.

Hvis den konkrete situation tilsiger det, vil den midlertidige rejselegitimation i den situation kunne overdrages af Udlændingestyrelsen til den mindreårige udlænding selv eller til en lærer eller en lignende omsorgs- eller myndighedsperson.

Der vil dog også kunne være tilfælde, hvor der vil være en risiko for, at den mindreårige udlænding vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for der at indgå ægteskab eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, men hvor tungtvejende – eksempelvis familiemæssige – hensyn tilsiger, at der alligevel skal udstedes rejselegitimation. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der opstår dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiemedlem i udlandet. Om der i denne situation vil skulle udstedes rejselegitimation, vil bero på en konkret afvejning.

Eksemplerne ovenfor er ikke udtryk for en udtømmende opremsning af tilfælde, hvor konkrete hensyn kan tale for at tillade den mindreårige udlænding at foretage en specifik rejse, og hvor det derfor vil være berettiget at udstede rejselegitimation til brug for rejsen.

Det forudsættes, at forældremyndighedsindehavere for den mindreårige udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation, selv vil skulle søge om udstedelse af rejselegitimation under henvisning til særlige omstændigheder, og at den pågældende i den forbindelse vil skulle dokumentere, at betingelserne herfor er opfyldt. Som eksempel på sådan dokumentation kan nævnes en erklæring fra en læge om alvorlig sygdom hos et nært familiemedlem eller en erklæring fra den mindreårige udlændings skole om, at den mindreårige udlænding skal på lejrskole.

Det bemærkes, at rejselegitimation udstedt som følge af særlige omstændigheder alene vil skulle udstedes for det tidsrum, som er påkrævet af hensyn til rejsens varighed, og alene vil skulle være gyldigt for rejse til de lande, som udlændingen planlægger at transitere eller opholde sig i. Rejselegitimationen vil skulle indleveres til Udlændingestyrelsen efter benyttelsen.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 9*, at udlændingen i en periode på 5 år ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, såfremt Udlændingestyrelsen har nægtet udstedelse af eller inddraget en særlig rejselegitimation efter *stk. 3*, nr. 6-9.

Den foreslåede bestemmelse er dels en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, *stk. 8*, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3*, nr. 6, dels en udvidelse til også at omfatte tilfælde af misbrug efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3*, nr. 7-9. Det bemærkes, at der for så vidt angår videreførelsen af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, *stk. 8*, ikke er tilsigtet en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 96 som fremsat, s. 13.

Det betyder, at en udlænding, over for hvem der er truffet

afgørelse om at nægte udstedelse af eller at inddrage særlig rejselegitimation efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3*, nr. 6-9, ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i en periode på fem år regnet fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Det forudsættes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra den pågældende, hvis særlige rejselegitimation er nægtet udstedt eller inddraget, genoptager en sag efter de almindelige forvaltningsretlige regler, hvis faktiske forhold af betydning for sagen ændrer sig væsentligt i den periode, som udlændingen ikke vil kunne få udstedt ny rejselegitimation i.

Udlændingestyrelsen vil, hvis der foreligger særlige omstændigheder, kunne udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, over for hvem der er truffet afgørelse om at nægte at udstede særlig rejselegitimation eller inddrage en allerede udstedt særlig rejselegitimation efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3*, nr. 6-9, selv om der ikke er forløbet fem år fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse.

Med »særlige omstændigheder« forstår bl.a. tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes ret til familieliv, uddannelse eller arbejde med afgørende vægt taler for at give tilladelse til at foretage en specifik rejse ud af landet.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der opstår dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiemedlem.

Der vil efter omstændighederne også kunne gives tilladelse til, at en person foretager en specifik rejse som led i sit arbejde, hvis det vil medføre betydelig ulempe eller økonomisk tab for den pågældende eller dennes arbejdsgiver, såfremt rejsen ikke kan gennemføres.

Eksemplerne ovenfor er ikke udtryk for en udtømmende opremsning af tilfælde, hvor konkrete hensyn kan tale med afgørende vægt for at tillade en udlænding at foretage en specifik rejse, og hvor det derfor vil være berettiget at udstede ny rejselegitimation til brug for rejsen.

Det forudsættes, at en udlænding, over for hvem særlig rejselegitimation er nægtet udstedt, eller hvis særlige rejselegitimation er inddraget efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, *stk. 3*, nr. 6-9, selv vil skulle søge tilladelse til at få udstedt særlig rejselegitimation med henblik på at foretage en specifik rejse, og at den pågældende i den forbindelse vil skulle dokumentere, at betingelserne herfor er opfyldt. Som eksempel på sådan dokumentation kan nævnes en erklæring fra en læge om alvorlig sygdom hos et nært familiemedlem eller en erklæring fra den pågældendes arbejdsgiver om en forestående forretningsrejse.

Det bemærkes i den forbindelse, at rejselegitimation udstedt som følge af en sådan særlig omstændighed alene skal udstedes for det tidsrum, som er påkrævet af hensyn til rejsens varighed, og alene skal være gyldigt for rejse til de

lande, som udlændingen planlægger at transitere eller opholde sig i. Rejselegitimationen udstedes mod sædvanlig betaling. Rejselegitimationen skal afleveres efter benyttelsen.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 10*, at nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 5, vil udlændingen i en periode, der svarer til perioden for udrejseforbuddet, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre politiet har meddelt tilladelse efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen vil udstede rejselegitimation til brug for en specifik rejse til en udlænding, såfremt politiet har meddelt tilladelse dertil i medfør af straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

Det forudsættes, at personer, der er meddelt tilladelse efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt., af egen drift vil skulle søge om udstedelse af rejselegitimation til brug for en specifik rejse.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 11*, at Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister, i følgende tilfælde:

- 1) Når en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt særlig rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer enten den dansk udstedte særlige rejselegitimation, det nationalt udstedte pas eller den særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen.
- 2) Når en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter stk. 3, 4 eller 5.
- 3) Når indehaveren af et fremmedpas står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister. Dette gælder dog ikke i forhold til fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers reststilling.

Det bemærkes, at der efter gældende praksis ved spærring af en dansk udstedt rejselegitimation i Det Centrale Pasregister endvidere skal ske indberetning til de relevante databaser, herunder Schengeninformationssystemet og Interpols database for stjålede, ulovligt handlede, mistede eller ugyldiggjorte rejsedokumenter. Herved sikres, at grænsemyndighederne i såvel Danmark som andre lande har mulighed for at standse den pågældende i forbindelse med en eventuel kontrol, der foretages ved ind- og udrejsekontrol.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, *nr. 1*, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 10.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Udlændingestyrelsen vil kunne spærre et dansk udstedt rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas i Det Centrale Pasregister, såfremt det konstateres, at udlændingen er i besiddelse af både dansk udstedt rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer det ene rejsedokument hos styrelsen. Det

forudsættes, at Udlændingestyrelsen som altovervejende udgangspunkt spærre rejselegitimationen i et sådant tilfælde.

Herved sikres det, at en udlænding, som ikke deponerer enten sin dansk udstedte særlige rejselegitimation eller sit nationalt udstedte pas eller særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen, ikke længere vil kunne benytte rejsedokumentet/fremmedpasset til at rejse med.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, *nr. 2*, medfører, at Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister, når en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter stk. 3, 4 eller 5. Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen spærre rejselegitimationen, når den er inddraget.

Herved sikres det, at en inddraget rejselegitimation ikke vil kunne benyttes til at rejse med, f.eks. i tilfælde af, at det ikke har været muligt at inddrage rejselegitimationen fysisk.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, *nr. 3*, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 11, og medfører, at Udlændingestyrelsen kan spærre et dansk udstedt fremmedpas i Det Centrale Pasregister, såfremt indehaveren har opgivet sin bopæl i Danmark. Derved sikres det, at et fremmedpas, som tilhører en udlænding, der har opgivet sin bopæl i Danmark og står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister, ikke længere vil kunne benyttes til at rejse med.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke kunne finde anvendelse i forhold til indehavere af fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med statsløsekonventionen, da det ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser at spærre en statsløs persons fremmedpas, alene fordi den pågældende var registreret som udrejst i CPR. Det følger således af tillægget til statsløsekonventionen, at hvis indehaveren af et rejsedokument udstedt i medfør af statsløsekonventionen bosætter sig i et andet land end det, der har udstedt dokumentet, vil det være myndighederne i bosættelseslandet der vil skulle inddrage det gamle rejsedokument og tilbagesende det til den udstedende myndighed.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 12*, at et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejselegitimation af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kan kræves slettet i andre personers særlige rejselegitimation, og at den særlige rejselegitimation, hvori et barn ønskes slettet, midlertidigt kan inddrages med henblik på sletning. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personers særlige rejselegitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom.

De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, *1. og 2. pkt.*, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 2. pkt., sam-

menholdt med bestemmelsen i § 39, stk. 12, 3. pkt., og svarer til reglerne i paslovens § 2 a, stk. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, indebærer, at et barn under 15 år med selvstændigt pas, selvstændigt rejsedokument for flygtninge eller selvstændigt fremmedpas af den eller dem, der har forældremyndigheden over barnet, som hidtil vil kunne kræves slettet af andre personers rejsedokument for flygtninge eller fremmedpas. Bestemmelsen indebærer endvidere, at det rejsedokument for flygtninge eller fremmedpas, hvori et barn ønskes slettet, vil kunne inddrages midlertidigt med henblik på sletning af barnet.

Den eller de, der ønsker et barn slettet af andre personers særlige rejselogitimation, vil skulle dokumentere at være indehaver eller indehavere af forældremyndigheden over barnet, og at der er udstedt selvstændigt pas eller særlig rejselogitimation til det pågældende barn.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de gældende bestemmelser i paslovens § 2 a og udlændingelovens § 39, stk. 12, 2. pkt., jf. Folketingstidende 2002-03, Tillæg A, side 6231 ff., side 6239, og Tillæg B, side 1241 ff.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 39 a, stk. 12, 3. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personers særlige rejselogitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom. Det kan f.eks. være regler om, hvor og hvordan anmodninger om sletning af et barn skal indgives, og hvilken dokumentation der vil skulle fremlægges i den forbindelse.

Det foreslås i udlændingelovens § 39 a, *stk. 13*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af særlig rejselogitimation til udlændinge, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 1, om indgivelse og behandling af ansøgninger om særlig rejselogitimation, om gyldighedstid og rejsebegrænsning og om deponering af rejselogitimation. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselogitimation til udlændinge.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 13, *1. pkt.*, om fastsættelse af regler om udstedelse af særlig rejselogitimation er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 39, stk. 12, 1. pkt. Det er hensigten, at bestemmelsen udmøntes ved, at der i en bekendtgørelse vil blive fastsat regler, der i det væsentlige svarer til de gældende regler i udlændingebekendtgørelsen om udstedelse af særlig rejselogitimation, ligesom det er hensigten, at reglerne i videst muligt omfang vil have lighed med reglerne for udstedelse af nationalitetspas til danske statsborgere.

Udlændinge- og integrationsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse bl.a. kunne fastsætte nærmere regler om den fysiske udformning mv. af særlig rejselogitimation,

herunder vil der kunne fastsættes regler om, at form og udseende mv. skal følge de tilsvarende regler om pas til danske statsborgere tilpasset kravene til den særlige rejselogitimation.

Udlændinge- og integrationsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse endvidere bl.a. kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke udlændinge der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 1, om udstedelse af særlig rejselogitimation. Der vil i medfør heraf kunne fastsættes regler om, hvilke opholdstilladelser eller opholdsgrundlag der giver mulighed for, at Udlændingestyrelsen vil kunne udstede særlig rejselogitimation til den pågældende, ligesom der vil kunne fastsættes regler om, at særlig rejselogitimation vil kunne udstedes, når særlige grunde i øvrigt taler herfor. Det forventes, at der i medfør af bestemmelsen vil blive fastsat regler om, at de samme grupper af udlændinge, som i dag i medfør af udlændingebekendtgørelsen vil kunne få udstedt særlig rejselogitimation, fremadrettet også vil kunne få udstedt særlig rejselogitimation, idet det dog samtidig forventes at blive tydeliggjort, at også tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i Danmark i medfør af EU-reglerne som familiemedlem til en unionsborger, vil kunne få udstedt særlig rejselogitimation.

Udlændinge- og integrationsministeren vil endvidere i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om bl.a. indgivelse af og behandlingen af ansøgninger om særlig rejselogitimation. Det kan f.eks. være regler om, hvilken form for dokumentation der kan kræves vedlagt en ansøgning, til hvilken myndighed og hvordan ansøgninger skal indgives og regler om personligt fremmøde i forbindelse med en ansøgning.

Udlændinge- og integrationsministeren vil herudover kunne fastsætte regler om bl.a. gyldighedstid og rejsebegrænsning og om deponering af rejselogitimation. Det kan f.eks. være regler om længden af rejselogitimationens gyldighedsperiode, herunder forskellig gyldighedsperiode for forskellige persongrupper, f.eks. børn. Det kan endvidere være regler om, i hvilke tilfælde og over for hvilke grupper af udlændinge der vil skulle fastsættes en rejsebegrænsning i den særlige rejselogitimation, samt i hvilke tilfælde der vil kunne ske ophævelse af en fastsat rejsebegrænsning. Det kan desuden være regler om, i hvilke tilfælde der skal ske deponering af en udlændings nationalitetspas eller anden rejselogitimation, og i hvilke tilfælde nationalitetspasset eller rejselogitimationen vil skulle udleveres til den pågældende igen, herunder om vejledning til udlændingen i den forbindelse. De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 13, *2. pkt.*, vil udlændinge- og integrationsministeren kunne fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselogitimation til udlændinge. Det kan f.eks. være regler om, hvordan en afgørelse om inddragelse eller spærring skal meddeles den pågældende udlænding, og om hvilke myndigheder der vil skulle underrettes om en sådan afgørelse.

Det foreslås i § 39 a, *stk. 14*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af laissez-passes, herunder om, hvilke udlændinge der er omfattet af *stk. 2*, om indgivelse og behandling af ansøgninger om laissez-passes og om gyldighedstid for et laissez-passes.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse bl.a. kunne fastsættes regler om, hvilke udlændinge der har mulighed for at få udstedt et laissez-passes og i hvilke situationer, samt om gyldighedstiden for et laissez-passes, og hvilke områder og lande et laissez-passes vil kunne anvendes til at rejse i. Der vil endvidere bl.a. kunne fastsættes regler om, hvilken form for dokumentation der kan kræves vedlagt en ansøgning, hvilken myndighed og hvordan ansøgninger skal indgives til og regler om personligt fremmøde i forbindelse med en ansøgning.

Det bemærkes, at der med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse ikke tilsigtes ændringer i forhold til gældende praksis for udstedelse af laissez-passes. For en beskrivelse af gældende praksis for udstedelse af laissez-passes henvises til pkt. 2.3.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 3

Efter udlændingelovens § 44, *stk. 2*, betales for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens § 4 a og § 4 b.

I paslovens §§ 4 a og 4 b er der fastsat gebyr for udstedelse af pas til danske statsborgere og for optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse hermed.

Efter paslovens § 4 c fordobles gebyrerne efter §§ 4 a og 4 b, hvis et gyldigt eller udløbet pas tilhørende pasansøgeren ikke fremvises ved ansøgning, eller hvis passet fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse af pas eller udstedelse af nyt pas i gyldighedsperioden.

Det foreslås i udlændingelovens § 44, *stk. 2*, at indsætte en henvisning til paslovens § 4 c, således at der for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelsen af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a, 4 b, og 4 c.

Det betyder, at gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen fremover vil skulle fordobles, hvis en gyldig eller udløbet rejselegitimation tilhørende udlændingen ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse heraf eller udstedelse af ny rejselegitimation i gyldighedsperioden.

Til nr. 4

Efter udlændingelovens § 44, *stk. 3*, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p og 9 q.

Det fremgår af udlændingebekendtgørelsens § 32, *stk. 6*, at der opkræves et gebyr, der fastsættes omkostningsbestemt, for udstedelse af hvert opholdskort, der udstedes på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse, eller når udlændingen ønsker ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde. Der opkræves dog ikke gebyr for opholdskort, der udstedes ved ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller ved navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Efter den foreslåede nye affattelse af § 44, *stk. 3*, opkræves et gebyr på 1200 kr. for genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Forslaget indebærer, at størrelsen af det beløb, der skal betales i gebyr for udstedelse af erstatningsopholdskort, vil fremgå af udlændingeloven som et fast beløb i stedet for at blive fastsat omkostningsbestemt i en vejledning, der udstedes årligt. Forslaget indebærer endvidere, at gebyret vil være det samme, uanset om der ansøges om udstedelse af erstatningsopholdskort i Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udlændingestyrelsen.

Det foreslåede beløb på 1200 kr. (afrundet) er fastlagt på baggrund af Udlændingestyrelsens omkostninger til udstedelse af erstatningsopholdskort.

Beløbet vil blive reguleret fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44, *stk. 4*, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, hvortil der henvises.

Der ændres med forslaget ikke på, hvornår der skal betales gebyr for udstedelse af et erstatningsopholdskort. Den foreslåede affattelse er således, bortset fra forslaget om, at gebyret fastsættes i loven i stedet for omkostningsbestemt, med mindre sproglige justeringer en sammenskrivning af de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 44, *stk. 3*, og udlændingebekendtgørelsens § 32, *stk. 6*.

Det bemærkes, at udlændingebekendtgørelsens § 32, *stk. 6*, vil blive ophævet, hvis lovforslaget vedtages.

Til nr. 5

I lovforslagets § 1 nr. 4, foreslås det, at det i udlændingelovens § 44, stk. 3, 1. pkt., fastsættes, at der for genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handle måde, opkræves et gebyr på 1200 kr.

Det foreslås i udlændingelovens § 44 at indsætte et *stk. 4*, hvorefter beløbet, der er angivet i *stk. 3*, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

Det betyder, at det gebyr for genudstedelse af et opholdskort, der er fastsat i udlændingelovens § 44, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, en gang om året vil blive reguleret efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og at det herefter fremkomne beløb vil skulle afrundes til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

Gebyret for et erstatningsopholdskort, herunder som satsreguleret pr. 1. januar 2023 vil fremgå af den vejledning om regulering af beløbssatser efter udlændingeloven m.v., som årligt udstedes af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Til nr. 6

Efter udlændingelovens § 44, stk. 1, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om betaling for ansøgninger om visum og forlængelse af visum.

Efter udlændingelovens § 44, stk. 2, betales for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens § 4 a og § 4 b.

Efter udlændingelovens § 44, stk. 3, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p og 9 q.

Udstedelse af laissez-passers er i dag ikke nærmere reguleret i udlændingeloven, men følger af praksis på udlændingeområdet, og indgivelse af en ansøgning om laissez-passers er ikke gebyrbelagt.

Det foreslås, at udlændingelovens § 44 nyaffattes med henblik på ikrafttrædelse den 1. marts 2022.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling for ansøgninger om visum og forlængelse af visum.

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 44, stk. 1, og indebærer, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler

om betaling for ansøgninger om visum og om forlængelse af visum. Nyaffattelsen af *stk. 1* sker alene af lovtekniske grunde, og der er således ikke tiltænkt en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Udlændinge- og integrationsministeren vil efter bestemmelsen således, som i dag, kunne fastsætte regler, som er i overensstemmelse med visumkodeksen, om i hvilke tilfælde der henholdsvis opkræves og ikke opkræves gebyr for ansøgninger om visum og forlængelse af visum. Ministeren vil herunder bl.a. kunne fastsætte regler om, at der ikke opkræves gebyr for børn under seks år, og at der opkræves visumgebyr for ansøgninger om visum ved grænsen. Ministeren vil endvidere bl.a. kunne fastsætte regler om, at opkrævning af gebyr kan undlades bl.a. af humanitære årsager, og at der ikke opkræves gebyr ved ansøgning om såkaldt nødvisum i tilfælde af flyforsinkelse, uforudset flyruteændring, nødlanding eller lignende omstændigheder. Ministeren vil herudover bl.a. kunne fastsætte regler om, at der opkræves gebyr for en ansøgning om forlængelse af visum i op til 90 dage, men at der ikke skal betales gebyr for en forlængelse af visum i op til 90 dage, hvis visumindehaveren dokumenterer, at der foreligger force majeure eller humanitære årsager.

Den gældende bemyndigelse er udnyttet i § 27 i bekendtgørelse nr. 1287 af 14. juni 2021 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum. Det forventes ikke, at der som følge af nyaffattelsen af § 44, stk. 1, vil ske en ændring af § 27 i bekendtgørelse nr. 1287 af 14. juni 2021.

Det foreslås i *stk. 2*, at der for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelsen af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a, 4 b, og 4 c.

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 44, stk. 2, ligesom bestemmelsen indeholder de ændringer af § 44, stk. 2, som foreslås foretaget ved lovforslagets § 1, nr. 3. Der henvises herom til bemærkningerne til § 1, nr. 3 ovenfor. Nyaffattelsen af udlændingelovens § 44, stk. 2, sker alene af lovtekniske grunde, og der er således ikke tiltænkt en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Efter bestemmelsen vil der for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen skulle betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelsen af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a og 4 b, ligesom gebyret vil skulle fordobles, jf. paslovens § 4 c, hvis en gyldig eller udløbet rejselegitimation tilhørende udlændingen ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse heraf eller udstedelse af ny rejselegitimation i gyldighedsperioden.

Det foreslås i *stk. 3*, at der ved indgivelse af en ansøgning til Udlændingestyrelsen eller til Styrelsen for International Rekruttering og Integration om udstedelse af laissez-passes efter § 39 a, stk. 2, betales et gebyr på 300 kr. for ansøgere, der er fyldt 18 år, og et gebyr på 150 kr. for ansøgere under 18 år, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Det betyder, at der fremadrettet som udgangspunkt ved indgivelse af en ansøgning om laissez-passes til Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil skulle betales et gebyr på 300 kr., når ansøgeren er fyldt 18 år, og et gebyr på 150 kr., når ansøgeren er under 18 år.

Det er alderen på ansøgningstidspunktet, der vil være afgørende for størrelsen af det gebyr, ansøgeren skal betale for indgivelse af ansøgningen om laissez-passes.

Gebyrerne er skønsmæssigt fastsat under hensyntagen til bl.a. prisen på rejsedokument for flygtninge og fremmedpas, som udgør 890 kr. i 2021-niveau for en voksen, og overstiger ikke de omkostninger, der er forbundet med behandlingen af en ansøgning om udstedelsen af et laissez-passes.

Beløbene vil blive reguleret fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 5, hvortil der henvises.

Gebyret for et laissez-passes, herunder som satsreguleret pr. 1. januar 2023, vil fremgå af den vejledning om regulering af beløbssatser efter udlændingeloven m.v., som årligt udstedes af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse ikke skulle betales gebyr i forbindelse med udstedelse af laissez-passes til en udlænding, hvor Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Det vil f.eks. kunne være tilfældet ved første indrejse i Danmark for et familiesammenført familiemedlem til en herboende flygtning, hvor familiemedlemmet ikke er i besiddelse af eller i stand til at skaffe sig nationalitetspas eller anden gyldig rejselogitimation, og hvor Udlændingestyrelsen derfor af egen drift i forlængelse af behandlingen af ansøgningen om familiesammenføring bemyndiger udstedelse af laissez-passes via en dansk repræsentation i udlandet med henblik på udlændingens indrejse i Danmark.

Det foreslås i *stk. 4*, at der for genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr på 1200 kr. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag

eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Bestemmelsen i stk. 4 er en fuldstændig videreførelse af indholdet af bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 4, hvortil der henvises. Nyaffattelsen af stk. 4 sker således alene af lovtekniske grunde.

Det foreslås i *stk. 5*, at de beløb, der er angivet i stk. 3 og 4, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

Det betyder, at det i stk. 3, fastsatte gebyr for indgivelse af en ansøgning til Udlændingestyrelsen eller til Styrelsen for International Rekruttering om udstedelse af laissez-passes, og det i stk. 4 fastsatte gebyr for genudstedelse af et opholdskort vil blive satsreguleret fra og med 2023 en gang om året. Det betyder endvidere, at de regulerede beløb vil blive afrundet til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.

Gebyrerne, herunder som statsreguleret pr. 1. januar 2023, vil fremgå af den vejledning om regulering af beløbssatser efter udlændingeloven m.v., som årligt udstedes af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det bemærkes, at den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 44, sker af lovtekniske grunde som følge af, at forslaget om ændring af reglerne om betaling for erstatningsopholdskort og forslaget om betaling for indgivelse af en ansøgning om laissez-passes vil skulle træde i kraft på forskellige tidspunkter.

Til nr. 7

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 9, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., træffes af Udlændingestyrelsen.

Det foreslås i § 46, *stk. 1*, at ændre henvisningen til § 46, stk. 9, til en henvisning til bestemmelsens stk. 10.

Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 8, i udlændingelovens § 46 efter stk. 7, foreslås indsat et nyt stk. 8, hvorefter § 46, stk. 8-10, bliver stk. 9-11.

Med den foreslåede ændring sikres det, at der sker en korrekt henvisning i udlændingelovens § 46, stk. 1, til undtagelserne fra udgangspunktet om, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse efter udlændingeloven.

Til nr. 8

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 9, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og

36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., træffes af Udlændingestyrelsen.

Afgørelser om bl.a. laissez-passes efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, vil således kunne træffes af Udlændingestyrelsen i medfør af § 46, stk. 1.

Det foreslås i § 46 efter stk. 7, at indsætte et nyt *stk. 8*, hvorefter afgørelser om laissez-passes efter § 39 a, stk. 2, foruden af Udlændingestyrelsen, jf. stk. 1, kan træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Det betyder, at afgørelser om laissez-passes efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 2, udover at ville kunne træffes af Udlændingestyrelsen efter § 46, stk. 1, også vil kunne træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration i det omfang, der er behov for det på denne styrelses sagsområder.

Til nr. 9

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 7, nr. 4, kan Udlændingestyrelsens afgørelser om spærring af dansk udstedt rejselegitimation i Det Centrale Pasregister i medfør af § 39, stk. 10 og 11, ikke påklages.

Det foreslås i § 46 a, stk. 7, nr. 4, at ændre henvisningen til § 39, stk. 10 og 11, til en henvisning til § 39 a, stk. 11.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at reglerne om spærring af særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister foreslås flyttet fra udlændingelovens § 39, stk. 10 og 11, til den nye bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, stk. 11, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

Med den foreslåede ændring sikres det, at der i udlændingelovens § 46 a, stk. 7, nr. 4, sker en korrekt henvisning til reglerne om spærring af særlig rejselegitimation.

Til nr. 10

Efter udlændingelovens § 47, stk. 1, meddeler udenrigsministeren opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, af artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration bistår i praksis Udenrigsministeriet med at foretage den nødven-

dige kontrol af ansøgere, der søger om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Det foreslås i udlændingelovens § 47, *stk. 1*, at indsætte et 3. *pkt.*, hvorefter udenrigsministeren kan meddele tilbagerejsetilladelse til en udlænding, der er omfattet af 1. eller 2. *pkt.*, og som opholder sig lovligt i her i landet.

Det betyder, at udenrigsministeren fremover vil kunne meddele tilbagerejsetilladelse til en udlænding, som udenrigsministeren har meddelt opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, 1. eller 2. *pkt.* En tilbagerejsetilladelse udgør dokumentation for, at indehaveren har tilladelse til at genindrejse i Danmark. Det er en betingelse efter bestemmelsen, at udlændingen opholder sig lovligt her i landet. Det betyder, at udlændingen er meddelt opholdstilladelse i Danmark.

Dette vil f.eks. kunne være i et tilfælde, hvor en udlænding, der er indrejst i Danmark efter at være blevet meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren, skal foretage en konkret rejse ud af Danmark, men endnu ikke har fået udstedt et opholdskort, der kan dokumentere, at vedkommende har en opholdstilladelse i Danmark og dermed ret til at indrejse. Det vil endvidere kunne være tilfældet, at en udlænding har mistet sit opholdskort under et ophold i udlandet og derfor har brug for en tilbagerejsetilladelse for at kunne genindrejse i Danmark.

Det bemærkes, at ligesom Styrelsen for International Rekruttering og Integration bistår Udenrigsministeriet med at foretage den nødvendige kontrol af ansøgere, der søger om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration også kunne bistå udenrigsministeren med udstedelsen af tilbagerejsetilladelse til personer, der er omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Til nr. 11

Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 4, kan Udlændingestyrelsens afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af dansk rejsedokument for flygtninge indbringes for Flygtningenævnet.

Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 5. *pkt.*, har påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-6, opsættende virkning.

Det foreslås i udlændingelovens § 53 a, *stk. 2, 5. pkt.*, at ændre henvisningen til nr. 1-6, til en henvisning til nr. 1-3 og 5-6, så alene påklage til Flygtningenævnet af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3 og 5-6, har opsættende virkning.

Påklage af en afgørelse som nævnt i udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 4, om Udlændingestyrelsens afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af dansk rejsedokument for flygtninge vil således fremover ikke have opsættende virkning.

Det betyder, at hvis Udlændingestyrelsen f.eks. træffer afgørelse om at inddrage et rejsedokument for flygtninge, fordi indehaveren af rejsedokumentet ikke længere har opholdstilladelse i Danmark som flygtning, eller fordi det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, så vil afgørelsen have virkning med det samme, også selv om den måtte blive påklaget til Flygtningenævnet.

Til nr. 12

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, at en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, indberettes som uønsket til Schengeninformationssystemet i en række nærmere angivne tilfælde.

SIS-tilbagesendelsesforordningen gør det obligatorisk at indberette afgørelser om tilbagesendelse i SIS.

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 3, stk. 1, at medlemsstaterne indlæser indberetninger om tilbagesendelse i SIS om tredjelandsstatsborgere, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse, med henblik på at kontrollere, at forpligtelsen til at vende tilbage er blevet overholdt, og at støtte håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse. En sådan indberetning skal indlæses straks efter, at afgørelsen om tilbagesendelse er truffet.

En indberetning om tilbagesendelse kan efter artikel 3, stk. 2, undlades, når en afgørelse om tilbagesendelse vedrører en tredjelandsstatsborger, der er frihedsberøvet, men den pågældende venter på at blive udsendt. Hvis den pågældende løslades uden at blive udsendt, indlæses indberetningen om tilbagesendelse straks.

Det følger af artikel 3, stk. 3, at det kan undlades at indlæse en indberetning om tilbagesendelse, når afgørelsen er truffet ved en medlemsstats ydre grænse, og afgørelsen omgående er blevet fuldbyrdet.

Det følger af artikel 3, stk. 4 og 5, at fristen for frivillig udrejse, enhver forlængelse af denne frist samt enhver suspendering eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse skal registreres i indberetningen om tilbagesendelse. Udsættelse af håndhævelsen kan bl.a. bero på indgivelse af en klage.

Udlændingemyndighederne indberetter, jf. nedenfor, udlændinge, der er genstand for en tilbagesendelsesafgørelse, i SIS.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 g indsættes to nye stykker.

Det følger af den foreslåede § 58 g, *stk. 3*, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 g, *stk. 3*, vil indebære, at en udlænding indberettes i Schengeninformationssystemet (SIS), hvis den pågældende er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, hvori § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejse-system (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold m.v.) ophæves. Nærværende bestemmelse er således en genfremsættelse af den i § 2 ophævede bestemmelse, hvilket er nødvendigt af lovtekniske grunde.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslag L 185 af 4. marts 2021 som fremsat, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A.

Det følger af den foreslåede § 58 g, *stk. 4*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at en udlændingemyndighed kan indberette en udlænding efter *stk. 3* på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 g, *stk. 4*, vil medføre, at én eller flere udlændingemyndigheder ved udlændinge- og integrationsministerens bestemmelser herom vil kunne foretage indberetninger af udlændinge i SIS på én eller flere udlændingemyndigheders vegne.

Det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvorefter Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en periode – får kompetence til at foretage indberetninger på de øvrige udlændingemyndigheders vegne uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige myndigheder i det væsentlige ikke er bemandet. Inden for almindelig kontortid vil Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Hjemrejsestyrelsen, herunder nævnene, som udgangspunkt skulle foretage indberetninger på egne vegne.

Det er endvidere forventningen, at det vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald for en periode – på alle tidspunkter af døgnet vil skulle foretage de nødvendige indberetninger mv. på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Bekendtgørelsen vil endvidere i relevant omfang indeholde nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling.

Der vil kunne ske ændringer i opgavefordelingen mellem udlændingemyndighederne, f.eks. hvis der sker organisati-

onsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

Til nr. 13

Det følger af udlændingelovens § 58 h, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Udlændingelovens § 58 h er ændret ved lov nr. 721 af 27. april 2021, men ændringerne er endnu ikke trådt i kraft, hvilket sker ved udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse. Når ændringen af bestemmelsen er trådt i kraft, vil det følge af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og 2, at udlændingemyndighederne forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom, og at finder udlændingemyndighederne efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS, slettes den pågældende i SIS.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 h indsættes et stk. 3, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at en udlændingemyndighed kan forestå konsultationer efter stk. 1 på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 h, stk. 3, vil medføre, at én eller flere udlændingemyndigheder ved udlændinge- og integrationsministerens bestemmelser herom vil kunne forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen på én eller flere udlændingemyndigheds vegne.

Det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvorefter Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en periode – får kompetence til at foretage konsultationer på de øvrige udlændingemyndigheds vegne uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige myndigheder i det væsentlige ikke er bemandet. Inden for almindelig kontortid vil Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Hjemrejsestyrelsen, herunder nævnene, som udgangspunkt skulle foretage konsultationer på egne vegne.

Det er endvidere forventningen, at det vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald for en periode – på alle tidspunkter af døgnet vil skulle foretage de nødvendige konsultationer mv. på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Bekendtgørelsen vil endvidere i relevant omfang indeholde nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling.

Der vil kunne ske ændringer i opgavefordelingen mellem udlændingemyndighederne, f.eks. hvis der sker organisati-

onsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

Til nr. 14

Der er ikke i det eksisterende retsgrundlag hjemmel til at pålægge bødestraf i tilfælde, hvor virksomheder, der beskæftiger sig med håndtering af luftfartspassagerer mv. ved flyvepladser, eller som i øvrigt er beskæftiget ved flyvepladser, gennem uagtsomme handlinger forårsager, at luftfartspassagerer mv. ved ankomst med fly fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol, jf. Schengenrænskodeksens artikel 8, jf. udlændingelovens § 38, stk. 1.

Det foreslås, at der i udlændingeloven indsættes et nyt § 59 c.

Det foreslås i § 59 c, stk. 1, at med bøde straffes juridiske personer, der forårsager, at personer ombord på fly ved ankomst fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejser uden først at være blevet underkastet den påkrævede indrejsekontrol i henhold til Schengenrænskodeksens.

Forslaget vil indebære, at det vil være muligt at pålægge bødestraf til bl.a. virksomheder, der er beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer ved flyvepladser, i de tilfælde, hvor de pågældende virksomheder forårsager, at tilrejsende fra ikke-Schengenlande ikke underkastes den påkrævede indrejsekontrol.

Bestemmelsen vil rette sig mod virksomheder, der er beskæftiget med håndtering af luftfartspassagerer ved flyvepladser. Sådanne virksomheder udgør navnlig transportselskaber, handlingsselskaber, flyselskaber eller lignende. Der vil også kunne være tale om virksomheder som flyvepladser. Det vil navnlig være virksomheder, der er beskæftiget med eller udfører konkrete opgaver i relation til håndtering, herunder transport, af passagerer, der ankommer fra destinationer uden for Schengenområdet. Andre virksomheder, der er beskæftiget ved flyvepladser, vil også være omfattet.

Virksomheders strafansvar følger af udlændingelovens § 61, hvorefter der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Bestemmelsen vil finde anvendelse ved godkendte grænseovergangssteder, jf. udlændingelovens § 38, stk. 3, hvortil der ankommer fly fra ikke-Schengenlande. Godkendte grænseovergangssteder vil således i denne sammenhæng udgøre flyvepladser.

Den foreslåede ordning vil finde anvendelse i alle situationer, hvor et fly ankommer fra destinationer uden for Schengenområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil derimod ikke finde anvendelse ved de indre Schengenrænser, uanset om der er gen-

indført midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser, jf. udlændingelovens § 38, stk. 2.

Der skal være tale om mindst en uagtsom handling for, at bestemmelsen vil kunne finde anvendelse.

Eksempler på sådanne uagtsomme handlinger kan være manglende omhu ved betjening af et dørstyringssystem, der skal lede nyankomne passagerer mod det rette område på en flyveplads. Endvidere vil der kunne være tale om forkert transport med bus eller lignende transport fra et område på flyvepladsen til et andet område.

Det er en betingelse for, at bestemmelsen vil kunne finde anvendelse, at det konstateres, at handlingen har ført til, at de pågældende passagerer mv., der ankommer fra ikke-Schengenlande, ikke er blevet underkastet indrejsekontrol efter Schengenrænsekodeksens artikel 8.

Bøden i førstegangstilfælde bør som udgangspunkt udmåles til 40-50.000 kr. pr. overtrædelse af bestemmelsen. Ved udmåling af bødestrafpen bør den udviste uagtsomhed og sagens øvrige omstændigheder tages i betragtning.

Det kan indgå som formildende omstændigheder i udmålingen af bøden, hvis der er tale om situationer, hvor der alene er udvist en mindre grad af uagtsomhed. Herudover kan det indgå som en formildende omstændighed, hvis virksomheden har søgt at genoprette den skade, der er forvoldt ved den strafbare handling, f.eks. ved at underrette politiet om, at der er sket en forkert afsætning med henblik på, at antallet af passagerer mv., der ikke indrejsekontrolleres, begrænses mest muligt.

Det foreslås i § 59 c, stk. 2, at ved straffens udmåling efter stk. 1 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller i gentagelsestilfælde.

Gentagelsestilfælde udgør en skærpende omstændighed, hvor bøden efter omstændighederne som udgangspunkt bør udmåles til end 80-100.000 kr. pr. overtrædelse af bestemmelsen. Med gentagelsestilfælde menes, at virksomheden tidligere er straffet for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, uanset at de konkrete omstændigheder, dvs. den fejl, der lå til grund for en tidligere straf, ikke nødvendigvis svarer til den fejl, der er begået ved en ny sag om overtrædelse af bestemmelsen.

Tilfælde, hvor handlingen begås forsætligt, vil ligeledes udgøre en skærpende omstændighed i såvel førstegangstilfælde som gentagelsestilfælde. Forsætlige handlinger kan bl.a. være begået af flypersonale, der efter flyets ankomst forårsager, at passagererne omgår indrejsekontrollen ved misbrug af medarbejderkort eller lignende.

Hvis et enkelt tilfælde af forkert afsætning af passagerer skyldes uagtsomme eller forsætlige handlinger i flere virksomheder, vil disse virksomheder hver især kunne ifalde strafansvar.

Udmåling af bødestraf vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 2

Med § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen blev der i udlændingelovens § 58 g indsat et stk. 3, hvorefter udlændingemyndighederne i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Det foreslås, at § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, som endnu ikke er trådt i kraft, ophæves.

Den foreslåede ophævelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 12, hvori udlændingelovens § 58 g, stk. 3, i sin helhed foreslås genfremsat. Ophævelsen sker således alene af lovtekniske grunde.

Til § 3

Til nr. 1

Rådet for Etniske Minoriteter har haft sit navn siden vedtagelsen af integrationsloven den 1. januar 1999. Af integrationslovens §§ 43 og 44 fremgår rådets nuværende navn "Rådet for Etniske Minoriteter". Med lovforslaget foreslås, at rådet ændrer navn til "Det Nationale Integrationsråd", således at rådets navn afspejler rådets virke og rolle som et råd, der rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark. Med den foreslåede ændring af rådets navn til "Det Nationale Integrationsråd" understreges også, at rådet besidder stor viden inden for integrationsområdet, og dermed kan udgøre en væsentlig dialogpartner for udlændinge- og integrationsministeren, samt udgøre en klar stemme i den offentlige debat, når integrationsindsatsen i Danmark drøftes, og når indsatserne skal udformes.

Overalt i integrationsloven foreslås det at konsekvensrette rådets navn, så der i stedet for rådets nuværende navn, "Rådet for Etniske Minoriteter" vil stå "Det Nationale Integrationsråd".

Der henvises til pkt. 2.8. i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af integrationslovens § 2, stk. 6, at der ved en indvandrer i samme lov forstås 1) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, 2) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9 i-9 l, 3) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 p, 4) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 4, 5) en udlænding med opholdstilladelse efter § 9 d, 6) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 f, 7) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på grund af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er omfattet af nr. 4-6, eller med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9 m eller 9 n eller § 9 q, stk. 2, 8) en udlænding, som uden at være omfattet af nr. 9 har fast, lovligt ophold her i landet i medfør af udlændingelovens § 1, eller 9) en udlænding, som har ophold her i landet i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 6, nr. 5*, indsættes en henvisning til udlændingeloven.

Strukturen i den gældende bestemmelse i § 2, stk. 6, nr. 5, følger ikke strukturen i de øvrige numre i stk. 6, idet der i § 2, stk. 6, nr. 5, alene henvises til § 9 d, og ikke til udlændingelovens § 9 d.

Det skyldes, at der ved indsættelsen af § 2, stk. 6, nr. 5, i lov nr. 571 af 31. maj 2010, ved en fejl, ikke blev indsat en henvisning til udlændingeloven.

Den foreslåede ændring af § 2, stk. 6, nr. 5, er således alene en lovteknisk ændring og vil ikke indebære nogen materiel ændring af retstilstanden.

Til nr. 3

Det fremgår af integrationslovens § 2, stk. 8, 1. pkt., at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af stk. 2, 3, 4 eller 6.

Det foreslås, at § 2, *stk. 8, 1. pkt.*, ændres således, at det fremgår, at det er enten Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationslovens 2, stk. 2, 3, 4 eller 6.

Ved lov nr. 102 af 3. februar 2016, overtog Styrelsen for International Rekruttering og Integration kompetencen til at træffe afgørelser om opholdstilladelse efter en række bestemmelser, som er anført i udlændingelovens § 46, stk. 2, herunder bl.a. opholdstilladelser på baggrund af bl.a. beskæftigelse, uddannelse, au-pair ophold og praktik i Danmark efter udlændingelovens §§ 9 a, 9 i, 9 j, 9 k, 9 l eller 9 p. Der blev i forbindelse hermed ikke foretaget en konsekvensændring af integrationslovens § 2, stk. 8, 1. pkt.

Den foreslåede ændring af integrationslovens § 2, stk. 8, 1.

pkt., er alene en konsekvensændring som følge af, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration træffer afgørelser om, hvorvidt en udlænding kan meddeles opholdstilladelse efter en række bestemmelser i udlændingeloven vedrørende bl.a. beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 46, stk. 2. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil som følge heraf tillige træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven, jf. § 2, stk. 1, jf. § 2, stk. 8, 1. pkt.

Der er således tale om en konsekvensrettelse, som ikke vil indebære en materiel ændring af retstilstanden.

Til nr. 4

Det fremgår af § 20, stk. 4 i integrationsloven, at jobparate udlændinge selv skal booke jobsamtaler digitalt.

Det følger af den foreslåede ændring af integrationslovens § 20, *stk. 4*, at aktivitetsparate udlændinge fremover, ligesom jobparate udlændinge, selv skal booke jobsamtaler digitalt.

Den foreslåede ændring vil medføre, at aktivitetsparate udlændinge, ligesom de jobparate udlændinge, vil være forpligtet til selv at booke jobsamtaler digitalt.

Selvbooking af jobsamtaler vil skulle ske digitalt, men vil ikke nødvendigvis skulle foregå via Jobnet, således som det gælder for andre målgrupper efter de gældende regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Selvbooking af jobsamtaler for aktivitetsparate udlændinge vil således fortsat kunne foregå via Jobnet, men det vil også være muligt via andre løsninger. Det vil således være muligt for kommuner at tilbyde mulighed for at selvbooke jobsamtaler i jobcenteret fx via kommunens egen hjemmeside eller fremmødestandere.

Hvis den aktivitetsparate udlænding ikke booker inden for en fastsat frist, vil det som hidtil i forhold til de jobparate udlændinge, jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 210 som fremsat, s. 70, kunne få betydning for udlændingens ydelse. Kommunen vil i disse situationer skulle tage stilling til, om der er grundlag for en sanktion. Det vil sige, at jobcenteret bl.a. vil skulle partshøre vedkommende.

Jobcenteret vil ligesom over for de jobparate udlændinge kunne beslutte, at den aktivitetsparate udlænding skal undtages fra kravet om at booke jobsamtaler digitalt, hvis den aktivitetsparate udlændings sproglige og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at den pågældende vil kunne opfylde kravene. Jobcenteret vil skulle sørge for, at den aktivitetsparate udlænding hurtigst muligt bliver i stand til at opfylde kravene.

Som hidtil for så vidt angår de jobparate, vil kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering kunne fratage en aktivitetsparat udlænding retten til selvbooking, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at den pågældende booker jobsamtaler på en anden måde end aftalt, eller på en måde, som kommu-

nalbestyrelsen vurderer vil medføre, at kontaktføreløbet ikke kan gennemføres efter hensigten.

Kommunalbestyrelsen vil således, ligesom for de jobparate udlændinge, have mulighed for efter en konkret vurdering at fravige udgangspunktet, hvis der f.eks. foreligger misbrug af ordningen, eller den aktivitetsparate udlænding ikke har de fornødne kompetencer til selv at booke jobsamtaler.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen, som hidtil i forhold til de jobparate, også for så vidt angår de aktivitetsparate udlændinge, efter en konkret vurdering, f.eks. vil kunne beslutte, at selvbooking ikke vil skulle være gældende i de tilfælde, hvor en udlænding booker mange jobsamtaler ud over det aftalte, booker flere jobsamtaler tidsmæssigt tæt på hinanden eller hyppigt ombooker jobsamtaler. Fravigelse af udgangspunktet vil endvidere kunne ske, hvis kommunalbestyrelsen (i praksis jobcenteret) f.eks. vurderer, at det er uforholdsmæssigt svært eller umuligt for den aktivitetsparate udlænding selv at booke jobsamtaler, fordi udlændingen har meget ringe it-kundskaber, har betydelige sproglige barrierer bestående i manglende beherskelse af dansk, eller har betydelig fysisk, kognitiv eller psykisk funktionsnedsættelse, eller hvis afholdelsen af jobsamtalen vil være betinget af særlige lokaliteter eller deltagelse af en tolk.

Jobcenteret vil således, ligesom over for de jobparate udlændinge, have mulighed for på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte aktivitetsparate udlændings dansk-kundskaber, it-mæssige kompetencer og andre forudsætninger, kunne beslutte at undtage den pågældende fra kravet om selvbooking. Jobcenteret vil i disse tilfælde selv skulle fastsætte de konkrete tidspunkter for den aktivitetsparate udlændings jobsamtaler.

Den foreslåede bestemmelse forventes at give den enkelte udlænding medindflydelse på tilrettelæggelsen af og indholdet i sit kontaktføreløb. Derved forventes det ligeledes, at udlændingens muligheder for at komme i arbejde styrkes. Hensigten er, at den enkelte udlænding skal tage ansvar for eget forløb, hvilket i sidste ende skal styrke udlændingens muligheder for at komme i job.

Der henvises til pkt. 2.7 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 5

Af kapiteloverskriften til det nuværende kapitel 8 i integrationsloven fremgår Rådet for Etniske Minoriteters nuværende navn.

Med lovforslaget foreslås, at Rådet for Etniske Minoriteter skifter navn til ”Det Nationale Integrationsråd”. Baggrunden for ændringen er et ønske om, at rådets navn skal afspejle rådets virke og formål som et råd, der rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for den samlede integrationsindsats.

Som konsekvens heraf foreslås det, at kapiteloverskriften til integrationslovens *kapitel 8 om Integrationsråd og Rådet*

for Etniske Minoriteter ændres til ”Integrationsråd og Det Nationale Integrationsråd”.

Der henvises til pkt. 2.8 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 6

Oprettelsen af integrationsråd i kommunerne er reguleret i integrationslovens § 42.

Af § 42, stk. 1, fremgår, at det er frivilligt for kommunalbestyrelsen at oprette et integrationsråd.

Efter § 42, stk. 2, kan et integrationsråd afgive vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer eller introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen. Det fremgår også, at udtalelserne skal offentliggøres.

Af § 42, stk. 3, fremgår, at integrationsrådet skal bestå af mindst syv medlemmer med bopæl i kommunen, som udpeges af kommunalbestyrelsen, samt at integrationsrådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Efter den gældende § 42, stk. 4, skal medlemmerne udpeges blandt medlemmer fra lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen og blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen.

Det er efter § 42, stk. 5 og stk. 6, kommunalbestyrelsen, der drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet samt fastsætter forretningsorden for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden.

Det foreslås, at integrationslovens § 42 nyaffattes.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, hvorefter kommunalbestyrelsen kan oprette et integrationsråd, foreslås videreført. Det betyder, at det fortsat vil være frivilligt for kommunalbestyrelsen som øverste myndighed at beslutte, om der skal oprettes et integrationsråd, samt at de integrationsråd, der oprettes, vil afspejle den enkelte kommunalbestyrelses ønsker og behov for rådgivning i forbindelse med kommunens varetagelse af integrationsindsatsen.

Bestemmelsens *stk. 2*, foreslås ændret, således at integrationsrådet ikke længere skal afgive vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer eller introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen, men at integrationsrådene fremover vil skulle rådgive og informere kommunalbestyrelsen om forhold af betydning for den lokale integrationsindsats. Det vil betyde, at fokus for integrationsrådenes rådgivning og information af kommunalbestyrelsen udvides, så det i højere grad vil være hele den sammenhængende integrationsindsats, der er omdrejningspunktet for integrationsrådenes vejledende udtalelser. Det vil også betyde, at der skabes parallelitet til den

foreslåede ændring af Rådet for Etniske Minoriteters virke efter § 44, stk. 4. Det foreslås samtidig, at det gældende krav om at integrationsrådets udtalelser skal offentliggøres, bortfalder. Det vil betyde, at det bliver frivilligt for kommunalbestyrelsen, om den vil offentliggøre integrationsrådernes udtalelser. Kommunalbestyrelsen vil fortsat kunne beslutte at offentliggøre integrationsrådets udtalelser.

Bestemmelsens *stk. 3*, hvorefter integrationsrådene skal bestå af mindst syv medlemmer med bopæl i kommunen, som udpeges af kommunalbestyrelsen, og bestemmelsens *stk. 4*, hvorefter kommunalbestyrelsen fastsætter medlemstallet i integrationsrådet, som udpeges blandt medlemmer af lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen, samt blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen, foreslås ændret, således at kriterierne for udvælgelse af medlemmer til integrationsrådene vil blive samlet i et nyt stykke. Af bestemmelsen vil fremgå, at det er kommunalbestyrelsen, der udpeger medlemmerne til integrationsrådene. Det vil betyde, at der ikke længere vil skulle stilles krav om, at kommunalbestyrelsen skal udpege et obligatorisk antal af medlemmer til integrationsrådene, samt at kravet om at integrationsrådernes medlemmer skal udpeges blandt bestemte foreninger vil bortfalde. Ændringen vil medføre, at rammerne for at oprette et integrationsråd i kommunen bliver mere fleksible, således at kommunalbestyrelsen egenhændigt vil kunne beslutte hvor mange medlemmer, et integrationsråd skal bestå af, såfremt kommunalbestyrelsen ønsker at oprette et integrationsråd. Ændringen vil også betyde, at kommunalbestyrelsen vil blive stillet mere frit til lokalt at beslutte, hvem der skal udpeges til integrationsrådet, herunder hvilke kvalifikationer, egenskaber, erfaringer m.v., kommunalbestyrelsen vurderer, der er behov for, at et integrationsråd i kommunen besidder. Ordningen, hvorefter kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af integrationsrådet som repræsentant(er) for kommunen foreslås videreført i sin nuværende form.

Ordningen, hvorefter integrationsrådernes funktionsperiode følger den kommunale valgperiode, foreslås ligeledes videreført.

Bestemmelsens *stk. 5* og *6*, hvorefter kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet samt fastsætter en forretningsorden for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden, foreslås videreført i deres nuværende form.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 7

Af integrationslovens § 43, stk. 2, 1. pkt., fremgår, at hvert af de i § 42 nævnte integrationsråd hvert fjerde år vælger blandt de i § 42, stk. 4, 2. pkt., nævnte medlemmer et medlem til repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter.

Med lovforslaget foreslås det at samle kriterierne for udvælgelse af medlemmerne til integrationsrådene i et nyt samlet § 42, stk. 3.

Som konsekvens heraf rettes henvisningen i § 43, *stk. 2, 1. pkt.*, således, at der i stedet henvises til den foreslåede § 42, stk. 3.

Til nr. 8

Af § 44, stk. 1, fremgår, at udlændinge- og integrationsministeren udpeger fem medlemmer til Rådet for Etniske Minoriteter, heriblandt forpersonen. De ministerudpegede medlemmer udpeges blandt kandidater med relevant viden om hele eller dele af integrationsområdet. Kommunalbestyrelserne i København, Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner indstiller hver to medlemmer til Rådet for Etniske Minoriteter, hvoraf udlændinge- og integrationsministeren udpeger en fra hver kommune til rådet. Repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter vælger fem medlemmer til rådet blandt sine egne medlemmer.

Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode, jf. § 44, stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren udpeger et tilforordnet medlem fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, som ikke har stemmeret, jf. § 44, stk. 3.

Af § 44, stk. 4, fremgår, at Rådet for Etniske Minoriteter rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for flygtninge og indvandrere, samt at rådet ikke kan afgive udtalelser om enkeltsager.

Udlændinge- og integrationsministeren stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Rådet for Etniske Minoriteter, jf. § 44, stk. 5. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om valg af og forretningsorden for rådet, jf. § 44, stk. 6.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 44, *stk. 4*, vedrørende rådets virke, hvorefter rådet rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for flygtninge og indvandrere, ændres, således at rådet i stedet skal rådgive udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark.

Rådet vil endvidere i kraft af sit virke medvirke til at kvalificere og sætte retning for integrationsdebatten i Danmark. Den foreslåede ændring betyder, at rådets rolle fremover vil være at rådgive udlændinge- og integrationsministeren generelt om spørgsmål af betydning for integrationsindsatsen i Danmark. Ændringen vil medføre, at rådet i højere grad fremtræder og virker som et ekspertråd i forhold til at rådgive udlændinge- og integrationsministeren om en virksomhedsfuld og sammenhængende integrationsindsats. Forslaget betyder, at rådet vil bidrage med forslag, som sætter retning for en relevant og tidssvarende indsats på integrationsområdet, samt at rådet vil bidrage med løsningsforslag på aktuelle integrationsudfordringer.

§ 44, stk. 5 og 6, hvorefter udlændinge- og integrationsmi-

nisteren drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af Rådet for Etniske Minoriteter samt at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om valg af forretningsorden for Rådet for Etniske Minoriteter, foreslås videreført i deres nuværende form og anvendelse.

Der henvises til pkt. 2.8 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af § 16 a i danskuddannelsesloven, at Udlændinge- og Integrationsministeriet skal stille et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet (Online Dansk) til rådighed for alle.

Det følger af den foreslåede ændring af § 16 a i danskuddannelsesloven, at tilbuddet om Online Dansk ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke længere vil skulle stille et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet til rådighed for alle, der enten befinder sig uden for eller i Danmark.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog *stk. 2* og *3*.

Det betyder, at loven, hvor ikke andet følger af *stk. 2* og *stk. 3*, vil træde i kraft den 1. januar 2022.

Det betyder, at f.eks. gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen fra og med den 1. januar 2022 vil skulle fordobles, hvis en gyldig eller udløbet rejselegitimation tilhørende udlændingen ikke kan fremvises ved ansøgning, eller hvis rejselegitimationen fremvises i ødelagt stand i forbindelse med ansøgning om fornyelse heraf eller udstedelse af ny rejselegitimation i gyldighedsperioden, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Det betyder også bl.a., at udenrigsministeren fra og med den 1. januar 2022 vil kunne meddele tilbagejættelse til udlændinge, som er omfattet af udlændingelovens § 47, *stk. 1, 1.* eller *2. pkt.*, og som opholder sig lovligt i Danmark, jf. lovforslagets § 1, nr. 10.

Det betyder desuden, at handlinger, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c, som bliver begået fra den 1. januar 2022, vil være omfattet af bestemmelsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Bestemmelsens *stk. 1* betyder for så vidt angår lovens § 3, nr. 6, at den foreslåede ændring træder i kraft den 1. januar 2022 for så vidt angår udpegning af medlemmer til

integrationsrådene for de kommuner, som ikke allerede har oprettet et integrationsråd efter integrationslovens § 42, *stk. 1*, forud for lovens ikrafttræden. For så vidt angår de siddende integrationsråd, der blev oprettet af kommunalbestyrelsen efter § 42, *stk. 1*, forud for lovens ikrafttræden henvises til bemærkningerne til lovens § 5, *stk. 10*.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 1, nr. 1, 2, 6-9 og 11 træder i kraft den 1. marts 2022.

Det betyder, at de foreslåede ændringer af reglerne om særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas eller som af andre grunde har behov for at sådant dokument, og de foreslåede regler om laissez-passers og betaling for ansøgninger herom, vil træde i kraft den 1. marts 2022.

Baggrunden for den foreslåede ikrafttrædelsesdato den 1. marts 2022 er, at forslaget om ændring af reglerne om særlig rejselegitimation i udlændingeloven vil skulle træde i kraft på samme tid som følge af forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om pas til danske statsborgere m.v. (Styrket indsats mod seksuelle overgreb mod børn og styrket rådgivning til ofre for seksuelle overgreb) (L 78), der den 10. november 2021 blev fremsat af justitsministeren.

Ansøgninger om særlig rejselegitimation til udlændinge indgivet fra og med den 1. marts 2022 vil således skulle behandles efter bestemmelserne i den foreslåede § 39 a i udlændingeloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Det bemærkes, at der ved behandlingen af ansøgninger om særlig rejselegitimation indgivet fra og med den 1. marts 2022, hvor der måtte være mistanke om misbrug af en tidligere udstedt særlig rejselegitimation, vil kunne lægges vægt på en ansøgers tidligere adfærd i den forbindelse. Tilsvarende vil der i forbindelse med en eventuel sag om inddragelse af en udlændings særlige rejselegitimation, der påbegyndes efter den 1. marts 2022, kunne lægges vægt på udlændingens adfærd forud for den 1. marts 2022. Hvis Udlændingestyrelsen f.eks. efter den 1. marts 2022 bliver bekendt med, at en udlænding ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse over for styrelsen før den 1. marts 2022 uretmæssigt har fået udstedt særlig rejselegitimation, vil der kunne lægges vægt på sådanne oplysninger i forbindelse med en eventuel inddragelsessag.

Ansøgninger om udstedelse af laissez-passers indgivet fra og med den 1. marts 2022 vil skulle ske i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 39 a, *stk. 2*, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og mod betaling af et gebyr i medfør af den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 44, *stk. 3*, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Det betyder desuden, at påklage til Flygtningenævnet over en afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af et rejsedokument for flygtninge fra og med den 1. marts 2022 ikke længere vil have opsættende virkning, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Det foreslås i *stk. 3*, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 1, nr. 12 og 13, og § 2.

Det betyder, at udlændinge- og integrationsministeren ved bekendtgørelse fastsætter tidspunktet for, hvornår lovens § 1, nr. 12 og 13, og § 2 træder i kraft.

Det bemærkes i den forbindelse, at SIS-tilbagesendelsesforordningen, der er trådt i kraft, først vil finde anvendelse fra datoen for idriftsættelse af det nye SIS-system. Systemet vil blive idriftsat på datoen fastsat af EU-Kommissionen, når visse betingelser for idriftsættelse er opfyldt.

Det foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af bestemmelser i lovforslaget, således at bestemmelserne kan træde i kraft samtidig med, at SIS-systemet idriftsættes.

De foreslåede bestemmelser forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. SIS-forordningens artikel 66, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 1, nr. 2, ikke finder anvendelse på ansøgninger om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der er indgivet før den 1. marts 2022. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at ansøgninger om udstedelse af særlig rejselegitimation, der er indgivet før den 1. marts 2022, vil skulle behandles efter de hidtil gældende regler. En ansøgning om særlig rejselegitimation, der er indgivet før den 1. marts 2022, vil således f.eks. ikke kunne nægtes udstedt under henvisning til, at Udlændingestyrelsen har en mistanke om, at ansøgeren har forsøgt at stille sin rejselegitimation til rådighed for tredjemand, når det ikke er et åbenlyst tilfælde af misbrug.

Det foreslås i *stk. 5*, at § 1, nr. 3, ikke finder anvendelse på ansøgninger om udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at gebyret for udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen ikke vil kunne fordobles for ansøgninger, der er indgivet før lovens ikrafttræden.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 5, *stk. 6*, finder forslaget til udlændingelovens § 44, stk. 3, ikke anvendelse på ansøgninger om genudstedelse af opholdskort, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at der vil skulle betales et gebyr på 1200 kr. for at ansøge om genudstedelse af opholdskort fra og med den 1. januar 2022, mens der for ansøgninger, der indgives inden

den 1. januar 2022, vil skulle betales et omkostningsbestemt gebyr i overensstemmelse med reglen i udlændingebekendtgørelsens § 32 stk. 6. Det er de beløb, der fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets Vejledning nr. 10004 af 11. december 2020 om regulering pr. 1. januar 2021 af beløbssatser efter udlændingeloven m.v.

Det foreslås i *stk. 7*, at udlændingelovens § 44, stk. 3 og 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, ikke finder anvendelse på ansøgninger om udstedelse af laissez-passer og genudstedelse af opholdskort, der er indgivet før den 1. marts 2022.

Det betyder, at der ikke vil kunne opkræves gebyr for ansøgninger om laissez-passer, som er indgivet til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration før den 1. marts 2022.

Det betyder, for så vidt angår genudstedelse af opholdskort, at der ikke vil kunne opkræves gebyr i medfør af udlændingelovens § 44, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, før den 1. marts 2022. Det bemærkes, at opkrævning af gebyr for genudstedelse af opholdskort i perioden fra den 1. januar 2022 til den 28. februar 2022 vil skulle ske i medfør af udlændingelovens § 44, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4.

Det foreslås i *stk. 8*, at § 1, nr. 11, ikke finder anvendelse på klager indbragt for Flygtningenævnet den 1. marts 2022. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om nægtelse af udstedelse af rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant dokument, som er indbragt for Flygtningenævnet før den 1. marts 2022, fortsat vil have opsættende virkning.

Det foreslås i *stk. 9*, at regler udstedt i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 12, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 39 a, stk. 12, 3. pkt., og stk. 13, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 12, fastsætter udlændinge- og integrationsministeren regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument. Bemyndigelsen er udnyttet i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021.

Som følge af lovens § 1, nr. 1, ophæves udlændingelovens § 39, stk. 12. Som følge af lovens § 1, nr. 2, indsættes nye bemyndigelsesbestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, 3. pkt., og stk. 13.

Det foreslåede § 5, stk. 9, betyder, at reglerne i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021, som er fastsat i medfør af bl.a. udlændingelovens § 39, stk. 12, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter, der udstedes i medfør

af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 39 a, stk. 12, 3. pkt. og stk. 13.

Bestemmelsens *stk. 10* betyder, at Integrationsråd, som af kommunalbestyrelsen er oprettet i medfør af § 42, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, forud for lovens ikrafttræden, forbliver konstitueret resten af funktionsperioden ud. Integrationsrådenes funktionsperiode følger den kommunale valgperiode i overensstemmelse med § 42, stk. 3.

Til § 6

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Grønland og Færøerne er ikke selvstændige medlemmer af EU og er heller ikke omfattet af det danske EU-medlemskab. Grønland og Færøerne er endvidere ikke en del af Schengensamarbejdet. EU-retsakter i form af forordninger og direktiver, herunder Schengenretsakter, finder derfor ikke i sig selv anvendelse i Grønland og på Færøerne.

Efter integrationslovens § 68 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland.

Efter § 22 i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. gælder loven ikke for Færøerne og Grønland.

Det foreslås på den baggrund, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 1 og 2 ved kongelig

anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Det betyder, at lovens § 1 om ændring af udlændingeloven og lovens § 2 om ændring af lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at disse bestemmelser dog ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

I den forbindelse vil loven kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland på den måde, at bestemmelserne i de EU-retsakter, der inkorporeres ved lovforslaget, vil kunne sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Det betyder endvidere, at lovens § 3 om ændring af integrationsloven ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, da integrationsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Det betyder desuden, at lovens § 4 om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, da lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 572 af 31. maj 2010, lov nr. 2195 af 29. december 2020, § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021 og § 1 i lov nr. 1191 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

§ 39. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke selv kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, kan, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, nægtes, hvis ansøgeren flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation, i anledning af at rejselegitimationen er bortkommet, eller hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. Udstedelse af rejsedokument for flygtninge i medfør af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 og fremmedpas til statsløse i medfør af statsløsekonventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling kan kun nægtes efter stk. 5, hvis tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger det.

Stk. 7. Udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, der ikke selv kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, kan, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, nægtes, når der er grund til at antage, at den mindreårige udlænding ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Stk. 8. Nægtes udstedelse af særlig rejselegitimation efter stk. 5 eller 6, med henvisning til at ansøgeren flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejselegitimation, i anledning af at rejselegitimationen er bortkommet, vil ansøgeren i en periode på 5 år ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Stk. 9. Nægtes udstedelse af særlig rejselegitimation efter stk. 7, skal Udlændingestyrelsen fastsætte en frist for afgørelsen, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Dog kan afgørelser truffet efter stk. 7 kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år. Den mindreårige udlænding vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

1. § 39, stk. 5-12, ophæves.

Stk. 10. Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt rejsselegitimation i Det Centrale Pasregister, såfremt en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt rejsselegitimation og nationalt udstedt pas og ikke ønsker at deponere den dansk udstedte rejsselegitimation eller det nationalt udstedte pas hos styrelsen.

Stk. 11. Udlændingestyrelsen kan spærre et dansk udstedt fremmedpas i Det Centrale Pasregister, såfremt indehaveren står registeret som udrejst i Det Centrale Personregister.

Stk. 12. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om udstedelse af særlig rejsselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument. Et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejsselegitimation kan af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kræves slettet i andre personers særlige rejsselegitimation. Særlig rejsselegitimation til udlændinge kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, eller når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

2. Efter § 39 indsættes:

»§ 39 a. Udlændingestyrelsen kan udstede særlig rejsselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Stk. 2. Der kan i særlige tilfælde udstedes laissez-passer til en udlænding til brug for indrejse i, udrejse fra eller tilbagerejse til Danmark.

Stk. 3. Udlændingestyrelsen kan, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, nægte at udstede særlig rejsselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument i følgende tilfælde:

1) Når der er rejst sigtelse mod udlændingen for et strafbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

2) Når udlændingen er idømt frihedsstraf, som ikke er afsønet, eller er pålagt bødestraf eller konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke foreligger, og der på grund af sagens beskaffenhed eller udlændingens forhold er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

3) Når udlændingens udrejse ville stride imod bestemmelser i lovgivningen, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse her i landet, indtil den pågældende har opfyldt de forpligtelser over for det offentlige eller over for private, som påhviler den pågældende.

4) Når der er grund til at antage, at udlændingen har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

5) Når udlændingen er mindreårig, og der er grund til at antage, at udlændingen ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvik-

ling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

6) Når udlændingen flere gange inden for de seneste år har fået udstedt ny rejseselegitimation i anledning af, at rejseselegitimationen er bortkommet.

7) Når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har forvansket eller fjernet dele af rejseselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger eller har ladet andre personer forvanske eller fjerne dele af rejseselegitimationen eller deri indeholdte påtegninger, medmindre forvanskningen eller fjernelsen må anses som undskyldelig.

8) Når Udlændingestyrelsen har mistanke om, at udlændingen har stillet eller forsøgt at stille sin rejseselegitimation til rådighed for tredjemand, eller at udlændingens rejseselegitimation er blevet benyttet til uberettiget indrejse her i landet eller i et andet EU- eller Schengenland af en tredjemand.

9) Når udlændingen ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortælling over for Udlændingestyrelsen uretmæssigt skaffer sig en rejseselegitimation eller bevirker, at en for udlændingen udfærdiget rejseselegitimation ikke kommer til at indeholde den pågældendes billede, rigtige navn, fødselsdato eller andre personoplysninger.

10) Når det i øvrigt skønnes nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller statens omdømme.

Stk. 4. Udlændingestyrelsen kan endvidere inddrage særlig rejseselegitimation udstedt til en udlænding, når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

Stk. 5. Udlændingestyrelsen skal, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, nægte at udstede særlig rejseselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, hvis den pågældende er meddelt udrejseforbud efter straffelovens § 236, stk. 1, nr. 5.

Stk. 6. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 1-3 og nr. 10, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejseselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 7. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 4, der ikke kan overstige 3 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejseselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 8. Udlændingestyrelsen skal fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejseselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, kan dog kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år.

Stk. 9. Nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 3, nr. 6-9, vil udlændingen i en periode på 5 år ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 10. Nægtes udstedelse af eller inddrages særlig rejselegitimation efter stk. 5, vil udlændingen i en periode, der svarer til perioden for udrejseforbuddet, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre politiet har meddelt tilladelse til en specifik rejse efter straffelovens § 236, stk. 2, 3. pkt.

Stk. 11. Udlændingestyrelsen kan spærre en dansk udstedt særlig rejselegitimation i Det Centrale Pasregister i følgende tilfælde:

1) Når en udlænding er i besiddelse af både dansk udstedt særlig rejselegitimation og nationalt udstedt pas eller særlig rejselegitimation udstedt af et andet land og ikke deponerer enten den dansk udstedte særlige rejselegitimation, det nationalt udstedte pas eller den særlige rejselegitimation udstedt af et andet land hos Udlændingestyrelsen.

2) Når en udlænding har fået inddraget sin særlige rejselegitimation efter stk. 3, 4 eller 5.

3) Når indehaveren af et fremmedpas står registreret som udrejst i Det Centrale Personregister. Dette gælder dog ikke i forhold til fremmedpas udstedt til statsløse i overensstemmelse med konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling.

Stk. 12. Et barn under 15 år med selvstændigt pas eller selvstændig særlig rejselegitimation kan af den eller dem, der har forældremyndigheden, efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, kræves slettet i andre personers særlige rejselegitimation. Den særlige rejselegitimation, hvori et barn ønskes slettet, kan midlertidigt inddrages med henblik på sletning. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om sletning af børn i andre personers særlige rejselegitimation, herunder om indgivelse og behandling af anmodninger herom.

Stk. 13. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 1, om indgivelse og behandling af ansøgninger om særlig rejselegitimation, om gyldighedstid og rejsebegrænsning og om deponering af rejselegitimation. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om nægtelse, inddragelse og spærring i Det Centrale Pasregister af særlig rejselegitimation til udlændinge.

Stk. 14. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af laissez-passes, herunder om hvilke udlændinge der er omfattet af stk. 2, om indgivelse og behandling af ansøgninger om laissez-passes og om gyldighedstid for et laissez-passes.«

§ 44. ---

Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens § 4 a og § 4 b.

3. I § 44, stk. 2, ændres »§ 4 a og § 4 b« til: »§§ 4 a, 4 b og 4 c«.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p og 9 q.

4. § 44, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* For genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr på 1200 kr. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.«

5. I § 44 indsættes som *stk. 4:*

»*Stk. 4.* Beløbet, der er angivet i stk. 3, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.«

6. § 44 affattes således:

»§ 44. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling for ansøgninger om visum og forlængelse af visum.

Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. paslovens §§ 4 a, 4 b og 4 c.

Stk. 3. Ved indgivelse af en ansøgning til Udlændingestyrelsen eller til Styrelsen for International Rekruttering og Integration om udstedelse af laissez-passer efter § 39 a, stk. 2, betales et gebyr på 300 kr. for ansøgere, der er fyldt 18 år, og et gebyr på 150 kr. for ansøgere under 18 år, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Stk. 4. For genudstedelse af et opholdskort, der er udstedt i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse eller udlændingens ønske om ændringer i kortets oplysninger, der kan henføres til den pågældendes egen beslutning eller handlemåde, opkræves et gebyr på 1200 kr. Der opkræves ikke gebyr for udstedelse af opholdskort som følge af ændring af personnummer, udlændingenummer, personidentitet, opholdsgrundlag eller navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab eller skilsmisse.

Stk. 5. De beløb, der er angivet i stk. 3 og 4, reguleres fra og med 2023 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De regulerede beløb afrundes dog til det nærmeste beløb, som er deleligt med 5 kr.«

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 9, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2.

7. I § 46, stk. 1, ændres »og 9« til: »og 10«.

pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2-10. ---

§ 46 a. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Følgende afgørelser kan ikke påklages:

1)-3) ---

4) Udlændingestyrelsens afgørelser om spærring af dansk udstedt rejselogitimation i Det Centrale Pasregister i medfør af § 39, stk. 10 og 11.

Stk. 8-9. ---

§ 47. Opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, af artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, meddeles af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Stk. 2-4. ---

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om følgende spørgsmål, jf. dog § 53 b, stk. 1:

1)-3) ---

4) Nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument.

5)-8) ---

Stk. 2. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 7 dage efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om varigheden af en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 1 og 2, og § 8, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 4 uger efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises. Afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, der opholder sig her i landet, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, eller træffer Udlændingestyrelsen efter § 32 b eller § 49 a afgørelse om, at en udsendelse ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for påklaget til Flygtningenævnet. For så vidt angår udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på opholdstilladelse efter § 7, anses afgørelsen dog først for påklaget til Flygtningenævnet efter 14 dage fra tidspunktet

8. I § 46 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Afgørelser om laissez-passer efter § 39 a, stk. 2, kan foruden af Udlændingestyrelsen, jf. stk. 1, træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.«
Stk. 8-10 bliver herefter stk. 9-11.

9. I § 46 a, stk. 7, nr. 4, ændres »§ 39, stk. 10 og 11« til: »§ 39 a, stk. 11«.

10. I § 47, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Udenrigsministeren kan meddele tilbagerejsetilladelse til en udlænding, der er omfattet af 1. eller 2. pkt., og som opholder sig lovligt her i landet.«

11. I § 53 a, stk. 2, 5. pkt., ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-3 og 5-6«.

for, at Udlændingestyrelsens afgørelse er kommet til udlændingens kundskab. Påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-6, har opsættende virkning. 5. pkt. finder ikke anvendelse på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller på klager over afgørelser om bortfald efter § 21 b, stk. 1, når udlændingen på tidspunktet for klagen opholder sig i udlandet.

Stk. 3-4. ---

§ 58 g. ---

Stk. 2. ---

§ 58 h. ---

Stk. 2. ---

§ 59 b. ---

Stk. 2. ---

§ 1, nr. 23. I § 58 g indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet

12. I § 58 g indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette efter *stk. 3*, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

13. I § 58 h indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen efter *stk. 1*, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

14. Efter § 59 b indsættes:

»§ 59 c. Med bøde straffes juridiske personer, der forårsager, at personer ombord på fly ved ankomst fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejser uden først at være blevet underkastet den påkrævede indrejsekontrol i henhold til Schengengrænsekodeks.

Stk. 2. Ved straffens udmåling efter *stk. 1* skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller i gentagelsestilfælde.«

§ 2

I lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejse-system (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 23 ophæves.

Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.«

§ 2. ---

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Ved en indvandrers forstås i denne lov

1) - 4) ---

5) en udlænding med opholdstilladelse efter § 9 d,

6) - 9) ---

Stk. 7. ---

Stk. 8. Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt, en udlænding er omfattet af stk. 2, 3, 4 eller 6. Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse, hvis særlige grunde taler derfor, træffe afgørelse om, at en familiesammenført udlænding, jf. stk. 3 og 4, er omfattet af reglerne i kapitel 3 om boligplacering.

§ 20. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Jobparate udlændinge skal selv booke jobsamtaler digitalt.

Stk. 5-10. ---

Kapitel 8

Integrationsråd og Rådet for Etniske Minoriteter

§ 42. Kommunalbestyrelsen kan oprette et integrationsråd.

Stk. 2. Integrationsrådet kan afgive vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer eller introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen. Udtalelserne offentliggøres.

Stk. 3. Integrationsrådet består af mindst syv medlemmer med bopæl i kommunen. Medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen. Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter medlemstallet. Medlemmerne udpeges blandt medlemmer af lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen. Endvidere udpeges medlemmer blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af rådet som repræsentanter for kommunen.

§ 3

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, som ændret ved § 6 i lov nr. 2189 af 29. december 2020 og § 3 i lov nr. 1192 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. *Overalt* i loven ændres »Rådet for Etniske Minoriteter« til: »Det Nationale Integrationsråd«.

2. I § 2, *stk. 6, nr. 5*, indsættes efter »efter«: »udlændingelovens«.

3. I § 2, *stk. 8, 1. pkt.*, ændres »Udlændingestyrelsen« til »Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration«.

4. I § 20, *stk. 4*, indsættes efter »jobparate«: »og aktivitetsparate«.

5. *Overskriften* til kapitel 8 affattes således:

»Kapitel 8

Integrationsråd og Det Nationale Integrationsråd«.

6. § 42 affattes således:

»§ 42. Kommunalbestyrelsen kan oprette et integrationsråd.

Stk. 2. Integrationsrådet rådgiver og informerer kommunalbestyrelsen om forhold af betydning for den lokale integrationsindsats.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af rådet som repræsentanter for kommunen. Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatbetjeningen af integrationsrådet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsorden for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden.

§ 43. ---

Stk. 2. Hvert af de i § 42 nævnte integrationsråd vælger hvert fjerde år blandt de i § 42, stk. 4, 2. pkt., nævnte medlemmer et medlem til repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter. I kommuner uden integrationsråd kan kommunalbestyrelsen udpege et medlem til repræsentantskabet for Rådet for Etniske Minoriteter. Repræsentantskabets opgave er at vælge 5 medlemmer til Rådet for Etniske Minoriteter. Repræsentantskabets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.

Stk. 3-4. ---

§ 44. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Rådet for Etniske Minoriteter rådgiver udlændinge- og integrationsministeren om spørgsmål af betydning for flygtninge og indvandrere. Rådet kan ikke afgive udtalelser om enkeltsager.

Stk. 5-6. ---

§ 16 a. Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller vederlagsfrit et erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet til rådighed for alle.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsorden for integrationsrådet på baggrund af en af udlændinge- og integrationsministeren udarbejdet standardforretningsorden.«

7. I § 43, stk. 2, 1. pkt. ændres »stk. 4, 2. pkt.« til: »stk. 3«.

8. I § 44, stk. 4, ændres »flygtninge og indvandrere« til: »integrationsindsatsen i Danmark«.

§ 4

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 2018 af 11. december 2020, foretages følgende ændring:

1. § 16 a ophæves.